

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENÍNSULA:
750 Ptes. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 Ptes. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 2333 - Dijous, 7 de desembre de 1922

Edició del vespre

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

Malalts de l'estómac! El vostre únic remei és el Gastròfilo del Dr. Greus

Curació ràpida de totes les malalties de l'estómac i budells. - 50 anys d'èxits creixents

Demani's en totes les Farmàcies

EL SIGLO

DEL 4 AL 24 VENDA A PREUS EX-
DE DESEMBRE DECEPCIONALS
D'ARTICLES PER A

PRESENT TAULA i CUINA

Vegin-se les escaparates

FINIS EL 15 DE DESEMBRE REBAIXA sobre les peces confeccionades en existència

30 per 100 en models de vestits per a senyora i capells per a senyora i nena.

15 per 100 en models de vestits per a nena.

10 per 100 en bruses, faldilles, refajos, bates, abrics de senyora, formes per a capell i capells per a nen.

SECCIÓ DE FLORS I PANTALLES Gran assortit en flors per a saló. Última novetat en fruites per a guarniment de menjador. - Immens i variat assortit en cintes.

SALONS DE BELLES ARTS (Primer pis)

ACTUALMENT OBRES de

ANDREU LARRAGA :: CARME BALMAS
JOSEP VILLEGAS :: LOPEZ MORELLÓ
MAX BESSANÇON :: TOMAS MORAGAS

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correns núm. 1.

Telèfons números... 4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Aynguda del Comte de Peñalver, núm. 18

LLET
CONDENSADA **EL PAGÈS**
ÉS LA MILLOR

S'ACABA DE REPARTIR EL MAGAZINE MENSUAL

D'ací d'allà

NOVEMBRE DE 1922

Il·lustrat amb profusió
d'artístiques fotografies

Donarà raó del seu interès
el següent SUMARI:

Les grans institucions catalanes: Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona. Ignasi Foix i Torres. - El Feixisme italià. Origen - Desenrotllament - Programa. F. Ribera i Font. - El Pi de Formentor (poesia), Miquel Costa i Llobera (+). - D'Annunzio, J. Massó Ventós. - D'Esport. - La veritat sense contemplacions. comedieta. C. Capdevila. - Nota. Xavier del Monseny. - Actualitats. - L'homenatge al Tinent d'Alcalde En Lluís Massot. - Encara d'Annunzio. - Teatre Liric Català. - Dels Jocs Florals de l'Empordà. - Noces distingides. - Maria Barrientos i Wanda Landowska al Palau de la Música Catalana. - Les nostres artistes. - La Festa dels Pomells de Joventut de Sant Feliu de Llobregat. - Noces solennials. - Notes d'Istiu. - El Pi de Formentor. - Figures de Cinema. - Les noces de l'ex-Kaiser, X. - N'Antoni Bulbena i Ma-ferrer, Joaquim Renart. - El despertar de l'embric (Llibre d'Emili Ferrer). - Envel·lir... per Maurici Llevé, J. Piberna i Font, trad. - El distres entre els animals. Joan Amades. - El Sant, per Lisa Wenger, Alfred Gallard, trad. - L'explosió del polvorí de Falconara (Itàlia). - Turcs i Grecs. - El capell grandíssim i la dama petita, per A. Charpentier, J. M. Mustieles, trad. La inauguració del ferrocarril transpirenenc (Secció Ribes-Puigcerdà). - Cançó de Mariner (poesia), Tomás Garcés. - Crònica Catalana, X. - Coberta de J. Fabregas.

SUPLEMENT ARTÍSTIC: La Mare de Déu del Claustre, de Solsona.

Subscriuiu-vos al D'ACI D'ALLÀ,
la més important revista catalana il·lustrada

A Barcelona val Ptes. 13'50 un any Fora Ptes. 14'50 un any Estranger Ptes. 18 un any

Un sol número . . . 1'25 Ptes.

Demaneu números de mostra i catàlegs a

L'Editorial Catalana, S. A., Escudellers, 10 bis, entresol
BARCELONA

I a tots els nostres corresponals

Banc de Barcelona

Aquest Banc, a la seva Casa Central i a la Sucursal número 1, continua realitzant les operacions de compra i venda de Valors, Renovacions, Conversions, Canvis, Agregació de fulles de cupons, Subscripcions, Cobrament i Negociació de cupons i Revisió de llistes d'amortitzacions.

Admet en dipòsit tota classe de valors

Dr. Camps Puntas VIES URINÀRIES. Rda. Universitat, 14, pral. De 3 a 5. Econòmica de 7 a 8 de la nit.

Gelatina de carn i de gallina Aliment poderós. E. Martignole, Flascó de cristall, Escudellers, 3

Alcohols purs

rectificats de 96'97%. Especials per a Clíniques, Laboratoris, Farmàcies i Perfumeries.

ANISSATS DE TOTES CLASSES

Venda a l'engròs i al detall
A. ANTICH
Ronda Sant Pau, 32. - Telèf. 810 A

SI

DIGERIU MALAMENT

Si sentiu rampa o pesadesa de l'estómac, no prengueu drogues, canviu i subjecteu-vos simplement al règim del

PHOSCAO

En el curt temps de pocs dies totes aqueixes incomoditats hauran desaparegut per complet

Aliment ideal dels anèmics, dels convalescents i dels vells

Venda: Farmàcies, ultramarins i drogueries
Dipòsit: FORTUNY G. ans
32, Hospital-Barcelona

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. - Dia 6 de desembre de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 769'1, 767'2, 764'8.

Termòmetre sec: 6'0, 13'0, 9'2.

Termòmetre humit: 4'6, 9'0, 7'2.

Humitat (centèsimes de saturació): 79, 65, 73.

Direcció del vent: ONO., NO. Calma

Velocitat del vent en metres per segon: 6, 6, 0.

Estat del cel: Quasi serè. Nuvolós. Quasi serè.

Classe de núvols: CSt., CSt.K, CSt.

* —Hi ha vacants les escoles de notes d'Acogé i Soleres (Lleyda), a proveir entre opositors en expectació de destí.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

LA PREMSA

Els periòdics comenten la sessió d'ahir tarda, amb tota l'extensió que el cas requereix.

Diu «La Libertad» que l'ocorregut significa l'Anual del partit conservador.

Censura durament el llenguatge emprat pel senyor Clerva, el qual, reptador i pretenciós, va ecometre els senyors Maura, Cambó i Villanueva i, com un boig en fa cent, el president del Consell, quan llançava greus acusacions contra els senyors Maura i Cambó abandonant el banc blau.

Si això és una maniobra del senyor Sánchez Guerra per a tancar el Parlament li ha inferit un greu perjudici, perquè amb tot i el que es faci les responsabilitats s'han d'exigir, perquè ho imposa l'opinió pública.

Es inconcebible la conducta del senyor Sánchez Guerra.

Va pretendre avançar-se al vot del Parlament per la seva eterna mania de matinator, quan s'entestava en tancar el pas a la defensa del senyor Clerva, va deixar astorats els diputats i les tribunes amb la seva actitud.

Així s'ha plantejat la crisi, una de les més difícils i atzaroses del període de la nostra història.

Afegeix que els liberals no poden governar com es pretén; no es pot interrompre davant del Parlament la discussió de les responsabilitats.

Afegeix que els liberals no poden governar «in extremis» com es pretén, ni pot interrompre's davant del Parlament la discussió de les responsabilitats, ni aquest Parlament pot donar cap fruit si s'hagués d'asseure al banc blau un Gabinet liberal.

El que es busca és inutilitzar les esquerres.

El Parlament no pot dissoldre's, ni les responsabilitats deixar-se d'exigir.

«El Debate» es dol del lamentable espectacle que es dona al Congrés, i afegeix que hi ha quelcom que no ha d'utilitzar-se per a maniobres polítiques, i és el bon nom, la pròpia estimació.

El comte de Bugallà presentà ahir, com corresponia, la renúncia de la presidència de la Cambra, amb una delicadesa que l'honor. Doncs d'aquesta delicadesa presidencial en prengué peu en cap del Govern per a plantejar, en plena maniobra política, una qüestió de Gabinet.

I què dir del polític que es desfà en injúries contra tota la Cambra, sense perdonar en les seves insídies els més purs prestigis, fent més lamentable l'espectacle i fins convertint-lo en repugnant amb la grolleria i l'ordinària de la forma?

I del president del Consell, quin judici ha de formar-se'n?

Per què la solució de l'última crisi? Què es proposa al presentar-se davant del Parlament?

Com tolera i quasi suscita una sèrie de petites qüestions incidentals que anafen irritant i caldejant cada vegada més l'ambient de la Cambra?

En fi, com justificar la seva indecòrta fuga, la seva històrica caiguda, no parlamentària, encara que ocorreguda al Parlament, que provocà l'explosió d'ahir?

Aquesta s'encengué a les tribunes i l'ansia de justícia popular cercà de seguida un responsable. Anit passada havia ja cundit per tot Madrid l'ambient del Congrés. En poques hores es feu labor més subversiva a la capital de la Monarquia que la que pot fer-se en molts anys de propagandes revolucionàries.

El senyor Sánchez Guerra, qui sembla únicament preocupat de la qüestió de la «Jefatura» del partit conservador, sabrà si la paraula lleialtat té algun significat.

«El Imparcial» exposa la grandíssima responsabilitat en què ha incorregut el senyor Sánchez Guerra en fer ahir de president de la Cambra, abrogant-se facultats que pertanyen a la Mesa i donant lloc a les derivacions que tingué el debat per la seva obstinació a mantenir la proposta del senyor Domínguez (don Alfons).

Ha dificultat el camí perquè aquestes Corts resolguin el ple de les responsabilitats amb una situació intermèdia, «estant la concentració imposibilitada per a fer-ho amb les Corts

conservadores, i també per ajornar-lo fins a noves eleccions.

Exposa el seu desig que pugui trobar-se alguna fórmula d'aprofitar les runes a què reduí les Corts el senyor Sánchez Guerra.

«El Sol» diu que el lloc més apropiat per a la caiguda del senyor Sánchez Guerra era el munt de procacitats tirades ahir al Parlament pel seu ocasional aliat el senyor Clerva.

Sols s'ha preocupat en tot el debat de les responsabilitats de la «Jefatura» del partit conservador.

En la seva inhabilitat cregué que els diputats s'afundirien ahir que la magna qüestió de l'acusació contra el president de la Cambra pogués convertir-se en un vot de confiança. Però les comèdies s'han acabat.

El senyor Clerva també està dominat per la mateixa obsessió de la «Jefatura» i ahir, al·lisonat pels aplaudiments de la majoria, se li escalfà la boca i arribà a llançar impropis en el seu enfurament al senyor Cambó per acords del Govern en els quals figurava el seu propi vot.

Però això passarà i Espanya seguirà el seu camí fins a la fi en això de les responsabilitats.

L'ACTITUD D'EN SANCHEZ TOCA

El senyor Sánchez Guerra abans d'anar al Palau ha conferenciat amb el president del Senat, senyor Sánchez de Toca, que estava al seu despatx oficial des de primeres hores de la tarda.

Li ha exposat la seva opinió, ratificant l'opinió en dies anteriors, contrària en un tot a què es reconegui la responsabilitat dels seus correl·ligionaris.

EN SANCHEZ GUERRA AL PALAU

El senyor Sánchez Guerra encara no ha sortit del Palau, però tenint present tot el que hem anat transmetent, l'objecte de la seva conferència amb el Rei és ben clar: assabentar a S. M. de l'oposició de la majoria conservadora a donar el seu vot perquè siguin sancionades les responsabilitats que s'acusa els senyors llendalsar, vescomte d'Eza i marqués de Lema.

LA DESCOMPOSICIO DELS CONSERVADORS

Com a prova de la descomposició dels conservadors direm que el marqués de Lema, antic datista, fill polític del senyor Sánchez Guerra, ha ofert la seva adhesió al senyor Clerva.

QUEDA DESCARTADA TOTA SOLUCIO CONSERVADORA

Madrid, 6, 8'30 nit. Com hem dit aquesta tarda, a les 5'50 ha tornat al Palau el senyor Sánchez Guerra, estant-se a la Cambra regla mitja hora.

En sortir ha manifestat què segueix:

«He dit a S. M. que, després de conferenciar amb el comte de Bugallà i amb el senyor Sánchez de Toca, com ma presidents de les Cambres, i d'acord amb la meua pròpia consciència, ni el partit conservador ni jo podem acceptar la proposta de facilitar l'aprobació de la ponència del senyor Alcalá Zamora.

Ni podem votar-la, perquè fora la negació de la doctrina que hem sostingut, ni podem abstenir-nos, perquè, adhoc essent menys important, fora igual.

També he dit que ni jo ni el partit conservador podem formar Govern.

Així, doncs, es descarta definitivament una solució conservadora? — Se li ha preguntat.

—Sí, si definitivament.

—Aquesta nit vindrà algun personatge al Palau?

—No ho crec.

ELS REPUBLICANS

Reunida aquesta tarda al Congrés la minoria republicana, sota la presidència de don Alexandre Lerroux, i amb assistència dels senyors Gasset (don Ferran), Nogués, Albert, Dàries Pérez, Iglesias (don Emilia), Adolfe Beltran, Vicens Ferrer, Pi i Suñer i Guerra del Rio, ha acordat per unanimitat que, en el cas de reprendre's les sessions de les presents Corts, faci ús de la paraula el senyor Lerroux, en nom de la minoria, sustentant el seu criteri en el debat sobre les responsabilitats i presentar com a concreció del discurs, una pro-

posició sotsignada per la minoria especificant els càrrecs contra els que considera, principalment i directa, responsables del desastre del Marroc.

De totes maneres unirà els seus vots a tota proposta que tendeixi a assenyalar i exigir responsabilitats. En el cas de no reprendre's les sessions parlamentàries, la minoria empenirà una campanya de depuració de les responsabilitats que s'inicià amb un acte públic en el qual el senyor Lerroux pronunciarà el discurs que havia de pronunciar al Congrés.

També ha acordat adherir-se i assistir corporativament a la manifestació organitzada per l'Ateneu de Madrid i excitar els republicans a córrer-hi.

CONCRETANT ACTITUDS

Per a aclarir més la situació dels respectius grups polítics i ed desenrotllament de la crisi, i detallant la entrevista celebrada el migdia pel president dimissionari amb el cap de la concentració, direm que el marqués d'Alhucemas ha dit al senyor Sánchez Guerra, concretament, que no podia acceptar la formació d'un Gabinet liberal sense comptar amb els vots suficients per a aprovar al Congrés la ponència del senyor Alcalá Zamora sobre les responsabilitats pel desastre de Melilla, i al Senat el suplicatori del general Berenguer i el projecte reglamentant les recompenses.

El senyor Sánchez Guerra ha mantingut el criteri conegut quant al concurs que havia de prestar a un Govern liberal, i davant la petició concreta de vots que se li feia, no podia contestar sense consultar-ho abans als prohoms conservadors.

La conferència ha acabat promentent el senyor Sánchez Guerra que aquesta tarda mateix faria la dita consulta i donaria la contesta, que, com ja hem dit, ha estat negativa.

Aquesta mateixa actitud del senyor Sánchez Guerra ara corroborada pel senyor Sánchez de Toca, qui en el seu despatx del Senat, parlant amb els periodistes, deia: — Els conservadors podran apolar els liberals, però mai no podran votar la proposició del senyor Alcalá Zamora.

MANIFESTACIONS D'EN GASSET

Preguntat aquesta mateixa tarda el senyor Gasset sobre la situació, ha contestat que si el Rei otorga definitivament el poder al marqués d'Alhucemas i aquest aconseguís formar el Gabinet que es proposa, la situació quedaria resolta.

De bell antuvi tots els caps de la concentració hem donat un vot de confiança al senyor García Prieto, i ens supeditem a què que ell disposi i acordi. El seu criteri és el nostre.

MANIFESTACIONS D'EN CAMBO

Un redactor de «La Correspondencia de España» ha parlat amb el senyor Cambó, i aquest li ha dit:

—La meua opinió no pot ésser més clara ni més senzilla.

El Govern que es formi ha d'anar tot seguit al Parlament i liquidar immediatament la qüestió de les responsabilitats. Una altra cosa seria una insensatesa.

—I el plantejament de la crisi?

—Ahir el senyor Sánchez Guerra feu una cosa de no podia fer, que no tenia dret a fer-ho; un afer com el del comte de Bugallà convertit-lo en una qüestió de Govern.

—Quina serà la seva actitud en front del nou Govern?

—La meua actitud sobre què? Tot està condensat ara en la qüestió de les responsabilitats, i pel que es refereix a la liquidació d'aquestes, la meua actitud no pot oferir dubtes, perquè tothom la coneix.

Amb el senyor Cambó hi estaven reunits alguns dels seus amics polítics que comentaven les incidències de la jornada d'ahir.

LA CONCENTRACIO I EN ROMANONES

En el domicili d'un dels caps de la concentració es tractava de la futura constitució del possible Govern.

A un íntim del comte de Romanones, parlant de l'actitud d'aquest, se li ha preguntat:

—Entrarà algun amic seu en el Govern?

L'amic del comte ha assegurat que

aquest figuraria en persona en el Govern. Això ho manifestava fent referència a una conversa mantinguda amb ell poc abans de preguntar-li:

—Figurarà algun dels seus amics en el Govern?

—Jo mateix, hi seré —ha replicat el comte de Romanones.

MANIFESTACIONS D'EN ROMANONES

El comte de Romanones, parlant del plebiscit polític, ha manifestat:

—Ja els he dit aquest matí que la entrevista entre el marqués d'Alhucemas i jo havia durat cinc minuts.

Realment, no calia que vingues a veure'm el marqués d'Alhucemas perquè estàvem de perfecte acord un mes ha.

Del discurs que vaig pronunciar en el Circol Liberal en tingueu coneixement amb anticipació el marqués d'Alhucemas. Hauria sigut innocent sostenir jo que s'imposava un canvi de política si no hagués tingut seriosos fonaments per a mantenir el meu acord.

Si el canvi de política s'hagués fet abans de reunir-se les Corts, no s'hauria produït aquest conflicte parlamentari.

Per això jo assegurava que aquestes Corts no es reuniran.

Ja s'ha pogut veure la raó poderosa que abona la meua creença.

La coincidència entre el marqués d'Alhucemas i jo ha sigut completa. M'ha comunicat que S. M. el Rei li havia encarregat la formació d'un govern de concentració liberal, amb el comte de Romanones.

Jo m'he ofert en tot i per a tot a secundar-lo i a col·laborar en l'obra que s'empenygué.

El comte de Romanones segueix creient que la setmana pròxima es presentarà el nou govern a aquestes Corts, per a substanciar ràpidament el problema de les responsabilitats.

Allavors serà arribat el moment, per la majoria o la minoria que obtingui la ponència liberal, que és la que s'ha d'aprobar, si les Corts han de dissoldre's immediatament o es pot ajornar aquesta resolució el temps que calgui.

Perquè es formi, doncs, un govern liberal, els vots conservadors, amb segura garantia, han de cooperar efectivament que es sustanci el problema de les responsabilitats.

EL MINISTERI PORTUGUES

Lisboa, 6. — El President del consell de ministres ha estat novament encarregat, pel president de la República, de la direcció del Govern. Continuarà en el poder, renovant solament tres càrrecs, que seran concedides a tres parlamentaris independents, deslliats de compromisos amb cap partit polític. — Haves.

L'ACTITUD DE LA CONCENTRACIO

Madrid, 6, 10'30 nit.

A darrera hora de la tarda el marqués d'Alhucemas ha sortit de casa seva per a anar a la del comte de Romanones.

Ha defugit parlar amb els periodistes, però el comte d'Almodovar del Valle, que sortia amb ell, ha estat interrogat i ha fet les següents manifestacions:

—La situació segueix estacionària, perquè, com és sabut, la concentració per boca del marqués d'Alhucemas, ha dit el Rei, que han d'ésser els conservadors els qui resolguin el conflicte actual, i que només en cas de impossibilitat per a governar un Govern d'aquella filiació, s'encarregaran del poder els liberals, però amb la condició precisa que se'ls havién de facilitar els vots per a provar les responsabilitats. Això ho ha preguntat al president dimissionari, que encara no ha donat la resposta definitiva.

No els farà estrany que tinguem el major interès a donar al país la sensació que els liberals no podem agafar el poder per a representar una comèdia, no fent aprovar les responsabilitats. Fora una burla que ens incapacitaria per a governar. Sense estar segurs que s'aprovarà la exigència de les responsabilitats, no podem governar, i per a aprovar-la, necessitem els vots dels conservadors.

Ha preguntat un informador. — Però, quines garanties poden oferir-se amb l'actual situació de la majo-

ria? Quina fórmula concreta exigeix el marqués d'Alhucemas?

—Ja compendran — ha replicat el duc d'Almodovar del Valle — que nosaltres tenim vot i que amb nosaltres havien de votar els republicans i altres minories. Amb pocs vots conservadors, tindriem la garantia que necessitem: n'hi hauria prou amb els vots parcials dels amics del senyor Sánchez Guerra.

— Però això seria tant com la renúncia de totes les aspiracions com a cap conservador i adhoc com a futur governant que pugui tenir el senyor Sánchez Guerra.

—Ja s'apanyarà — ha fet el duc —, ell ha plantejat una crisi extemporània, i just és que en pateixi les conseqüències.

Aleshores els periodistes li han fet notar que l'actitud dels conservadors era donar al Govern la seva adhesió, però no els vots per a aprovar les responsabilitats.

— Doncs que es digui categòricament, — ha insistit el duc d'Almodovar — Ara ha anat al Palau En Sánchez Guerra. Suposo que dirà al Rei si accepta o no la condició recapitada pel marqués d'Alhucemas per a formar Govern.

EL MARQUES D'ALHUCEMAS I EL COMTE DE ROMANONES

El marqués d'Alhucemas ha arribat a un quart de vuit a casa del comte de Romanones, amb qui ha conferenciat sobre les manifestacions que el senyor Sánchez Guerra havia fet en sortir del Palau.

Acabada la conferència entre el marqués d'Alhucemas i el comte de Romanones, aquest ha dit a un periodista, que es trobava a casa seva, que s'havia perdut tota esperança que la majoria acceptés la proposta feta per la concentració liberal de votar les responsabilitats en ambdues Cambres.

Perduda aquesta esperança, el comte de Romanones li despleia molt aquesta situació, que no depèn de la voluntat dels liberals ni de la seva, i que no hi ha res més remei que acceptar.

El comte confia que demà s'aconseguirà la constitució d'un Gabinet liberal, presidit pel marqués d'Alhucemas, i amb totes les conseqüències polítiques que la negativa dels conservadors entraïna.

OPINIO D'EN BESTEIRO

El senyor Besteiro deia en un grup que n'agué el tren del cap la creença que ço que ahir s'esdevingué fou una maniobra del Govern per a evitar que anés endavant la qüestió de les responsabilitats.

El senyor Clerva — ha afegit — fou tal vegada l'instrument del Govern per a interrompre la situació conservadora i provocar un conflicte que ens portés a aquest estat de coses.

NOTA POLITICA

Madrid, 7, 12'30 matinalada

Si el senyor Sánchez Guerra hagués pogut deixar el poder l'endemà de dissoldre les Juntes de Defensa l'hauria deixat. Encara que tard, s'adona dels riscos que portava la discussió de l'expedient Picasso. Acusades tres personalitats de la majoria, escalfada l'opinió per la lectura dels extractes de l'expedient, la seva situació es complica. Satisfereix l'opinió, dels desitjos de la qual es fan ressò les oposicions, era dividir el partit conservador, i, per consegüent, reduir les possibilitats del seu cabdillege.

El senyor Sánchez Guerra no valia, i ho sacrificà tot a salvar la unitat de la majoria.

Consegüent amb aquest propòsit, ahir es va decidir a suportar les enormes responsabilitats d'aquesta crisi.

Amb la ferma idea de desgredit el comte de Bugallà, provocà un debat que era d'una incongruència notòria: car, dimittits els senyors Ordóñez i Fernández Prada per una raó de delicadesa, emanada de l'acusació que contra seu es formulava en la proposició del senyor Cambó, i demanar en continent una absolució prematura per al comte de Bugallà, era d'una trama tan matutsera que fàcilment es veia la flosa de les intencions del cap del Govern.

Així, ja avui alguns diaris insinuen una sospita: que no era un acte espontani.

Però la singularitat d'aquesta con-

ducia té una segona part que avui es comentava, i no certament a favor del senyor Sánchez Guerra.

Porta l'expedient Picasso a la Cambra, i, quan estan a punt de fer conseqüències parlamentàries, fulg del Parlament, i prevalent-se de la seva autoritat sobre la majoria, s'oposa a tota solució que pugui engegar legalment, normalment, una aspiració que té commoguda l'opinió pública.

Les censures que els diaris formulen contra el senyor Sánchez Guerra són fortes, però no són res comparades amb les que se li dirigeixen en la intimitat dels circulos polítics. Però la divisa del senyor Sánchez Guerra pot concretar-se en aquesta frase: Darrera meu, el diluvi.

Està vist que el senyor Sánchez Guerra tracta d'impossibilitar el funcionament de les Corts, i, com a conseqüència d'aquesta actitud seva, serà la responsabilitat que el plet de les responsabilitats hagi de liquidar-se al carrer, perquè, al punt a què han arribat les coses, sembla que no plau l'ajornament de la solució, que és el que ve a significar la concessió del poder als liberals amb el Decret de dissolució del Parlament.

MANIFESTACIONS D'EN BERGAMIN

El senyor Bergamín ha visitat el president dimissionari.

L'ex-ministre d'Estat trobava justificada l'actitud adoptada pel senyor Sánchez Guerra.

Aquesta actitud — deia — és lògica; car, després del que s'ha treballat per a establir la unió del partit conservador, no es pot en aquestes circumstàncies formar un Govern que signifiqui la divisió, i menys, encara, facilitar els vots als liberals.

El president dimissionari té un vot de confiança, no solament dels ministres, sinó del partit en massa, i qualsevol resolució que adopti, serà subscrita en tota la seva integritat.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Al ministeri de la Guerra han facilitat aquesta nit el següent comunicat:

«L'Alt Comissari d'Espanya al Marroc participa a aquest ministeri:

Segons em comunica el comandant general de Melilla, la lluita que a Beni-Amar sostenen Amar-el-Hamido i els partidaris d'Abd-el-Krim ha motivat la marxa de part del contingent de Beniurraguel que era a Annual, havent marxat també a aquesta última kabila Sidi-Ben-Alli, amb el propòsit d'organitzar els reforços que a Beniurraguel es preparen per a acudir en auxili dels Beni-Azar.

Continuen les guàrdies enemigues als punts coneguts, sabent-se que llurs efectius estan disminuint.

A Mont Arruit, un camió d'enginyers, amb quèviures, es precipità pel terraplè immediat al pont, passant aquest, resultant el capità de complement, Ricard Carmona Pina, de regulars, mort, que quedà sota la roda esquerra, tres ferits i cinc contusos, essent immediatament conduïts a la dita posició i assistits a la infermeria, atribuint-se el succés a un fals viratge.

Els ferits són: el sots-oficial i el sargent de regulars de Melilla, Francesc Villar Verde Medina i Didac Noruna Andujar i el soldat del Centre

Electo, tancic Angel Cánovas, els dos primers lleus i el tercer menys greu. Els cinc contusos són de pronòstic menys greu.

Als territoris de Ceuta, i Larraix, res de nou.

L'ACTITUD DELS CONSERVADORS

En la visita que aquesta tarda ha fet el senyor Sánchez Guerra al marqués d'Alhucemas, ha comunicat a aquest les impressions que havia tret de la visita que acabava de fer al comte de Bugallal. Aquest, coincidint amb el senyor Sánchez Guerra, ha manifestat que el partit conservador, per la seva doctrina i per la situació que s'havia creat al Parlament, mai no podia prestar-se a recolzar amb els seus vots la ponència del senyor Alcalá Zamora.

El marqués d'Alhucemas ha aconsellat al senyor Sánchez Guerra de visitar també el senyor Sánchez de Toca, per a conèixer les seves impressions; i, efectivament, realitzada la visita del president dimissionari al president del Senat, aquest s'ha produït en idèntics termes que el senyor Bugallal.

Amb tots aquests elements el cap del Govern dimissionari ha anat al Palau, i la conversa que ha mantingut amb el Rei pot concretar-se en aquests termes:

El partit conservador no dona els seus vots per a cap classe d'acusació contra els individus del seu partit, que, a judici del president del Consell i dels presidents de les Cambres, són absolutament irresponsables políticament, fent avinent que el senyor Sánchez Guerra que, d'acord amb tots els personatges del partit, no es prestaria a cap combinació conservadora, i ha ratificat el seu propòsit de negar-se a recolzar a l'altre Govern que no sia el del marqués de Alhucemas.

L'ACTITUD DELS LLIBERALS

El marqués d'Alhucemas, a les set de la tarda ha acudit a casa del comte de Romanones, conferenciant-hi durant tres quarts d'hora.

Han estudiat els inconvenients que presentava la solució de la crisi, i el comte de Romanones ha manifestat que, a judici seu, la pitjor cosa que podria esdevenir-se era constituir un govern que no vagi a les Corts, entre altres raons perquè el judici de l'opinió pública era molt simpàtic, i creuria que s'havia arribat a un canvi de política precisament per a eludir el debat sobre les responsabilitats.

El marqués d'Alhucemas li ha fet notar que tant don Melquíades Álvarez com don Santiago Alba es negaven terminantment a anar a les Corts, tenint en front una majoria conservadora, i considerava, com és lògic, que no es podia prescindir del concurs d'aquests elements dins de la concentració.

I, encara, ha dit el marqués d'Alhucemas que es proposava aquesta nit conferenciar amb tots els altres caps de la concentració i meditar abans d'anar demà al Palau, al migdia.

L'ACTITUD D'EN ROMANONES

A última hora de la nit, ja al seu domicili, el comte de Romanones, parlant amb alguns dels seus íntims, ha manifestat que ell està disposat a formar part del govern de la concentració, el qual, de bon antuvi, dissoldria les actives Corts, i anar a viatjar a les eleccions redactant un manifest que es dirigiria al país anunciant les raons per les quals s'ha vist obligada la concentració a ocupar el poder.

Una cosa preocupava el comte de Romanones, i era que el projecte de recompenses, precisament avui examinat per la comissió del Senat, no s'hagi aprovat quan és connexe amb la dissolució de les Juntes, car no podria tenir efectivitat definitiva la dissolució de les Juntes mentre no estigués aprovat el projecte de recompenses.

Reconeixia que la situació en què accepta el Govern la concentració és un moment greu, però ho fa per patriotisme.

EL GABINET PROBABLE

Encara que susceptible de modificació, ja hi ha algunes carteres designades.

A la Presidència del Consell hi anirà el marqués d'Alhucemas.

Al ministeri d'Estat el comte de Romanones.

A Gràcia i Justícia don Miquel Vilanova.

A Guerra el senyor Alcalá Zamora. Don Lluís Silveira a Marina o a Governació.

A Finances el senyor Pedregal. A Instrucció Pública el senyor Chaprieta.

Queden per designar dues carteres. El president del Congrés serà don Melquíades Álvarez.

Cal advertir que el senyor Sánchez Guerra havia ofert incondicionalment els vots dels seus amics, per tal de, quan s'obrin les Corts, votar unànimement el senyor Alvarez, però feu també present que de cap manera votarien el senyor Villanueva, car entenen que la seva conducta durant els debats plantejats amb motiu de la ponència del senyor Alcalá Zamora havia estat inqualificable.

EL PROJECTE DE RECOMPENSES

Aquesta tarda s'ha reunit al Senat la Comissió permanent de Guerra i Marina de l'Alta Cambra, amb el fi de deixar ultimadament el dictamen relatiu al projecte dissolent les Comissions Informatives i reformant la llei de recompenses.

En el cas de tornar-se a obrir les Corts, aquest dictamen serà un dels primers que discutirà i aprovarà el Senat.

«LA ACCION»

«La Acción» es lamenta del deplorable espectacle donat ahir pel senyor Clerva, causant del gran escàndol que tingué lloc al Congrés, fustigador injust de dos homes com els senyors Maura i Cambó, amb els quals ha governat.

Afegeix que no hi ha un sol espanyol sensat que justifiqui aquesta conducta, sobretot quan se sap que la imputació dirigida al senyor Cambó, imputació d'un veritable delicte, no té cap fonament.

Les vegades que el senyor Clerva s'hauria sentit estremat d'indignació per atacs anàlegs a ell dirigits!

Com podrà queixar-se, d'aquí endavant, que s'usin amb ell armes per l'estil?

A L'AJUNTAMENT

En la sessió de l'Ajuntament d'avui, els senyors Cordero i Serrano Jover intervingueren a propòsit de les responsabilitats de l'expedient Picasso — el primer demanant que la corporació concorri a la manifestació projectada, i el segon, exposant les normes jurídiques que cal seguir en la qüestió de la responsabilitat.

INTERESSOS AGRICOLES

El president honorari de la Federació Agrària de l'Ebre senyor Elias de Molins, en nom d'aquesta i altres entitats ha conferenciat amb el director del Banc Hipotecari.

Aquest està disposat a facilitar préstecs, amb el fi que els Sindicats agrícoles adquireixin grans propietats i les distribueixin entre els seus associats, i facilitar-los també masies amb pasturatge i establiments agrícoles i industrials, si bé amb certes limitacions.

El senyor Elias de Molins manifesta que en els moments crítics presents d'ordre social i econòmic era necessari que l'esmentat Banc extremés el seu esforç per a acudir en auxili de l'agricultura.

NOTA BURSATIL

La Borsa acull els successos polítics amb baixa en els fons públics, perdent la partida d'Interior 30 cèntims, en tancar a 69'95.

L'Exterior i Amortitzable descendixen lleugerament.

Els valors industrials i bancaris poc negociats, mostrant-se fermes les sucres i els ferrocarrils.

Els francs varien de 45'60. Els dòlars baixen 5 cèntims, els belgues 50, les lliures guanyen 3 i les liras 35. Els marcs tenen paper a 8 cèntims i diner a 7 i tres quarts.

AGRESSIO

Ceuta. — Es coneixen detalls d'una agressió al guardacostes «Wad-Ras», ancorat en aquest port.

Fa uns quants dies el «Wad-Ras» realitzava un servei d'exploració al llarg de la costa.

Quan navegava per davant de Gomara, prop de Punta Pescadores li feren una rodrida descarrega.

Com que el vaixell navegava molt costa endins, els disparats feren blanc.

Un dispar travessà una de les canoes de salvament, un altre va d'ester l'aparell de telegrafia sense fils, i els altres projectils van caure al casc.

Afortunadament no s'han de lamentar baixes en la tripulació.

Immediatament el comandant del «Wad-Ras» obrí foc contra terra, i durant tres hores els canons del guarda-costes estigueren fent foc damunt els duars costers.

Les cases i les embarcacions rife nyes foren destruïdes.

Des del «Wad-Ras» es va veure els moros que procuraven retirar el bestiar mort i ferit.

El «Wad-Ras» tornà a Ceuta. El comandant fou felicitat per l'alt comissari.

DE TETUAN

Tetuan. — Es coneixen nous detalls de la submissió del nebot del Raisu-

ni, Muley Ali, i de 400 de llurs adeptes.

Mentre el gran visir els anava presentant a les autoritats, Muley Ali pronunciava un extens discurs sobre llur submissió.

L'acte durà una estona, traslladant-se les autoritats morunes i espanyoles i els nou sotmesos, al palau de la residència.

A la sala del tron hi havia l'Alt Comissari, general Burguete, i els generals Castro Girona, Jordana, Martínez Peralta i López Ferrer i altres individus.

Muley Ali pronuncià el seu discurs en àrab, diem en nom del Raisuni que per estar a l'Alta Comissaria el general Burguete s'havia aconseguit la pacificació d'aquell territori, i la implantació del protectorat civil, que tants beneficis reportà als protegits i protectors.

Demana a Déu que segueixi el general Burguete en son lloc molt de temps.

Afirmà que el Raisuni fou sempre molt amic d'Espanya, però que alguns dels anteriors representants d'Espanya treballaren les coses arribant-se a aquell estat de rebeldia que avui ha desaparegut.

Tots els homes que acudeixen avui a sotmetre's són els mateixos—digué— que es batiren contra les tropes espanyoles.

Es col·locà al costat d'Espanya per a ajudar el Maghzen.

Després llegí el discurs del general Burguete, donant-li les gràcies i pregant a Muley Ali que felicités el Raisuni.

Després es féu la presentació dels caps que acudiren a l'acte.

Entre aquests hi ha els cèlebres Hartiti, Jarry, Mustafà i El Munden i altres notables per les seves malifetes, segrestaments i actes de bandatge.

Per a totes les notícies de caràcter militar s'ha establert la censura.

DE BILBAU

Bilbao. — A l'hospital ha mort aquesta tarda el tramviari Fermi Lubiaga, víctima de l'atemptat comès ahir passada.

Per tal d'evitar que aquests fets es repetissin, s'han reunit avui al Govern civil els caps de la guàrdia civil, seguretat i policia i el governador, per a adoptar mesures.

BASE SUBMARINA

Sanlúcar de Barrameda. — El Govern projecta establir en aquest port i en la desembocadura del Guadalquivir, una base submarina.

S'estan efectuant els estudis conseqüents.

CADAVERS

Cádiz. — S'ha rebut un despatx d'Algecres dient que en aquella platja han aparegut alguns cadàvers, que

se suposa que són víctimes d'un naufragi motivat pel temporal.

ACCIDENT D'AVIACIO

Lorca. — Volant a dos mil metres d'altura un aeroplà de la Companyia Latecoere, sofí una greu avaria a l'eix del motor que el deixà sense funcionament.

L'aviador, vist el greu perill que corria, volgué aterrar planejant; però, bon punt havia començat a baixar, un torb huracanat féu que l'aeroplà sofís un bolic de campana, deixant-lo cap per avall.

El pilot, que no havia perdut la serenitat, per a lluitar-se d'una mort segura, es llançà des de la cabina a terra, quan encara estava a bastant d'altura, fent-se ferides en les mans que afortunadament són de poca importància.

L'aeroplà va caure verticalment; fet a trossos.

L'aeroplà duia correspondència procedent d'Àfrica.

DE VIGO

Vigo. — La vaga en senyal de protesta pels successos de Tuy ha estat general.

No hi ha hagut teatres, ni un sol comerç obert ni premsa.

A Pontevedra es desenvolupà la vaga sense incidents.

Ha millorat la vaga agrària. Estan en llibertat tots els detinguts.

DARRERA IMPRESSIO

Madrid, 7, 2 matinal.

A última hora sembla que han sortit alguns inconvenients en les provatures que s'estan fent per a la formació d'un Govern de concentració liberal, si bé es creu que demà hauran de salvar-se.

Oficialment encara no ha declarat el marqués d'Alhucemas que estigui encarregat de formar Govern; de manera que tots els treballs que ha realitzat no passen de senzilles provatures.

Se suposa que demà un cop surt del Palau i declarà que té l'encarrec del Rei de formar un Gabinet de concentració liberal, podran ésser salvades aquestes dificultats a les quals es fa al·lusió aquesta matinal amb referència a l'actitud en què hom suposa col·locats no solament el comte de Romanones, sinó també els reformistes.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre's articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens es possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma

La Física

LIQUIDEM

tots els models de París amb

50%

de descompte

Presentes d'actualitat

en

LLENCERIA

Ptes.
Llençols matrimoni conf., un 9'50
Flassades llana grans, una. 24'—
Bànoves Royal id., una. 22'—
Peça Angelina; 10 m., una. 12'50
Tovallols russes 45 x 90. 1'90

Portaferriassa, 23

El tiempo desapacible

hace peligrar la salud de todo el mundo. Consecuencia de él son, á menudo, ciertos males como gripe, reumatismo, dolores de muelas, neuralgias, etc. Al sentir los primeros síntomas precursores de ellos, tómense 1 ó 2 tabletas "Bayer" de Aspirina. Hay que fijarse siempre en el empaque original con la faja encarnada, la Cruz "Bayer" y la inscripción: "Fabricación especial para España".

SESSIÓ DE L'AJUNTAMENT

(Consistori del 6 de desembre de 1922)

A la sala nova del Consistori i amb la presidència de l'alcalde senyor marqués d'Alfala, a les 5.40 s'obre la sessió que és ordinària i de segona convocatòria.

Es llegeix l'acta de la sessió anterior. Hi fan observacions: el senyor Romen, que anuncia una interpellació a la Presidència sobre la conducta seguida deixant atropellar una minoria; el senyor Rocha recorda que ell no va presentar el vot de censura, esperant que ho faria el senyor Romen a l'ésser en Consistori.

DESPATX OFICIAL

Es llegeixen les comunicacions següents:

Assabentant el Consistori dels assumptes informats per la Comissió de Govern en Junta del 1 de l'actual i aprovats per l'alcalde.

De la Delegació d'Hisenda, assabentant, haver desestimat la reclamació dels «Grans Magatzems de El Siglo» contra la quota assenyalada en concepte d'arbitri de plus value per la transmissió realitzada sobre la finca del número 5 de la Rambla dels Estudis.

De la Societat Anònima Arnús-Garí, amb la data del 30 de novembre, en representació del «Grup Bancari» que adquirí l'actiu de la Societat General d'Aigües de Barcelona, acordant a concedir una nova prorroga que finirà en 23 de febrer de 1923, en el termini fixat per a adquirir les 15.000 accions de l'esmentada Societat i per a la revocació de l'acord referent a l'adquisició de la resta del capital.

En Rocha anuncia que aleshores tornarà a oposar-se a la nova prorroga.

Del regidor En Martí Esteve sollicitant un mes de prorroga per a instruir l'expedient que depura les responsabilitats que hi puguin tenir els funcionaris que intervingueren en el traspass de patents d'automòbil.

Del regidor En Lluís Guarro, sollicitant un mes de llicència per a atendre a assumptes particulars.

De l'administrador de l'Hospital de la Santa Creu remenciant a l'Ajuntament l'augment fins a 250 metres diaris la dotació d'aigua de Montcada assignada al dit establiment.

De l'alcalde referent al problema plantejat pel cobrament dels cupons de bons del Tresor, en que ha col·locat aquella part del producte de l'últim emprèst a l'Exposició.

DE DAMUNT LA TAULA

Es posa a discussió el dictamen propoent que el Reglament d'empleats es modifiqui dient que han de saber llegir i escriure correctament el català i el castellà.

El senyor Rocha diu que no pot acceptar-se mentre no hi hagi una entitat que amb força legal pugui fixar com s'ha d'escriure el català; que si són majoria no el respectaran si s'aprova i que es reserva revisar els exercicis que facin els opositors.

Diu tot així, intercalant-hi acudits de mal gust.

El senyor Bordas diu que no s'ha de fixar cap dels dos sistemes ortogràfics que hi ha i es dol de les manifestacions del senyor Rocha.

El senyor Massot se'n dol igualment i de què parli tan despectivament de la llengua dels electors que l'elegiren i la ciutat que l'elegí regidor.

Si jo tingués l'honor d'ésser representant de terres de llengua castellana, tindria el major respecte per la llengua i esperit dels que m'haguessin elegit.

Es pretensió natural que els funcionaris de l'Ajuntament entenguin i escriuïn en la llengua del país, i no es correcte fer servir aquest dictamen per esquivar de mesquineses i baixes passions polítiques.

Es molt de dolre que totes les qüestions que afecten a l'espiritualitat catalana el senyor Rocha les empetiteixi i li doni peu per a fer manifestacions d'anticatalanitat. Aquest dictamen en la Comissió fou aprovat pel vot unànim, inclòs dels regidors radicals.

Es aprovat amb l'esmena del senyor Bordas.

UN PIS MÉS A LES CASES

S'aprova el dictamen que permet en els carrers de més de 20 metres d'am-

plada, alçar un pis més a les cases. Si al fer el dit pis la casa excedeix de 22 metres d'alçada, haurà de reduir quatre metres de la façana; que els pisos han de tenir condicions iguals als demés; hi podrà haver habitacions per al servei i per als porters i no se'n podran construir damunt del pis addicional.

UN DICTAMEN IMPORTANT

Ultra els dictàmens d'interès particular en sa majoria, aprovats, hi ha el que proposa que s'acordi:

«Que s'aprovin les actes adjuntes (els números 1 i 2) de la subhasta simultània celebrada a Madrid i Barcelona, el dia 11 del passat mes de novembre per a la construcció de clavegueres, albuïllons i imbornals per a aigües de pluja, reforma de clavegueres existents i altres obres necessàries corresponents a l'exterior de Barcelona i pobles agregats, sota el tipus d'onze milions nou centes setanta sis mil tres centes noranta sis pessetes amb set cèntims.

Que com a resultat de la licitació es concerti en definitiva l'adjudicació provisional del remat fet a favor de la Societat Foment d'Obres i Construccions, per la quantitat d'onze milions nou centes setanta sis mil tres centes noranta sis pessetes per ésser la seva proposició la més avantatjosa de les presentades.»

El senyor Capdevila s'oposa a l'aprovació al·legant que ell no en tenia un concepte clar.

El senyor Maynés es creia que essent aprovat pel vot unànim de la Comissió de Govern, radicals inclòs, no pot entendre quins dubtes hi pot tenir el senyor Capdevila. Si més diu els hi aclarir de seguida.

No sap que dir i demana que s'ajorni vuit dies més. El senyor Maynés hi accedeix.

PROFESSORA DE CANT

El dictamen aprovant l'acta del Tribunal d'oposicions a una plaça de professora numerària de cant vacant a l'Escola Municipal de Música, declarant desert el concurs i nomenant interinament l'aplaudida solista de l'Orfeó Català N.ª Andreu Fornells, resta encara damunt la taula a instància d'un radical que vol llegir l'expedient de les oposicions.

SERVEI DE COTXES

Es ajornada l'aprovació d'una factura de servei de carruatges utilitzats per la Corporació i particularment pels regidors, perquè el senyor Romen vol assabentar-se del detall; el Sr Rocha vol també esbrinar qui utilitza els autos de les Comissions i el senyor Massot demana una relació de les despeses que, durant els Ajuntaments de majoria radical, hi havia en el capítol de «carruatges per la recaptació d'arbitris indirectes».

EL GOVERNADOR I LA LLENGUA CATALANA

Es presenta la següent proposició signada pels senyors Maynés, Blajot, Massot, Esteve, Duran i Nadal.

Primera. Que es declari urgent.

Segona. Que l'Ajuntament de Barcelona faci constar la seva protesta pel fet, que considera ofensiu a Catalunya, d'haver estat tornada al senyor president de la Mancomunitat, pel senyor governador civil de Barcelona, un ofici de cortesia redactat en llengua catalana per aquest sol motiu, i perquè fos reproduït en idioma castellà.

Tercera. Que l'Ajuntament de Barcelona faci present al senyor president de la Mancomunitat la seva plena adhesió en tot el que signifiqui defensa de la llengua catalana i del dret dels catalans a usar-la en tots moments i ocasions.

Quarta. Que es comuniquen els anteriors acords al senyor governador civil i al senyor president de la Mancomunitat de Catalunya.

ADDICIO

El senyor Carrasco proposa que s'hi afegixi que l'Ajuntament acordi emprar la llengua catalana en tots els actes i documents de la vida municipal i que es retolín exclusivament en català tots els carrers i les dependències municipals.

El senyor Maynés diu que no la pot acceptar, malgrat ésser el contingut de la mateixa l'aspiració ideal de tots els catalanistes. Si ara l'aprovéssim restaríem autoritat a la

proposició; ens igualaríem al governador de la conducta del qual protestem; ell vol excloure el català i nosaltres semblaríem que volem excloure el castellà.

La majoria catalanista vol que el català sigui la nostra llengua oficial, però no per odi a la llengua castellana, sinó per rebutjar la violència amb què aquesta vol imposar-nos.

Volem un règim d'igualtat i no som exclusivistes com el Govern i la majoria dels seus delegats.

El senyor Carrasco va glossant el preàmbul de la proposició, qualificant-lo de lirisme i parlant-ne d'una manera que mou les riallades de certs regidors i periodistes. Repeteix el text de l'addició.

El senyor Massot diu que els d'Acció Catalana estan conformes amb el fons de la proposició, protestant del menyspreu fet a la llengua catalana pel governador en retornar l'ofici de la Mancomunitat. Després també estem conformes amb l'addició Carrasco, i per al seu millor èxit proposem que passi a la Comissió perquè sigui organitzada i articulada en sentit pràctic, però sense excloure el castellà.

Està bé que fem afirmacions catalanistes, però és millor traduir-les en fets, com hem fet nosaltres a la Comissió Central catalanitzant totalment la publicació de «La Gazeta Municipal». Al bienni passat el correll-gonari i company del senyor Carrasco, el senyor Puig i Corominas ho hauria pogut fer i no hi va fer res en aquest sentit.

El senyor Maynés diu que el senyor Carrasco fa aquestes proposicions sense cap finalitat pràctica; les emet, i després ja no se'n recorda més. No cerca sinó un efecte de gal·leria, per a fer veure que ell és més catalanista que tothom, i de passada ho aprofita per a dir-nos paraules amb sentit de menyspreu.

Nosaltres, ja en el bienni anterior hem anat catalanitzant la vida municipal en tot quan ha estat possible: a la Comissió d'Hisenda, en la de Compres en les ordres del dia de les diverses Comissions i oficines facultatives.

No volem semblar reïels amb violències, sinó paulatinament anar fent la catalanització de l'Administració municipal preparant funcionaris a l'efecte com s'està fent al dictamen primer que hem aprovat avui.

Li diu que recrimina els nacionalistes perquè accepten la cooficialitat i ell també l'accepta en la seva vida de relació amb els centres oficials. (El senyor Carrasco: Oh, per força.) Ell va sol·licitar en castellà el pendre part a unes oposicions i en castellà va parlar davant del Tribunal i si l'Estat espanyol li hagués atorgat el que li demanava, en castellà avui explicaria les llicències en una catedra d'aquesta Universitat. (El senyor Carrasco: Oh, això no ho sabem.)

Doncs ha de saber que el es parla en català a la Diputació, a la Mancomunitat i a l'Ajuntament, no es pas degut al senyor Carrasco, sinó als homes de la Lliga, que fins ara són els que més han donat estat de realitat a l'ideal catalanista. No som com vostè que només cerca efectes momentanis, i després no hi pensa més. Nosaltres ho anem fent constant, però paulatinament i sense ofendre a ningú. L'addició no té cap finalitat pràctica perquè no és possible realitzar-la.

El senyor Junyent, regidor i director de «El Correo Catalán», diu que els tradicionalistes accepten l'addició perquè és incontrovertible que la unitat de la llengua en els catalans, és una manifestació de la unitat de raça; cal que tots els catalans fem tot el possible per a usar el català en tots els actes voluntaris de la nostra vida municipal i particular.

El senyor Carrasco està conforme en què proposició i addició passin a una Comissió per al seu estudi.

El senyor Romen li diu que d'ençà que s'ha separat de la disciplina de la Lliga, que coincideixen sovint el nacionalista intransigent i els de la Unió Monàrquica Nacional, però que malgrat això, avui no podien admetre l'addició.

El senyor Rocha fa observar que LA VEU DE CATALUNYA diu que la minoria radical manté determinada actitud per la seva influència i declara que ell ha seguit la tradició de la minoria radical.

Esmenta paraules de Lerroux, text de En Giner de los Rios, Sol i Ortega i Andrade. Diu que amb la

cooficialitat hi estan conformes, però amb el separatisme (?) no. Es desfa en atacs contra els regidors d'Acció Catalana.

El senyor Junyent diu que ells van contra l'Estat Central, que volen la igualtat de llengües i repeteix que mentre es pugui, voluntàriament, s'ha d'usar el català, i quan sigui forçós en castellà, tot esperant el dia que oficialment es pugui parlar en català. S'adhereix a l'addició.

El senyor Carrasco manté l'addició. El senyor Rocha es manté contra els «separatistes».

El senyor Massot li diu que ha seguit la tradició espanyolista de Giner de los Rios, però no l'autonomista de l'Emilia Iglesias i d'En Mir i Miró. Ni quan el regidor Gambús feia les més radicals manifestacions nacionalistes amb l'afirmació d'En Lerroux, segons deia ell. Els diu republicans que no han volgut o sabut implantar la república en les moltes ocasions que han tingut.

Es posa a votació nominal el segon i tercer extrems i són aprovats per 24 vots contra 12.

L'ADDICIO CARRASCO

El senyor Massot diu que la votaran, però per a portar-la a la Comissió i estudiar la manera de donar-li forma pràctica.

El senyor Maynés diu que malgrat ésser l'aspiració ideal de tots, en la vida municipal no se li pot donar, avui, aplicació pràctica perquè, per exemple, no es podia estendre en català un certificat que hagués d'anar al jutjat, Delegació d'Hisenda o ministeri perquè no seria admès. (El senyor Carrasco: Oh, en aquests casos, no; com és natural.) Si abans ens haguessin fet aquestes excepcions ja estariem llestos; nosaltres, no demanem coses que no es puguin realitzar.

Es posa a votació i és rebutjada per 25 vots contra 11.

ESMENA A L'ADDICIO CARRASCO

Que passi a la Comissió corresponent per a donar-li la tramitació que li pertoca.

Es aprovada per 26 vots contra 10. Es vota el quart extrem de la proposició inicial i és aprovat per 25 vots contra 11.

DESPATX ORDINARI

Es llegeixen i aproven la majoria dels dictàmens presentats per les diverses comissions. Alguns resten damunt la taula.

S'aprova una proposició d'interès particular.

INTERPEL·LACIO OLIVELLA

La sessió passada va cloure's sense haver contestat el senyor Plaça a les insidioses manifestacions del senyor Olivella sobre la manca d'actuació de la Comissió d'Escorxadors en la qüestió de les subsistències.

Diu el senyor Plaça que no hi ha ambient per a emprendre's seriosament la qüestió de la regularització dels compres; que no tenen facultats per a fer rebatjar preus, ni acció coercitiva per a imposar-ho; no deu intervenir la Comissió d'Escorxadors en la qüestió de subsistències i per això, en constituir-se en l'actual bienni se li va mudar aquest qualificatiu que portava.

Segons la llei, en la qüestió de preus qui ha d'intervenir-hi és la Junta Provincial. No podríem imposar multes més que de 50 pessetes, que no tindrien cap força coercitiva.

La Comissió no podria fer res en aquest assumpte sense que el Consistori li amplii les facultats, obtenint-les del Govern o de la Junta Provincial.

Desmenteix que Barcelona sia la ciutat on les subsistències estiguin més cares, i a l'efecte llegeix telegrams dels alcaldes de Bilbao i València.

La Comissió admetrà la cooperació de la minoria radical; la Comissió és constituïda per dos radicals, dos regionalistes i un tradicionalista; ja veuen que hi som en minoria i no se'n poden atribuir responsabilitats úniques.

Es dol que el senyor Olivella vagi dir que aconsellaria a dos nebots seus, escorxadors, que no obeïssin al director i que el dictamen de les naus no passaria, perquè ell s'hi oposaria. Aquest repté és intolerable

i denigrant per a la Comissió, i no hi passarem de cap manera.

Diu que l'actitud demostrada pel senyor Olivella, anant a visitar contractistes de les naus de l'Escorxador anant a visitar propietaris i visitar terrenys per a fer-hi el nou Escorxador general, és ben cert que no la tenen els de la Comissió, els quals no posseeixen altres dades que les que ens proporcionen els facultatius municipals. El temps el necessitem per als nostres afers particulars.

El senyor Olivella, es coneix que aquesta darrera part del discurs del senyor Plaça no l'ha satisfet, perquè es desfa en insults; adueix nombroses dades de preus de diferents mercats d'Espanya i que si es fa quelcom en el ram de Subsistències, es deu al seu anunci d'interpel·lació.

El senyor Plaça, després de posar al descobert els intents interessats en contra d'un determinat proveïdor, va dir-li que la Comissió havia d'ésser parcial i no volgué ell defensar-se de les insidies del senyor Olivella, perquè els molts anys de vida pública que porta ho són d'història immaculada.

Desfa una a una totes les manifestacions del senyor Olivella i demostra com no tenen cap fonament.

EL VOT DE CENSURA A L'ALCALDE

El senyor Romen agraeix als radicals l'ajut que li donaven. Vol demostrar que la seva petició de què es llegissin diversos documents basant-se amb l'article 36 del Reglament, havia de tenir prioritat sobre la proposició incidental Maynés, apolant-se en l'article 30, declarant prou discutida la qüestió de l'obrimet de la Rambla per a fer el Metropolità.

L'alcalde no va emparar-me perquè és esclau de la majoria.

El senyor Rocha diu que la minoria radical l'apoià, en defensa dels drets de les minories i considera inútil tota intel·ligència amb la majoria fins després que sortí del Consistori el senyor Romen, quan van veure que tenia major nombre de vots.

Jo vaig dir que la conducta de l'alcalde era discutible i que no formava un vot de censura en contra d'ell, perquè esperava que el senyor Romen fos al Consistori per a presentar-lo. L'alcalde maltracta els interessos de la ciutat. Si el senyor Romen formula un vot de censura, nosaltres el votarem.

El senyor Maynés li diu al senyor Romen que és desconèixer la composició de l'Ajuntament en dir que l'alcalde és un esclau de la majoria. L'alcalde està compenetrat amb la majoria. Li hem donat la nostra confiança des del primer dia, i és l'alcalde de la ciutat. Quan el senyor Rocha fou elegit alcalde, encara que ho fos de la ciutat, ho era de la majoria que li va donar els vots. Això no és cosa que hagi de sorprendre a ningú que tingui un clar criteri de l'organisme municipal.

No hi ha tal atropell de les minories. Si al Reglament hi ha articles que emparen les minories, també n'hi ha que emparen a la majoria. Si aquelles no poguessin tenir una contengut, no seria just: el senyor Romen s'empara a l'article 36, nosaltres, al 30. Si no fos així, n'hi hauria prou amb la tossuderia d'un sol regidor per a parar tota l'administració municipal.

L'article 30 del Reglament ens autoritzava per a presentar la proposició incidental que, com s'hi diu, és preferent a tota discussió.

Es dirà que no s'ha d'usar abusivament d'ela facultat d'aquest article 30, si es fés abans d'hora, però la presentarem després de 10 hores de sessió, quan ja, no sabem què dir, es demanava que es llegissin llibres. Allavors l'aplicació de l'article no era més que una rèplica a l'ús abusiu de l'article 36.

Nosaltres estem absolutament identificats amb l'alcalde i l'alcalde ho està amb els procediments de la majoria. Sempre ha defensat el dret de les minories, perquè mai ha limitat les discussions, ha parlat qui ha volgut i totes les vegades el temps que ha volgut.

No censureu l'aplicació de l'article 30, perquè demà podrà servir-nos de redós a nosaltres.

El senyor Romen anuncia la presentació d'un vot de censura.

El senyor Rocha hi està conforme, perquè no s'autoritza la lectura dels

Les Terres Catalanes

TARRAGONA MATARO LLEYDA

documenta que demana el senyor Romeu, que no hauria durat tant com va durar la lectura de l'acta de la sessió que ell va fer llegir íntegrament i en veu alta.

El senyor Alcalde declara que ell mai ha volgut minvar els drets de les minories i menys de senyor Romeu, que té tot el seu afecte personal. En aquells moments no va fer sinó l'aplicació estricta de l'article 30 del Reglament que està ben clar i terminant.

Diu al senyor Rocha que en votar no va decidir la votació amb el seu vot de qualitat. Van votar 23 regidors a favor i 22 en contra. Ell, amb consciència amb el seu vot natural de regidor, va votar a favor i d'aquest vot ni ningú pot fer-ni retret i ell n'està satisfet perquè el dona per una gran millora de la ciutat.

(Dit això el senyor marquès d'Alfàlla s'alçà, deixà la presidència al senyor Pla i sortí del Consistori).

EL VOT DE CENSURA

Que l'Ajuntament acordi haver vist amb disgust el que la presidència d'aquest Consistori no complís el que disposa l'article 36 del Reglament, en la sessió de 22 de novembre pròxim passat, vulnerant amb això el dret de les minories. — Romeu.

El senyor Maynés declara que el Consistori no pot haver vist amb disgust la conducta de la presidència ja que com jo he manifestat té la confiança de la majoria. Vostres extrems les coses, voleu donar a entendre que s'atropella el dret de la minoria el no accedir a la petició del senyor Romeu, després d'haver aguantat deu hores de discussió en una sessió que parlà, tothom que va voler, fins a les sis de la matinada.

Si aquella apel·lació a l'article 36 hagués estat feta en començar la discussió, i s'hagués negat allavors es podria dir però al cap de deu hores de discutir...? quan ja no sabem que dir? Cal tenir en compte que jo vaig invitar al senyor Rocha a seguir la discussió, que si es retirava la petició de l'article 36 jo retirava la de l'article 30. Jo no hi hauria posat cap obstacle ni s'hagués seguit discutint.

Declara que rebutjaria el vot de censura.

El senyor Viza, per les mateixes raons exposades pel senyor Junyent al final de la sessió passada declara que els tradicionalistes no votaran la censura.

El senyor Rocha, malgrat les excitacions que havia fet al senyor Romeu perquè presentés el vot de censura, diu que ara, a sang freda, no està a to, ni té ànim d'atacar a l'alcalde. No admet l'acelació que ha fet sobre l'esperit del seu vot quan votà. Dirigit-se al senyor Romeu li remarca com la majoria nacionalista i tradicionalista units rebutgen el vot; sols nosaltres, els radicals, i vostè el votarem, per tant jo si fos de votè el retiraria.

El senyor Romeu diu que no podent obtenir els vots de totes les minories el retirava.

I la presidència, després d'aquest nou xut del senyor Rocha, declara clore la sessió a les onze i cinc minuts de la nit.

Atracament a Sabadell

El capità de la guàrdia civil ha comunicat al governador que ahir, a dos quarts de sis del vespre, al carrer de la Porta Nova, dos desconeguts atracaren el cobrador del Banc de Sabadell, Domènec Vilardell Balaguer, prenent-li la cartera que contenia lletres de canvi que havia presentat als interessats.

El cobrador resultà amb contusions lleus.

Es fan treballs per a detenir els autors.

Obituari

FUNERALS

Na Carlota Montero i Kelly, vídua d'Equitor, Mort el 30 de novembre. Dissabte, de deu a dotze, a l'església dels PP. Dominics (Auzias March).

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIÓ

Na Maria dels Dolors Fernández i Rolés de Moyà. Enterrada aquesta tarda, al Cementiri Nou.

(Conferència de les 9 de la nit)

ELS CATALANISTES DE LA GALERA

Els catalanistes d'aquesta població treballen activament en l'organització d'una Lliga Regionalista. A l'acte inaugural es proposen de donar-li una gran solemnitat, i sabem que hi pendran part alguns parlamentaris nacionalistes.

PER L'ENSENYANÇA CATALANA

De Falset ens comuniquen que s'hi acaba de construir una delegació de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

N'es president En Francesc Puig, i secretari En Vicens Estrems.

A LA DIPUTACIÓ

En la sessió que la Diputació celebrà ahir, la qual durà de les onze del matí a les sis de la tarda, fou nomenat vice-president de la corporació el diputat En Joaquim Abelló. Fou ascendit a oficial primer En Lluís Carbo Areta, i oficial segon En Joaquim Montverde, fill de l'ex-regidor caciquista del mateix nom.

ALTRES NOVES

Ha estat nomenat metge de la Comissió Mixta de Reclutament En Ramon Barceló.

—Aquests darrers dies han estat embarcats en aquest port 2266 sacs d'avellana en gra i 661 sacs en closca. També s'han embarcat 1235 caixes d'ametlla en gra i 1205 sacs en closca.

Els preus actuals d'aquests fruits són: Ametlla: en gra, 120 i 110 pesetes i quintà; en closca, 50'50 ptes. el sac de 50 quilos.

Avellana: en closca, 46 ptes.; exportació, 43 ptes. el sac de 30'400 quilos; en gra, 76 i 72 ptes. el quintà.

—A la Delegació d'Hisenda han estat pagats als mestres els sous de novembre.

—Està vacant la plaça de secretari de l'Ajuntament d'Ascó. Per a presentar la instància hi ha de temps fins el 10 de gener.

—Ha ingressat a la presó una dona anomenada Neus Casanova per desobediència a l'autoritat.

—Ha estat detingut Vicens Ortiz Cabanes, per haver-se-li ocupat un farcell amb objectes robats dintre una masia.

Un acte dels nacionalistes radicals a Granollers contra l'U. M. N.

Per a demà, divendres, a les onze del matí, està anunciat a Granollers un miting d'afirmació nacionalista, en el qual parlaran el doctor Riera i Puntí, per la Unió Catalanista; En Durán i Albera, per la Federació Democràtica Nacionalista; En Pous i Sabater, per l'Esquerra Catalana; En Rovira i Virgili, per l'Acció Catalana; i el diputat a Cortes En Francesc Macià.

En el manifest que han publicat, diuen:

«Després d'un acte monàrquic, anunciat a so de trompes i tabals, com si es tractés d'una relació cacerera, i celebrat el dia 26 de novembre, en un ambient, però, de fredor i indiferència que honora la nostra terra, els bons fills de Granollers (ciutat catalana mentre no es demostrï el contrari), no podem permetre que els nostres germans de pàtria ens oreguessin també en l'escamot de petits Judes rurals, que venen el seu pensament polític o social per un adiqui a una carretera i per unes pesetes de repartiment veïnal.

Venim a afirmar en aquest «vedat» de la U. M. N. la nostra condició de catalans lliures de pensament i d'acció, perquè ens interessa que no ens prenguin per conills de guix.

«Venim a esbandir l'aire emmetzinat per les paraules insinceres d'uns polítics de festa major i de fira, enganyats pagassos, etc.»

L'acte promet veure's bon xic més concorregut que l'Assemblea feta el diumenge passat pels enemics de la pàtria.

El senyor bisbe

El bisbe d'aquesta diòcesi, doctor Guillemet, donant per acabada definitivament la seva visita pastoral, retorna a Barcelona.

Sortí en el tren de les 5'30 de la tarda.

Al moll de l'estació sortiren a acompanyar-lo gran nombre de matoronins, representacions i autoritats.

Al matí va celebrar la Missa de Comunió de la Congregació Mariana. Després va visitar el Circol Catòlic d'Obrers, el Foment Matoroní i la magnífica propietat dels senyors Bartra-Rovira, des de la qual en el puit del Moll de Vent va beneir la ciutat.

A la tarda va visitar el catècisme parroquial.

Congregació Mariana

Heu's aquí el programa resumit dels actes que aquesta important associació matoronina celebrará en honor de la Immaculada Concepció.

Dia 8, a les vuit del matí, missa de Comunió general junt amb l'Arxiconfraria de filles de Maria. Dirà la missa i farà la plática preparatòria el reverend senyor Ecònom, doctor Samsó.

A les deu, l'Acadèmia Musical Mariana honorará la seva Patrona cantant l'Ofici parroquial de la Immaculada. Executará la missa, a tres veus mixtes, de C. Franco, «Fiat cor meum immaculatum».

A dos quarts de set del vespre, en la mateixa església, cant del triángul marí i novena, amb sèrmó pangeiric pel reverend P. Ildefons Ruiz, C. M. S., acabant-se amb el cant de la Salve i Tota Pulchra.

Dia 10, a dos quarts de cinc de la tarda, en el Foment Matoroní, es celebrará una solemne sessió literàrio-musical, sota la presidència de les autoritats locals, en la qual hi pendran part, ultra alguns congregants que llegiran algunes poesies, l'Acadèmia Musical Mariana, amb ses dues seccions, la qual executarà entre altres, per primera vegada, el «Super Flumina Babylonis», de Gounod. El congregant de Barcelona, En Francesc Condominas, està encarregat d'un parlament.

A aquest acte hi hi promès la seva assistència el Director de la Congregació de la Immaculada, Sant Lluís Gombau, de Barcelona, reverend P. D-metri Zurbito, S. J.

Futbol

El camp de l'Illuro S. C., es jurà diumenge passat un partit de campionat entre el Vilassanès F. C. i el primer equip de l'Illuro.

L'equip matoroní dominà durant quasi tot el partit, aconseguint apuntar-se cinc punts al seu favor, sense que els del Vilassanès F. C. haguessin pogut marcar ni un goal.

Tots dos equips es portaren bastant bé.

Acadèmia Musical Mariana

Per al divendres a la nit, festivitat de la Immaculada, aquesta secció de la Congregació Mariana, anuncia la celebració d'un concert al seu local del Foment Matoroní, a profit de l'Associació de Dames i senyors de la Creu Roja.

GIRONA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

DE RIBES

D'aquesta població comuniquen que ha estat detingut un individu anomenat Lluís Barco Espadaler, de Sant Feliu de Torelló, per haver tallat 237 arbres de la propietat de Ramon Obiols.

El Barco es legà que tenia comprats els dits arbres a l'Obiols tres mesos ha, i que havia disposat al jutjat de Vich 3.500 pesetes en veure que no podia obtenir el permís del propietari del bosc.

INCENDI

Diuen de Parellada que s'ha calat foc a l'era d'en Josep Ubach, havent-se cremat nou pallers.

ALTRES NOVES

A Granollers de Rocacorba (terme de Sant Martí de Llímena), hi ha estat creada una escola mixta, dirigida per una mestressa.

(Conferència de les 9'30 de la nit)

A L'AJUNTAMENT

L'Ajuntament en sessió d'avui, ha tractat, entre altres, dels assumptes següents:

Ofici del governador civil autoritzant l'execució del pressupost extraordinari.

Dictamen de la Comissió de governació proposant l'aprovació de la llista de majors contribuents per a l'elecció de senadors.

Dictamen de la mateixa Comissió perquè siguin pagades als metges interessats 695 pesetes pels reconeixements de minyons.

Dictamen de la mateixa Comissió nomenant auxiliar de l'Administrador de l'escorxador En Silvi Giner Bonet.

INCENDI

Avui, a un quart de set del matí, s'ha calat foc en un edifici propietat de la vídua de Soler, situat a la carretera de Barcelona.

Al dit edifici hi havia amagatzems d'alfals, palla, ges i ciment.

Hi acudí el servei d'incendis, la guàrdia civil, la de seguretat i la urbana, i molts de veïns, aolltant l'extinció del foc, que havia pres grans proporcions.

Ha quedat destruït tot el sostre, i s'ha cremat alfals i palla en molta quantitat. Les pèrdues són considerables.

ALTRES NOVES

L'Assemblea suprema de la Creu Roja Espanyola ha concedit al doctor En Francesc Fontana, degà del cos mèdic de Lleyda, la gran plaça de l'ordre dels mèdics serveis que havia fet al dit Institut.

—Demà celebra reunió, a la Diputació, la Cambra Oficial Agrícola de Lleyda.

Es donarà compte de l'estat en què actualment es troba la campanya contra el flagell de la llagosta i s'aprovarà el pressupost per a l'any vinent.

—Bon punt va ésser sabedor de la crisi, el governador civil senyor Zurbito, telegrafà la seva dimissió al ministre de Governació.

—Ha començat a confeccionar-se el padró de cèdules personals.

Costes de Garraf

VILANOVA I GELTRÚ. — Atentament convidats com a representant de LA VEU DE CATALUNYA, vam tenir el gust d'assistir al festiu acte literàrio-musical, que la benemèrita Congregació Mariana d'aquesta vila ve celebrant el passat diumenge, a la tarda, a l'església arxiprestal de Sant Antoni, a l'laor de la Verge Immaculada i Sant Ignasi de Loyola, en commemoració del tercer centenari de la canonització d'aquest gloriós fundador de la Companyia de Jesús.

A l'hora anunciada estava plena de gom a gom l'esmentada església — es calcula que hi estaven comodament instal·lades més de mil cinc-cents persones, i moltes a peu dret, per haver-se esgotat els seients — que presentava magnífic aspecte i profundament il·luminada, destacant s'hi l'altar major, que presidia formosa imatge de la Verge, i un gran quadre del cavaller de Loyola.

Formaven una gran presidència dalt el prebiteri els senyors següents: Senyor arxiprest, Jacint Puig, qui a la vegada representava el senyor bisbe doctor Guillemet; don Joan Ferrer Nin, per l'alcalde; Pare Zurbito, director de la Congregació Major dels Jesuïtes de Barcelona; doctor Dachs, capenge de Tarragona; arxiprest de la ciutat de Valls; rector de Santa Maria de la Geltrú; representant dels comandants militar i de Marina; president de la Confederació de Congregacions Catalano-Balear; el doctor Llori i representants de les Congregacions de Barcelona, Tarragona, Valls i altres d'importantes ciutats.

A la dreta d'aquesta presidència hi havia un gran nucli de congregants forasters, que vingueren acompanyar llurs comissionats, i les juntes en ple de la Congregació vilanova, i a l'esquerra hi vegerem els reverents beneficiats i vicaris de les parròquies de la vila i representants de les societats, Foment del Treball,

Centre Català, Circol Dinàstic, Almogàvers, Escoles Obreres, Pomells, de Joventut.

De la premsa local hi vèrem representants d'«El Vilanoví», «Diario de Vilanova» i «Costa de Ponent» i de la premsa de fora, entre altres, LA VEU DE CATALUNYA i «El Correo Catalán», de Barcelona; «La Cruz» i «Estrella del Mar», de Tarragona.

La concurrència, selecta i distingida, tot el bo i millor de la vila.

Obert l'acte pel jove secretari En Ramon Munné, amb un breu i ferm discurs-dedicatòria, que va saber dir admirablement, de calent patriòtic-marià, anaren ocupant la trona els distingits joves J. Miró, J. Sivill, J. Artigas, C. de Cabanyes i J. Mateu, que recitaren de manera entusàstica, respectivament, les formoses poesies: «A Maria Immaculada», «L'espera de Sant Ignasi», «La Verge Bruna», «La Immaculada a Catalunya», i «Gàrlana a la Verge».

El distingit jove En Joan Ferrer va llegir un ben raonat discurs sobre el tema «Sant Ignasi i sa obra», ben escaient; En J. Casañas, de la Congregació de Valls, va pronunciar un oportú parlament sobre «Les Congregacions marianes en els Catècismes i Hospitals», enaltint l'obra d'immens profit moral que realitzen les Congregacions en aquest sentit; N'Antoni Pujol, en representació dels congregants casats de Vilanova, després de glossar el llibre dels «Exercicis de Sant Ignasi», va proposar, com a conseqüència pràctica de la festa que se celebrava, la constitució de la Congregació de casat, d'acord amb les constitucions de les congregacions i per a completar l'obra que es proposava Sant Ignasi i la Companyia de Jesús en fundar-les.

El doctor Pere Llori, sota el tema de la «Missió del congregant», va pronunciar un discurs notabilíssim, glossant, ben altrament de com hom havia fet en els temps de la seva vida errada, i aquí Vilanova mateix, els mots de Llibertat, Igualtat i Fraternitat, acabant per encoratjar les joventuts marianes, i manifestant que se sentia orgullós que l'anomenessin retrògrade, car en els temps actuals en que tot fuig del seu eix, que les societats van a la perduda, i sembla que s'ha perdut la carta de navegació, és regular, per a reprendre el veritable camí que ens mena a Déu.

Parlaren, finalment, el P. Zurbito, per a remercier el fastuós homenatge a la Verge i al sant fundador de la Companyia de Jesús, i felicitar la Congregació vilanova, i últimament, el senyor arxiprest va donar complides gràcies a tots els que prengueren part a l'acte.

Tots els joves i senyors que parlaren en la nostra llengua catalana foren llargament aplaudits amb ver entusiasme.

Hem de parlar de la gran tasca acomplerta per l'orquestra, encarregada de la part musical, sota la batuta del mestre Montserrat i col·laboració del de capella Valentí Sans, que va acomplir magistralment el seu enunciat. Les triades obres que componien el programa foren: «Le Reviel au Hameau», Depuy; «Dintre el convent», Borodina; «Parsifal», Wagner; «Le Deluge», Saint-Saens; «Fulla d'Àlbum», Wagner; i «Peter Schmoell», Weber, totes les quals foren executades amb gran sentiment musical i produïren un efecte encisador.

Cal fer especial retret del «Parsifal», que amb la col·laboració del gran orgue, va resultar d'un magie efecte enisador, i que, ultra els entusiàstics aplaudiments que reberen els mestres i executants, foren després molt felicitats.

Resumint: Fou una festa verament atractiva, ben catalana i digna, no tan sols per al fi a què anava adreçada, sinó també dels executants i dels organitzadors, els incansables joves de la Congregació Mariana, als quals renovem la nostra entusàstica enhorabona, adjuntant-la a la infinitat de les moltes i valuoses que ha rebut. Per molts anys.

—Hem tingut ocasió d'admirar el bell altar gòtic, suara inaugurat a l'església de la Casa Empar, per a venerar-hi la Verge de la medalla miraculosa, i que acredita novament els importantíssims obradors de les Escoles d'Arts i Oficis dels Gilelsians de Sarrià.

—La distingida esposa del nostre particular amic En Cristòfol Ferrer ha desllurat un formós nen.

Que sigui l'enhorabona.

—S'està procedint a la definitiva instal·lació de la nova il·luminació de la Rambla principal, i s'han començat les obres d'arranjament del paviment que faltava.

Veurem com quedarà.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

La política italiana

La crisi dels partits—Les eleccions de Milà Els socialistes dividits

D'ença que el feixisme és al poder els partits polítics han experimentat una crisi profunda. En tots ells són fortes les divisions i en alguns no poden evitar-se les escissions. Aquestes tenen lloc sobretot en els antics parlamentaris la major part dels quals desapareixeran amb el nou estat de coses. En realitat la política italiana quedarà circumscrita en tres grans partits: el feixista, el popular i el socialista, aquest darrer dividit suau en tres fraccions. Dels antics partits ministerials és probable la continuació d'algun d'ells que pactarà amb el feixisme. Dins d'aquests partits és on s'encabiran les personalitats sobresortint de l'anterior estat de coses, com Giolitti, Orlando, Nitti, Salandra, Tittoni, Nicola i altres.

Es interessant, de moment, parlar de la situació del partit popular i de les fraccions socialistes. Dues grans preocupacions agabellen l'acció dels dos factors polítics. Pel primer és qüestió essencial la reforma del sistema electoral i pel segon la unió de les tres fraccions i la definitiva orientació que ha de pendre la Confederació General del Treball.

La crisi del partit popular pot dir-se que va començar al mateix moment de la seva constitució. Entre les diverses tendències del partit hi ha hagut sempre discrepàncies profundes, però l'habilitat i l'autoritat de Don Sturzo han reeixit sempre a conciliar-les. Els esdeveniments dels darrers mesos, la fallida de les temptatives col·laboracionistes dels socialistes, el desenvolupament progressiu del feixisme, l'actitud del Vaticà contrària a les tendències esquerristes que dominen el partit, el cop d'Estat feixista i el nou govern, han portat al màxim desenvolupament la crisi interior del partit i en els darrers dies ha semblat imminent una escissió.

Un diputat popular ha fet a un periodista una classificació de les diverses tendències en les quals està dividit el partit popular. Hi ha els hereus dels vells clericals moderats que tenen una concepció política netament conservadora; hi ha els que doctrinàriament procedeixen del moviment de la democràcia cristiana, els quals, si bé tenen el mateix criteri dels socialistes, refusen netament l'ur tística; hi ha els que provenen directament de les organitzacions sindicals i que han estat sempre en contacte amb la massa agrícola i treballadora i conceben el partit popular com un moviment decididament anti-conservador. Finalment, hi ha alguns diputats que han anat a la Cambra com a representants de masses agrícoles però que han sortit també de classes econòmiques superiors.

Alguns dels elements conservadors s'han revelat netament orientats vers el feixisme. En canvi no han fait elements que haurien volgut que el partit s'hagués declarat obertament contra el ministeri per no simpatitzar-los la política conservadora que plaia als elements moderats. En canvi altres diputats es mantenen en la mateixa posició de molts socialistes esperant provocar que el govern vagi per nous camins que l'allunyin dels grups de dreta i l'indueixin a cercar la seva base en les forces anti-conservadores.

Per a mantenir una vegada més la unitat del grup ha intervingut Don Sturzo. S'havia dit que estava disposat a abandonar el càrrec de secretari polític del partit, però això no és veritat, puix no solament no està disposat a deixar el camp lliure als seus adversaris sinó que vol donar-los-hi la batalla per a reafirmar el seu predomini. D'aquest propòsit n'és clara senyal la convocatòria pel gener, a Torí, del Congrés general del partit que semblava havia estat suspès. També ha decidit pronunciar un discurs a Torí el dia 15 del corrent, desistint de fer-ho el dia 10 com havia pensat tenir en compte que aquest dia es fan les eleccions municipals de Milà i així, sabent el seu resultat, podrà treure'n les conseqüències convinentes.

En una reunió a la qual assistiren una cinquantena de diputats, Don Sturzo indicà les línies generals que vol imprimir al partit. Demanà als diputats que actuessin perquè sigui reanimat l'esperit de les masses adherents. Ocupant-se de la reforma electoral sostingué que les eleccions s'hàn de fer de manera que permetin a totes les forces vives portar llur veu en l'obra iniciada per a la sistematització del país, creient que el sistema proporcional pot consentir que aquesta aspiració sigui realitzada.

Insistí Don Sturzo sobre el caràcter democràtic del partit i que calia valdre's de totes les forces sindicals, orientant-se el partit vers llurs pròpies direccions, sense excloure la necessitat d'un nou examen de l'activitat sindical per impedir que es formin en les classes treballadores nous corrents revolucionaris. Afirmà que si el sistema electoral majoritari era aprovat sense l'adhesió o a desgrat de l'oposició del grup popular, aquest no tindrà més remei que entrar decididament a l'oposició.

El partit socialista unificat que en les darreres eleccions va conquerir uns 150 llocs al Parlament ja no és aquella força compacta que amenaçava enderrocar el règim subsistent. Les teories intervencionistes i revolucionaries es dividiren primer en dos grups i després, entre els revolucionaris, hi ha hagut una nova escissió a causa de no acceptar molts d'ells les imposicions de Moscou. Així ara els socialistes italians estan dividits en unitaris, comunistes i maximalistes.

El grup unitari, el més nombros i el que reuneix més capacitats, havia adoptat poc temps abans del cop d'Estat feixista una actitud col·laboracionista. En el nou govern que s'intentava formar hom donava per segur que, per la pressió del partit popular, els socialistes unitaris en formarien part. Inclou quan el feixisme s'apoderà del govern Mussolini tingué intenció de confiar una cartera al socialista Balderi però, després del desistí decantant-se més cap a la dreta.

Des d'aleshores els socialistes unitaris han aparegut molt dividits sobre l'orientació que havien de pendre davant del govern de Mussolini. Fa pocs dies celebraren una reunió en la qual Modigliani exposà la seva opinió favorable a la creació del partit del treball seguint el mateix procediment del «Labour Party» anglès que s'apoya en les organitzacions sindicals obreres.

Aquesta tesi fou combatuda pels altres «leaders» de la Confederació General del Treball, d'Aragona, Baglioni, Buozi i Balderi els quals sostingueren la conveniència de continuar el sistema existent, és a dir, que la Confederació es mogui independentment del partit.

En canvi tots els reunits estigueren d'acord en què el partit ha d'estar a l'oposició del govern. Parlat Balderi a un periodista de «Il Mondo» sobre el projectat partit del Treball ha dit que cal conservar la independència entre el partit i les organitzacions sindicals. «Mentre el partit — ha afegit — pot i ha de romandre a l'oposició, el sindicat, tant si aprova com no les mesures de caràcter econòmic del govern, ha de tenir contacte amb ell per a suggerir i harmonitzar tant com sigui possible les condicions de la massa treballadora. Així la Confederació del Treball tindrà més llibertat de moviment i podrà reformat-se com recomanem els temps».

«Es de preveure que les discòrdies entre les masses seran superades i que s'obtidrà una gran concentració de forces, les quals, faran una política realista de defensa i de conquesta. Que d'això pot derivar-ne una organització sota el tipus del «Labour Party» anglès i al qual s'adhereixen les Trade Unions, el partit socialista i també elements democràtics, és una possibilitat que alguns del grup socialista unitari milten amb simpatia mentre altres ho veuen amb indiferència».

Referint-se a l'actitud del grup par-

lamentari Balderi no ha amagat de dir que si el govern de Mussolini avargués un programa de reconstrucció, de defensa dels interessos dels treballadors i d'endegament de la producció, que no fos discordant del programa socialista, els unitaris l'apolarien.

Entre els grups comunista i maximalista hi ha un corrent d'aproximació després de la ruptura del darrer congrés. Al Congrés de Moscou s'està examinant la situació del grup maximalista que no volgué acceptar les condicions de la Tercera Internacional i es té la impressió que el Comitè Executiu de la mateixa serà partidari de la fusió dels dos grups, les direccions dels quals en són favorables. Serrati porta a Moscou la veu dels maximalistes i pot donar-se per segur que tornarà a ésser el cap dels comunistes encara que la majoria dels diputats maximalistes siguin partidaris d'una aproximació amb els unitaris.

El grup que ha sofert la crisi més profunda és el dels reformistes entre els quals hi ha Bonomi. Aquest grup s'ha dividit en dues tendències: una nacional i l'altra socialista. En una reunió tinguda l'altre dia a Roma, després de quatre hores de discussió, fou decidida la dissolució del grup. Però després ha vingut el directori i ha acordat reorganitzar el partit, orientant-lo en un sentit francament socialista. Es de creure, que les seves forces seran molt escasses perquè els diputats s'inscriran uns a la democràcia social, altres al partit socialista unitari i alguns fins al feixisme.

L'ex-president del Consell senyor Bonomi, referint-se a la dissolució del grup del qual n'era el capdell, ha dit que l'exemple que els han donat hauria d'ésser imitat pels altres petits grups que resten. «La revolució a la qual hem assistit — afegí — fou també una reacció contra el fraccionament, contra la impotència manifesta dels excessius grups democràtics».

En mig d'aquesta confusió dels partits, el dia 10 tenen lloc a Milà les eleccions municipals. En aquesta gran ciutat es on hi ha hagut els nuclis directores del socialisme i del feixisme. Els socialistes tenen el govern de la ciutat des de 1914 i ara els feixistes fan tots els esforços per tal d'arabassar-los el poder. Inclou Mussolini assistirà a la campanya electoral.

Els partits d'ordre — feixistes, nacionalistes, democràtics, liberals i populars — han format una sola candidatura per a donar la batalla als socialistes. Aquests havien intentat formar un bloc d'esquerreres, havent-se convingut ja que els unitaris tindrien 34 llocs, 15 els maximalistes i 15 els comunistes.

Els unitaris tractaven d'encabir al bloc els populars dissidents, els republicans, els bissonatians i els democràtics però aquests grups, si bé miraven amb simpatia el bloc, es negaven a entrar-hi. Aquestes negociacions dels unitaris molestaren els maximalistes i comunistes els quals allargaren donar una resposta definitiva. En vista d'això els unitaris acordaren la candidatura amb noms de llur partit i quan els maximalistes i comunistes digueren estar disposats a entrar al bloc els contestaren que ja era tard perquè s'havien fet públics els candidats.

Aleshores un grup de maximalistes intentà formar una altra candidatura, havent reeixit en l'intent encara que la direcció dels maximalistes l'ha desautoritzada i l'«Avanti» no els farà campanya a favor.

Finalment, els comunistes presenten alguns candidats per minories. El «Corriere della Sera» diu que el bloc d'esquerra ha fracassat per què els socialistes unitaris s'han volgut atreure les classes més avançades de la burgesia. De totes maneres cal preveure que anant sols a la lluita és molt més difícil puguin vèncer el bloc dels partits d'ordre.

Victòries feixistes

Ferrara. — Les eleccions municipals s'han desenvolupat amb calma completa. Ha votat el 80 per 100 dels cens. La llista de l'entesa nacionalista, composta de dues terceres parts de feixistes, ha guanyat el «copo». A l'Ajuntament de Vigarano Mainarda ha votat el 80 per 100 dels electors. La llista feixista intransigent ha guanyat el «copo».

Modena. — Les eleccions s'han efec-

tuat sense incidents. Els feixistes han guanyat sense oposició la majoria i la minoria. Ha votat el 72 per 100 dels inscrits.

Mortara. — Ha votat el 65 per 100 dels electors. La llista feixista ha guanyat el «copo». Els socialistes s'han abstenut.

Cremona. — En diversos Ajuntaments d'aquest districte, els feixistes han guanyat el «copo».

Itàlia i Rússia

Roma, 7. — Interrogat pels periodistes el senyor Krasin, ha declarat que el seu viatge a Roma no tenia caràcter oficial, sinó que sols tenia per objecte estudiar la possibilitat d'establir relacions comercials amb Itàlia.

Ha afegit que l'entrevista celebrada amb el senyor Mussolini fou cordial encara que no es va pendre cap acord. — Havas.

Mussolini a Milà

Milà, 7. — El senyor Mussolini ha visitat una de les grans fàbriques de fundició d'aquesta capital.

Acabada la visita ha pronunciat un discurs davant dels directors i d'una delegació d'empleats i obrers, declarant que ell no era de cap manera enemic del proletariat, sinó dels que exposant falses idees s'esforcen en enganyar els obrers i portar-los a la ruïna, arrastrant amb ells a la indústria i del país. — Havas.

El príncep Andreu de Grècia

Roma, 7. — El príncep Andreu de Grècia marxà ahir passada amb direcció a París.

Durant la seva estada en aquesta capital ha guardat la reserva més absoluta. — Havas.

Els deures militars a Grècia

Londres, 7. — Telegrafien d'Atenes al «Daily Mail» donant compte de què ha estat publicat un decret declarant incursos en la pena de mort tots els subdits grecs que hagin de complir llurs deures militars i no es presentin davant de les autoritats respectives abans del dia 28 del corrent els residents a Grècia, i abans del dia primer de gener pròxim els que resideixin a l'estranger. — Havas.

Els incidents de Passau i Ingolstadt

Berlin, 7. — S'assegura que el Govern de l'Imperi té el propòsit de sotmetre a l'arbitratge de la Societat de les Nacions la qüestió relativa a la contribució reclamada pels Governats aliats amb motiu dels incidents de Passau i Ingolstadt. — Havas.

El nou Govern de Xina

Londres, 7. — Una informació de l'Agència Reuter diu que segons notícies de bona procedència és poc probable que el nou gabinet xinès es mantingui al poder més temps que els seus antecessors.

La situació política està molt lluny d'ésser satisfactòria i a mesura que es succeïxen i gasten tan ràpidament els gabinets es fa més difícil trobar homes d'Estat disposats a encarregar-se del poder.

Des d'alguns temps Xina està virtualment sense govern. Pot observar-se una marcada tendència cap a una aproximació entre Tsao-Kun i Tchang-Iso-Lin, tendència que té per objecte isolat a Huo-Po-Fu la influència del qual sobre el Govern de Pequín es debilita cada dia malgrat que conservi encara una certa autoritat en el Gabinet gràcies a què el ministre de Comunicacions és un representant seu.

Els actes de bandatge són molt freqüents; alguns estrangers, entre els quals no es troba cap subdit anglès, són presoners dels bandolers. — Havas.

Hermes a París

París, 7. — Telegrafien de Berlín a la premsa que el senyor Hermes, ministre de Finances d'Alemanya vindrà proximitament a París amb l'objecte de proposar un pla de col·laboració franco-alemanya basat en la cessió parcial a França de la producció industrial alemanya a canvi que li sigui remesa a Alemanya certa quantitat de carbó de Lorena i renunti França a les remeses de carbó per part de l'Imperi a títol de reparacions. — Havas.

Casa navilera acusada a Brussel·les

París, 7. — Comuniquen de Brussel·les al «Journal» que la policia s'ha apoderat dels llibres de comptabilitat i correspondència d'una important companyia de navegació, contra la qual recauen sospites de falses declaracions de béns i interessos dels enemics. — Havas.

El nou Govern irlandès

Dublin, 7. — El senyor Cosgrave ha sotmès a l'aprovació de la Dail Eirean el nomenament dels membres del Consell executiu. Els càrrecs seran desempenyats per les següents personalitats: Guerra, senyor Mulcahy; Negocis estrangers, senyor Fitzgerald. El senyor Cosgrave continua essent el cap del Govern. — Havas.

El Parlament austríac

París, 7. — Comuniquen de Viena als periodics que el canceller, apoiat pel partit burges, té la intenció de proposar la dissolució del Parlament i fixar noves eleccions per al mes de febrer de 1935. — Havas.

La Conferència de Brussel·les

Londres, 7. — Segons notícies d'origen autoritzat, Bèlgica no convocarà la Conferència de Brussel·les mentre els aliats no es posin d'acord en el que respecta a les reparacions.

El cap del Govern Britànic, senyor Bonar Law, assistirà probablement a la dita Conferència, si bé ho farà quan es tanqui el Parlament, el dia 15 del corrent. — Havas.

A la Cambra dels Comuns

Londres, 7. — En votar-se ahir a la Cambra dels Comuns les mesures d'ordre secundari proposades pel Govern, éssent aprovades per 245 vots contra 144, el resultat de l'escrutini fou rebut amb una salva d'aplaudiments pels ministerials i amb crits de «A dimitir, a dimitir!» per les oposicions.

Les minories d'oposició que protestaren contra el Govern es composaven nacionalistes. — Havas.

Les minories cristianes de Turquia

Londres, 7. — Comuniquen de Constantinoble que el representant d'Espanya en aquella capital ha realitzat gestions prop de Refat Bek a favor de les minories cristianes. — Havas.

La crisi sudeslava

Belgrad. — El partit radical serbi, reunit sota la presidència de Patxic, ha decidit, per unanimitat, rompre les relacions amb el partit democràtic per què l'ala esquerra de la direcció d'aquest partit, del qual n'és cap l'ex-ministre Davidovic, ha entaulat negociacions amb el bloc croata per tal d'enderrocar el gabinet actual.

Després d'aquesta decisió el president del Consell, Patxic, ha fet remesa al rei de la seva dimissió. El rei li ha pregat que retardés alguns dies la dimissió per a permetre al Parlament votar la llei relativa als invalids. Patxic ha acceptat.

Acord italo-croata a Fiume

Fiume. — S'ha constituït aquests dies una Associació entre els interessats en el comerç de les fustes a la qual s'han adherit la quasi totalitat dels comerciants italians i croates de Fiume i Sussak.

Han estat aprovats els estatuts de la nova Associació i s'ha elegit la primera junta directiva composta d'un nombre igual d'italians i de croates.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Dijous, 7 de desembre de 1924

Un auto-retrat del Sr. Cierva

EL discurs pronunciat al Congrés el dia 5 pel Sr. Cierva, constitueix un veritable i mestriós auto-retrat de l'ex-ministre d'Instrucció pública, Governació, Guerra, Finances i Foment.

Començà dient que havia callat en ésser discutida la crisi ministerial, oblidant que després n'ha parlat en forma clarament reveladora de la seva mentalitat i del seu temperament. I acabà amb frases inconexes, entre les quals va cometre l'enormitat de parlar de *esa infàmia de Catalunya*, provocant les protestes unànimes de la Cambra i produint l'escàndol més vergonyós que recorda el Congrés d'Espanya.

El Sr. Cierva, furios en veure que no li reeixia la maniobra personalista iniciada per a disputar al Sr. Sánchez Guerra el cabdillatge del partit conservador, va perdre tota noció de prudència i dignitat política i, com remarcàvem ahir, es va despulgar moralment davant de tota la Cambra.

Perduda l'orientació i la serenitat, reincident en l'error del senyor Melquíades Álvarez que algun diari ha qualificat de *chantage* polític: amenaçar amb una altra acusació si no era suspesa l'acusació reglamentàriament presentada. Tothom, però, coneix la bona fe del Sr. Melquíades Álvarez i sap que no era el seu propòsit, baldament les circumstàncies poguessin fer créure altra cosa, cometre aquest *chantage* polític. El cas del Sr. Cierva és totalment distint. Tots els seus antecedents, la seva actitud d'ara i el seu mateix discurs revelen claríssimament quina era la seva intenció. En aquest punt no pot haver-hi dubtes de cap mena.

Encara no han passat dos anys que foren elegides aquestes Corts. Durant aquest curt període de temps el Sr. Cierva ha passat dues o tres vegades des de l'oposició més violenta i revolucionària al ministerialisme més exagerat envers el mateix partit i els mateixos homes que havia combatut fins a l'obstrucció. I tot això ha sigut motivat, no per consideracions d'ordre polític enlairat ni per estímuls de l'interès públic, sinó per meres conveniències personals.

El Sr. Cierva, descontent del tracte electoral que li havia donat el Govern del Sr. Dato al seu cacicat de Múrcia, pertorbà la vida parlamentària dificultant la constitució del Congrés i realitzant una obstrucció persistent com no l'havien intentada mai ni els més radicals enemics del règim. I no cessà en la seva campanya anarquitizant fins que aconseguí del Sr. Dato les satisfaccions personals i caciquistes que cercava. I ara mateix, amb el senyor Sánchez Guerra, ha repetit la conducta que seguí amb el Sr. Dato, la seva conducta de sempre. En constituir el senyor Sánchez Guerra el seu gabinet, el Sr. Cierva, sentint la molèstia d'haver-ne estat exclòs, inicià la seva oposició al Govern pels procediments que tant li plauen. El Sr. Sánchez Guerra, justament enutjat per aquella actitud que no tenia altra causa que una molèstia personal, hagué d'advertir al Sr. Cierva que ajuts com els que ell oferia ni els necessitava ni els volia. Amb el mateix President del Consell, amb els mateixos homes, sense que ni el Sr. Sánchez Guerra ni els seus ministres haguessin modificat llur apreciació dels problemes ni de les actituds, el Sr. Cierva ha volgut col·laborar a darrera hora per a servir el seu cacicat i la seva família.

Tots aquests antecedents immediats del Sr. Cierva pesaven damunt la consciència de la Cambra mentre pronunciava el seu discurs i anava dibuixant mestriolament el seu auto-retrat. Ja sabia prou tothom que el Sr. Cierva no era un home de govern. També era notori que el Sr. Cierva no tenia condicions d'estadista genial ni de polític previsor. Però tothom creia almenys que tenia una certa habilitat parlamentària i una certa facilitat oratòria. El seu discurs de dimarts esvaeix aquestes darreres il·lusions.

Podria esdevenir que aquella sessió històrica hagués significat per al Sr. Sánchez Guerra la pèrdua del cabdillatge del partit conservador. Però el que és segur, absolutament segur, que aquest cabdillatge no l'ha guanyat pas el Sr. Cierva. Cap partit polític, que no senti la vocació esbojarrada del suïcidi, pot sentir ja la temptació de vincular la seva sort ni el seu nom a qui actua en la forma descomposta i injusta que palesà el Sr. Cierva a la sessió de dimarts.

Per l'Ensenyament català

Atenent a que són moltes les persones que s'adrecen a les oficines de l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català demanant les classes de

català per adults que funcionen, es prega que totes les Escoles i entitats que en tinguin d'establertes, ho comuniquin a la dita Protectora — Ares, núm. 1, principal — especificant les hores de classe i preus de matrícula.

Les Idees i les Imatges

UN PET PARLAMENTARI I TRES POSTULATS

A la noble audàcia conservadora d'En Cambó s'és oposada la brutalitat conservadora d'En Cierva. El conservadurisme espanyol, en el seu més gran nombre, aprovarà, explícitament o implícit, el diputat per Múrcia.

Cada país té, certament, els seus conservadors que ell es mereix. En determinats països, per tant, no es pot ésser conservador. Malaurats, però, els països en els quals hom no pot ésser dignament conservador!

JOSEP MARIA JUNOY

Felicitacions a En Cambó

Han estat adreçats a En Francesc Cambó les següents felicitacions:

«El Consell Directiu de l'Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou, té l'honor d'adreçar-li la seva més entusiasta adhesió a la campanya pro responsabilitats ensem amb protesta energicament conceptes Cierva. — El president, Josep Canals; P. A. del C. D., el secretari, Francesc Alcover.»

«Ateneu Obrer Català Sant Martí, creu que pensant alt, sentint prou, parlant clar, es com millor se serveix la nostra pàtria, encara que els «ciervos» ferits tot revolcant-se en el seu llot vulguin mossegarnos. — Per la Comissió Acció Política, Josep Costa»

«Felicitat cordialment al nostre gran Cambó, al propi temps que protestem indignat de que ha estat fet per ell en la darrera sessió del Congrés. — M. Giménez»

Municipi

CONCERT

La Banda Municipal donarà un concert a la plaça del Rei, el vinent diumenge, a un quart de dotze en punt del matí.

La Direcció de la Banda, atenent la coincidència de la data assenyalada amb el centenari del natalici de Cesar Franck, creador de la moderna escola francesa, ha disposat per al dit dia una audició extraordinària de la famosa «Simfonia en Re menor» d'aquell compositor.

Completeran el programa obres de Schubert, Granados i Wagner.

ADOBANT LA CARRETERA

La Companyia de Tramvies ha comunicat a l'Ajuntament que des del 23 de novembre pròximament està procedint a l'arranjament de la carretera de Sant Andreu.

DELEGACIONS

L'Alcaldia ha delegat la seva representació en el tinent d'alcalde senyor Nonell per a l'acte del dinar extraordinari als pobres de la barriada de Gràcia per les «Guines econòmiques». I en el regidor senyor Escollà per a la festa religiosa a la parròquia de Sant Martí de Provençals els quals actes se celebraran demà, divendres; i en el regidor senyor Capdevila per al repartiment de premis i inauguració de curs de l'Associació Euterpana dels Chors de Clavé que se celebrava aquesta nit.

MOCIONS

Davant la Comissió de Foment han estat formulades les següents mocions:

Del senyor Tusell: perquè es formi un projecte per a reduir un metre les voreres del carrer de Muntaner entre Diagonal i el carrer d'Illas i Vidal, per a donar més amplitud al pas de carruatges.

Dels senyors Tusell i Durán: perquè s'estudiï la urbanització definitiva del tros del Passeig de l'Avinguda de la República Argentina entre el Viaducte i l'escala de Vallcarà.

Del senyor Durán: perquè es regularitzin les voreres i es construeixen les voreres del carrer del Comerç entre els de Gironella Alta i el Carril; i perquè es col·loquin voreres i rigoles en el propi carrer entre els de Roser i Carril.

Del senyor Cararach: perquè es destinin 2.000 pessetes a la conservació de l'asfalt i rigoles del carrer d'Horta.

L'acusació contra En Cambó

LA temptativa de *chantage* polític que realitzà el Sr. Cierva a la sessió de dimarts, contra l'illustre cabdill nacionalista, ha produït efectes diametralment contraris als que cercava l'ex-ministre de la Guerra.

Tots els ministres que constituïren el darrer govern del senyor Maura, absolutament tots, començant pel propi ex-President del Consell, la carta claríssima del qual no necessita comentaris, han testimoniat l'absoluta correcció del nostre illustre amic en la seva gestió ministerial. La desautorització del Sr. Cierva, pels seus propis companys de Ministeri, no ha pogut, doncs, ésser més absoluta ni més contundent.

La premsa de tots els matisos ha comentat també la insòlita actitud del Sr. Cierva amb l'única forma que mereixia.

A Catalunya aquest incident ha repercutit de faiso molt significativa. Tots els sectors de la vida política catalana han reconegut, i en una forma o altra se n'han felicitat, el triomf indiscutible assolit per En Cambó en esmicolar els convencionalismes que voltaven l'afer de les responsabilitats.

Tothom admira i agraeix la valor cívica de la minoria nacionalista en concretar l'acusació. Tothom admira i agraeix la visió exacta d'En Cambó en copsar el moment decisiu de la situació parlamentària per a evitar que el debat de les responsabilitats acabés al Congrés com havien acabat tants d'altres debats anàlegs. Tothom admira i agraeix l'eficàcia immediata de la seva intervenció impedit que els ministres acusats poguessin seguir governant.

Els insults contra Catalunya que barrejà el Sr. Cierva al seu discurs palesaren que no combatia l'actuació d'En Cambó ministre, sinó l'actuació d'En Cambó cabdill nacionalista. I això, naturalment, ha produït a Catalunya un nou corrent d'adhesió personal i política a l'illustre cabdill.

De l'acusació d'En Cierva no queda sinó això: una adhesió fervorosa de Catalunya al seu fill dilecte per la seva catalanitat, per la seva valor cívica i per la seva intuïció política.

El senyor Cierva

ALGUNS diaris han retret les paraules que pronuncià al Congrés el Sr. Sánchez Guerra no fa molt de temps, dient que no necessitava ni volia per a res la col·laboració del senyor Cierva. I les han retretes per a fer veure la contradicció que hi ha entre elles i el fet que es recaptés i s'obtingués aquella col·laboració en resoldre la crisi penúltima.

Nosaltres no ho hem estranyat gens. Quan a la política sols s'hi persegueixen satisfaccions personals, totes aquestes altres qüestions de dignitat, de conseqüència, etc. no pesen pas per res.

Ens recorda això aquell partit titulat «Unión Liberal», que, a base de O'Donnell, es formà a Espanya, a mitjan segle passat, i en el qual ingressaren homes que fins llavors s'havien combatut despietadament. I aparegué en un periòdic satíric una caricatura en la qual es representava a O'Donnell dient als que s'havien agrupat els següents versos:

*Dejad historias de ayer
Y recuerdos impertunos.
Aquí todos somos unos,
Tratándose de comer.*

També ha semblat que algú s'estranyava que el senyor Cierva fes Ministre el seu germà. Tampoc és nova la cosa. Ocorria ja en els primers temps de la història. Quan per la gran extensió del territori que havia de governar, l'emperador romà Valentinian degué designar un col·lega, i com es dignés que volia nomenar un germà seu, un valent oficial, se li acostà i li digué: «Si penses en tu sol, elegeix ton germà; si penses en la Pàtria elegeix algú que en sigui digne». La història diu que Valentinian no es va enutjar pel consell... però que donà el títol d'august a son germà Valente.

El mateix ha fet el senyor Cierva.

HUC DE CARDONA

Del senyor Nunell: Perquè es col·loquin focus elèctrics al carrer de Reina Victòria, en el seu encreuament amb els de Calvet i Vilamajor, perquè es col·loquin voreres al propi carrer des del d'Amigó al de Calvet, i al de Vilamajor entre el de Reina Victòria i Carril.

Dels actes d'afirmació nacionalista

Essent diversos els Ajuntaments que havent acordat llur adhesió als Actes d'Afirmació Nacionalista, i aprovat la declaració demanada pel Centre Autonomista de Dependents

del Comerç i de la Indústria, no li han tramès encara els dits acords, la Secció Permanent de Propaganda Autonomista de l'esmentat centre, organitzadora dels dits actes, prega als Ajuntaments que es trobin en aquest cas, que li envien tot seguit la corresponent comunicació oficial, d'adopció dels esmentats acords.

La mateixa Secció, per tal de fixar una data definitiva per a la recepció d'adhesions als esmentats actes i poder fer un recompte exacte del resultat de la seva iniciativa, ha assenyalat tot el mes de gener vinent per a admetre encara aquestes adhesions. El 31 de gener, doncs, es tancarà la llista, i es farà l'al·ludit recompte, del qual es faran públiques les dades que resultin.

La Constitució d'Irlanda

Ha començat per a Irlanda una nova pàgina de la seva història. Amb la promulgació de la nova Constitució irlandesa pel Parlament britànic cessa el govern provisional de Dublín. El primer govern legalment constituït de l'Estat Lliure d'Irlanda ha entrat en funcions.

El nou Govern segueix presidit pel Sr. Cosgrave, qui, després de la mort sobtada i gairebé simultània d'Arthur Griffiths i Miquel Collins, ha demostrat remarcables condicions d'energia i habilitat executiva. El general Mulcahy i el Sr. Fitzgerald retenen llurs càrrecs, i així assegura l'estabilitat actual del nou Govern.

Comença, doncs, la història de l'Estat Lliure d'Irlanda. El senyor Cosgrave ha indicat clarament la seva esperança que vindrà un dia que l'Ulster es reconeixerà com a part integrant d'Irlanda. Aleshores, amb totes les garanties que calgui per a les minories ètniques i religioses, la unitat de la illa serà un fet consumat.

Es evident, però, que abans d'arribar a aquest resultat ideal, caldrà resoldre el plebiscit de l'Estat Lliure d'Irlanda, que planteja l'actitud irreductible dels republicans.

Sembla que Eamon de Valera ha proposat, per a resoldre aquest plebiscit, la celebració d'un plebiscit. Realment, les eleccions darrerament celebrades a la Irlanda del Sud tenien aquest aspecte plebiscitari. Si la majoria del país, quan el Tractat amb Anglaterra era encara una hipòtesi legal, es declarà partidària de l'acceptació, no hi ha cap motiu per a suposar que ara, quan el Tractat ha sigut ratificat pel Parlament anglès i per una majoria unionista, el poble irlandès el rebutgi.

La proposició d'Eamon de Valera sembla incloure el desig d'acabar decorosament amb una situació insostenible. El famós cabdill republicà sap perfectament que un plebiscit celebrat ara a la Irlanda lliure ratificaria solemnement l'actitud i la política del Govern Provisional. Es, doncs, lògic pensar que, si el Govern del Sr. Cosgrave cregués que la fórmula indicada pel Sr. Valera podia dur efectivament la pau a Irlanda, hi accediria immediatament. Hi ha, però, l'objecció elemental que si Anglaterra ha considerat intangible el Tractat, no fóra just ni legal ni polític per part d'Irlanda provocar-ne una revisió prematura.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Notes de la Generalitat

LLETRA DEL VATICÀ AL PRESIDENT DE LA MANCOMUNITAT

El president de la Mancomunitat, senyor Puig i Cadafalch, ha rebut la següent lletra:

«Secretaria d'Estat de Sa Santitat
Palau del Vaticà, 16 d'octubre 1922.
Il·lm. Senyor:

Tinc l'honor de notificar a V. S. Il·lma. que l'august Pontífex ha acollit amb el més pregon agraïment l'homenatge que li heu volgut retre, fent-li remesa del vostre preat treball sobre l'Arquitectura romànica a Catalunya.

En confiar-me al Sant Pare el plaent encàrrec de regraciar-vos una tal atenció i d'expressar-vos la felicitació més sincera per aquesta obra vostra, en la qual amb tant de gust i amb tal profunditat de coneixements heu sabut fer reviuir un tresor d'obliuades bel·leses, revelant en sens les vostres elevades qualitats d'aquí a minent investigador i de fervent conreador de les arts, m'ha ordenat també que us manifestés com s'ha sentit especialment confortat i com li ha produït una emoció suavisima, la lectura dels nobilissims documents, que per caridat de llur President li adreçaven les dues insignes corporacions, Mancomunitat de Catalunya i Institut d'Estudis Catalans.

El més pregon motiu de la complença pontificia es troba, ben cert, en l'afectuosa expressió de reverència i de filial veneració, amb les quals, en dirigir-se a la sagrada persona del Papa, els il·lustres membres de la Mancomunitat Catalana i els representants del principal centre de cultura d'aquesta nobilíssima terra, han volgut refermar solemnement el testimoni de llur fe i de llur adhesió a la Santa Seu Apostòlica.

Fou, demés, certament grat al Sant Pare el delicat record amb que els prestigiosos membres d'aquell Institut, li ratien homenatge de públic agraïment per la savia i lluminosa cooperació que Ell havia prestat als estudiosos catalans, quan essent Prefecte de l'Ambrosiana de Milà, i més endavant de la Vaticana, va ajudar-los en tanta intensitat en l'ardua recerca dels còdis de l'illians, en la tasca de compilar i desxifrar vells documents i antics diplomes, als quals es deu el resultat verament meravellós de veure com sorgia més tard aquell magnífic monument de la literatura medieval catalana «Codex princeps» del Llibre de Contemplació.

Comuniqui l'august Pontífex davant de tals proves de filial devoció i exquisida amabilitat, es complau en refermar una vegada més la seva especial benevolença envers la forta i estimada terra de Catalunya. I ho fa amb la més dolça esperança que aqueixa terra nobilíssima, tot enfortint-se cada dia més amb noves i admirables proves d'activitat i de fervor en les conquestes de la intel·ligència i de l'esperit, no es desviará un sol instant de les glorioloses tradicions del seu passat, que està lligat indissolublement i amb vincles d'or, amb la pràctica constant de la fe catòlica i amb el culte indefectible de les més pures i belles idealitats religioses.

Com a fermança, per tant, d'aquesta fervent i paternal auguri, Sa Santitat atorga de cor a V. S. Il·lma. i a tots els agraïts membres de les susdites corporacions la Benedicció Apostòlica.

Aprofito de bon grat l'avinentesa per repetir-me amb sentiments d'una molt distingida consideració, de V. S. Il·lustríssima, afecm. per a servir-la. — P. Card. Gasparri.

Il·lm. Sr. D. Josep Puig i Cadafalch
President de la Mancomunitat de Catalunya.

ELS TREBALLS DEL CONSELL

Després de les Seccions en la reunió del Consell Permanent de la Mancomunitat, dels dies 6 i 7 del corrent: Carreteres, camins i ponts.

Continuació dels treballs n les obres que es realitzen per administració. Recepcions parcials dels treballs de proveïment al trps segon de la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses.

Adjudicació a don Joan Coret de la subhasta de les obres de construcció del tros segon de la carretera de Malgrat a Blanes.

Telefons

Acabament de les línies Manresa-Piera, Sant Salvador de Guardiola-Marganell, Sant Joan de les Abadesses-Ogassa, Bellpuig-Santa Coloma de Queralt, i Juneda-Torregrassa.

Inauguració del servei a Sant Salvador de Guardiola i Ogassa.

Agricultura

Treballs de les Seccions de Terra Campa, Arbrers Fructers, Viticultura i Enologia, Acció Social Agrària i Laboratori.

Memòria de la campanya de sembra mecànica realitzada a Bellpuig, Ibars d'Urgell, Bellvis, Borges Blanques, Vilanova, Maials i Granadella.

Benevolència

Tràmit d'expedients de reclusió de dements pobres a càrrec de la Mancomunitat.

Higienda

Procediment d'apremi contra els

deutors de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles per les vies de comunicació de la Mancomunitat.

Preparació del pressupost de la Mancomunitat per a l'exercici econòmic pròxim.

LA CAIXA DE CREDIT COMUNAL

El senyor President de la Mancomunitat de Catalunya, en representació de la Caixa de Credit Comunal, ha signat avui l'escriptura de préstec concedint a l'Ajuntament de Molins de Rei la quantitat de 120.000 pessetes destinades a l'empadriat de la carretera que afecta a la travessia de dita població, i a la construcció de clavegueres.

Ha autoritzat l'acta el notari don Joaquim Delmau.

Qüestions socials

LA COMISSIO MIXTA DEL TREBALL EN EL COMERÇ

En la sessió celebrada per aquesta Corporació el dia 4 del corrent, es fallaren algunes resolucions formulades per dependents contra llurs patrons i es resolgueren els recursos de revisió o interposats contra els falls detats per la pròpia Comissió Mixta.

Seguidament, amb caràcter excepcional, aplicable només al corrent any, es prengué l'acord que el dissabte, dia 23 del corrent, i el diumenge, dia 24, vigília de Nadal, els establiments de venda al detall podran estar oberts fins a les vuit de la nit, havent de romandre tancats els successius dies de Nadal i Sant Esteve, fent avinent que als qui no compleixin aquest acord, els serà imposit el màxim de multa.

ELS BARBERS

El Sindicat únic de barbers, ha publicat una nota qualificant d'il·legal la coacció que diu exercir una comissió patronal i obrera, obligant als oficials a complir una cotització amenaçant-los amb l'acomodament.

EL RAM DE LA PELL

En reunió general, el Sindicat Únic del ram de la pell nomenà la junta que ha de portar a cap de reorganització del dit ram.

Per a explicar els mètodes d'aquesta reorganització, ferenús de la paraula diversos companys, els quals exposaren les noves modificacions que s'han de realitzar en el si d'aquest ram.

En aquesta mateixa reunió foren designats els que han de representar a aquest Sindicat en els organismes locals, regionals i confederal. Es van pendre els següents acords:

Primer. — Fer tot el que sigui possible per a l'alliberació dels companys presos.

Segon. — Enviar un telegrama de protesta al Col·legi d'Advocats de Bilbao pel que la dita entitat ha fet contra l'advocat Barriobero.

Polítiques

SORTINT

Ahí a la nit, amb l'express, sortí cap a Madrid, el diputat a Corts En Manuel Portela.

Musicals

Una distribuïda variada d'autors i d'èpoques dona un especial interès als concerts que el «Quartet de Corda de Londres» donarà a l'Associació de Música de Camera» els dies 9 i 12 del corrent.

Veïem, en primer terme, Mozart, amb son bellíssim quartet en do, assenyalat amb el número 17 de l'edició Peters, seguit en ordre cronològic el colós Beethoven, amb el darrer quartet de l'obra 18, o sia el de la Malenconia, per a passar després als grans romàntics, Schubert i Schumann, del primer el quartet en do, obra postuma, i del darrer el número 3 de l'obra 41. Les tendències modernes estaran brillantment representades per Ravel, amb son quartet en fa, «miracle de gràcia i de tendresa, admirable joell polifònic», com el qualifica Roland Manuel; Goossens, potser el més personal dels joves compositors anglesos, del qual es reproduiran els «Dos bocets» que ens donaren a conèixer anteriorment els mateixos artistes; i finalment la primera sinfonia d'una obra molt suggestiva de Wladimir Waroc, l'eminent concertista de viola del propi «Quartet», titulada «Ritiana de fades», suite desenvolupada en l'ambient de llegenda i ensomni que llur títol evoca.

Els "Anals" de la Comissió Mixta

D'ENÇA que ha anat fent-se més viva en tots els estaments i classes la creença que no hi ha cap més font veritable de riquesa que la producció, les qüestions relatives a la regularitat, perfecció i intensitat del treball han passat al primer pla de les preocupacions generals humanes, i, en conseqüència, així com eren anomenades simplement qüestions obreres, o industrials, o agràries, han vingut a ésser lògicament designades amb la denominació més justament comprensiva i exacta de qüestions socials.

Sota aquest rètol de qüestions socials (i en relació directa, no solament amb el progrés de la producció sinó de la civilització en general, car una i altra són estretament enllaçades i mútuament influïdes), s'hi agombola una immensa i variada multitud de problemes la solució dels quals, molts d'ells sumament complexos, exigeix, d'una banda, seny, bona voluntat, noblesa, i, de l'altra, elements d'estudi i de consulta, documentació científica, informació, coneixement precís i al dia de l'evolució del pensament i la legislació de caràcter social arreu del món.

Les belles qualitats de noblesa, seny i bona voluntat del nostre estament mercantil patronal i obrer, foren en un moment donat — moment gravíssim — tan manifestes, que, més que promoure, van imposar la creació dels Comitès Paritaris i la Comissió Mixta del Treball en el comerç de Barcelona. D'això farà aviat tres anys. Mancava, però, qualche cosa, com ho féu palès la pràctica, per a donar a la institució novella l'amplitud d'horitzó, la seguretat de judici, la solidesa de prestigi i autoritat a què tothom aspirava. I, tot naturalment, com assaonada fruita a la seva hora, va començar vora un any a aparèixer la publicació trimestral dels Anals de la Comissió Mixta.

D'aquesta i de l'obra acomplida fins ara per ella, lleure hi haurà ben aviat de parlar-ne com es mereix. Avui, però, volem cridar lleument l'atenció sobre la publicació esmentada, la importància i seriositat de la qual produeix un efecte sumament falaguer i encoratjador, ben sobtador, de moment, per la manca de costum de veure aquí publicacions tan bellament encertades.

Aquesta publicació, per si sola, sobrerament justificaria, fent-li honor, l'existència d'una institució de caràcter social com la nostra Comissió Mixta. Tres són ja els números publicats fins ara d'aquesta revista trimestral, en fascicles, els dos darrers, de vora dues centes pàgines; i en ells hi ha tal quantitat de material d'estudi, documentació tan triada i copiosa, que mereixen ésser tinguts com a obra de consulta per tothom qui sigui aficionat a l'estudi dels problemes socials.

Relació completa d'actes i acords dels Comitès Paritaris i la Comissió Mixta, legislació social d'Espanya i dels altres països, una acurada informació distribuïda en una crònica catalana, una altra de general espanyola i una altra d'estrangera, formen el text general i ordinari de la revista. En aquest darrer número, però, aquest text va precedit d'una nova secció doctrinal interessantíssima — la qual ha donat ocasió de què per primera vegada entrés amb el corresponent honor en la revista el nostre idioma — deguda a alguns dels nostres més acreditats economistes. Un bell fragment de l'obra de M. Seyler, premiada en el Concurs Internacional convocat per la Comissió Mixta, sobre el règim de pensions per a la dependència mercantil, dona un especial relleu a aquest número, en el conjunt del qual s'hi veu la mà experta del director dels Anals l'actual president de l'Associació Catalana de la Premsa i ben volgut amic nostre, En Pere Muntanola.

Certament calia que aquí, on el treball és tan intens i, conseqüentment, les qüestions que ell suscita són tan vives i nombroses, hi hagués una publicació equànime, imparcial, científica i d'informació alhora que, secundant, consolidant i ampliant tant com sigui possible l'obra pacificadora de la Comissió Mixta, fos per alguns, pocs o molts, poderós incentiu d'estudi reposat i de reflexió serena i per tothom en general assenyat guiatge. Així són els Anals de la Comissió Mixta, aquesta publicació que, malgrat la seva encara tan curta vida, ja fa veritable honor a la nostra terra.

MANUEL PUGES

Veu's aquí el programa del concert que se celebrará a l'Orfeó Gracienc demà, divendres, dia 10 de la Puríssima, a les cinc de la tarda, amb motiu de la visita de germanor que al matí efectuarà la Secció Choral del Foment Martinenc.

Primera part. — Secció Choral del Foment Martinenc: «A la nostra Senyera», Gay; «La festa de la vila», Volts (F.); «De bon matí», Clavé; «Els tres tambors», Morera.

Lectura de poesies patriòtiques per elements del «Grup Artístic», de la Secció Choral.

«Himne de l'arbre fruter» i «L'Arbre sagrat», Morera.

Segona part. — Orfeó Gracienc: «Volant la senyera», Balcells; «Sota de l'olm», Morera; «Cançó de l'espada», Samper; «Els farinats de Sant Boi» i «El Maridat», Pérez Moya; «La sardana de les monges», Morera; «Les gimnastes», Balcells; «La sardana de la Pàtria», Morera.

El diumenge vinant, dia 10, a les cinc de la tarda, l'Orfeó Gracienc celebrarà un concert-repas dedicat a llurs protectors, en el qual s'executarà el següent programa:

Primera part. — Per les tres seccions: «Volant la senyera», Balcells; «Cançó de l'espada», Samper; «Educa», Morera; «Cançó de bressol», Lamote de Grignon; «La Sílaba», Cu-mellas i Ribó; «Ocellada», Jannquin; «La nostra bandera», Balcells.

Per la secció d'homes: «L'emigrant», Vives; «Himne de l'arbre fruter», Morera.

Segona part. — Per la secció d'infants: «El cirerer», Llongueras; «Plou i fa sol» i «Arri, arri, cavallet», Cu-mellas i Ribó; «Cançó d'hivern», Morera; i «Les lletres», Mas i Sarracant.

Per les tres seccions: «La nostra verna», Morera; «La Mare de Déu», Nicolau, i «La Pàtria nova», Grieg.

DARRERES INFORMACIONS

El Sr. Marquès d'Alhucemas constitueix un Govern de concentració lliberal Llista del nou Ministeri

PENINSULA

EL MARQUÈS D'ALHUCEMAS S'EN- CARREGA DE FORMAR GOVERN

El marquès d'Alhucemas ha començat aquest matí els seus treballs conferenciant amb altres personalitats del seu partit.

A un quart d'onze ha arribat al domicili del marquès d'Alhucemas el senyor Alba.

Ha conversat i resolt sobre les dificultats que el senyor Alba posava a l'acceptació del poder per part dels concentrats.

A tres quarts d'onze ha arribat al Palau el marquès d'Alhucemas, sortint a dos quarts de dotze.

Davant dels periodistes ha manifestat el següent:

— Declarat pel senyor Sánchez Guerra que no hi podia haver cap Govern del partit conservador, i requerit jo per S. M. perquè m'encarregués de formar-lo, he cregut que en les especials circumstàncies que ens trobem no em podia negar al compliment de tal deure, i he dit a S. M. que vagi a fer les gestions necessàries, i que a dos quarts de dues de la tarda vindrà al Palau, per a portar la contesta.

Ara vaig a fer algunes visites.

— I al comte de Romanones?

— A aquest també, però abans he de veure a altres persones.

L'ACORD DELS CONCENTRATS

Des del Palau el marquès d'Alhucemas ha marxat al seu domicili, on ja s'hi trobaven reunits tots els caps que integren la concentració lliberal.

La nova reunió ha durat fins a un quart d'una.

A aquesta hora ha abandonat la casa del marquès d'Alhucemas el senyor Alba, el qual, en veure's voltat pels periodistes, ha dit:

— Ja els parlara el marquès d'Alhucemas.

— Està tot acabat?

— Sí; sols falten alguns petits detalls, però tot està acabat. En fi, ja els ho dirà el cap.

— Va personalment al nou Govern o hi estarà representat?

— No els dic res; això és cosa del marquès d'Alhucemas. Suposo que a dos quarts de dues portarà al Palau la llista del nou Govern.

— Estan molt equivocats els noms de probables ministres continguts en la premsa d'aquest matí?

— Jo crec que s'acosta bastant a la realitat.

Tampoc han volgut ésser més explícits els altres caps de la concentració, sols el senyor Gasset ha manifestat que tots estaven d'acord.

Al senyor Alcázar Zamora li han preguntat els periodistes si seria futur ministre de la Guerra, negant-se aquell a donar contesta.

Els senyors Villanueva i Alcázar Zamora han marxat junts.

En pujar al cotxe encara els ha gestat un periodista una broma:

— Ja van junts el ministre de la Guerra i l'Alt Comissari al Marroc.

Els al·ludits han rigut, i tampoc han dit res.

LES DARRERES GESTIONS

A tres quarts d'una ha sortit el marquès d'Alhucemas del seu domicili.

Ha dit als periodistes:

— No hi ha res. Han vingut aquí tots quants amics, als quals jo havia citat per a dir-los per mi mateix que jo m'havia encarregat de formar Govern. Ara vaig a fer un parell o tres de visites.

— Entre elles a la Castellana?

— Ha preguntat un periodista, al·ludint al domicili del comte de Romanones, que es troba en aquell passeig.

— Sí; ara vaig a casa del comte de Romanones.

I el marquès d'Alhucemas ha marxat a conferenciar amb el comte de Romanones, visitant després al senyor Sánchez Guerra.

Després s'ha traslladat al Palau, i allí el tenim.

PRESIDENCIA

En la sessió celebrada ahir tarda per la Reial Acadèmia de Ciències, no s'ha produït cap canvi de president en la vacant produïda per

la mort de don Amós Salvador, el rector de la Universitat central, doctor don Josep Rodríguez Carracedo.

MANIFESTACIONS D'EN SANCHEZ GUERRA

El senyor Sánchez Guerra ha fet les següents manifestacions:

— Després de la meua visita al rei, no sé res del que passa.

La meua impressió, no obstant, és la de que formarà Govern el marquès d'Alhucemas.

Ha volgut convèncer els caps de la concentració perquè jo torni al Parlament amb el mateix Govern, proment-me que em donaran facilitats i declararan que no tingueren la intenció que se'ls atribueix, en la sessió del dimarts.

M'he negat rotundament.

Tot això ho haurien hagut de preveure-ho ahir mateix.

En quan a la meua actitud clara, categorica i rodona, es pot sintetitzar en aquestes paraules:

Ajut al Govern liberal a les Corts per a tot, però els vots conservadors no poden sumar-se a la proposta lliberal sobre responsabilitats, perquè això seria una indignitat, i seran atorgats sense regateigs a don Melquiades Alvarez a la presidència del Congrés, i és clar que totes les facilitats ens semblaran poques per què s'aprovi al Senat el projecte de recompenses.

Negativa rodona a que es formi un Govern conservador, qualsevol que sigui.

OPINIO D'EN MELQUIADES ALVAREZ

Don Melquiades Alvarez deia ahir passada que avui hi hauria un Govern lliberal amb el decret de dissolució de Corts.

El no poder compareixer davant les Corts, és cosa que contraria grandiosament a la concentració lliberal, perquè sobretot és que nosaltres som decidits partidaris de viure al Parlament, però l'actitud dels conservadors fa totalment impossible que aquest Govern pugui presentar-se a les Corts.

LA CRISI VINICOLA

El Consell d'administració de l'Associació Nacional Vinícola i Indústries derivades del vi, en la seva reunió d'ahir, convocada per a adoptar mesures que aminorin la greu crisi que s'acosta a la producció vinícola espanyola, ha pres els següents acords:

Primer. — Que es denunciï el conveni comercial firmat amb França el dia 8 de juliol últim, perquè les seves clausules i la manera d'executar-lo no afavoreixen la producció vinícola nacional.

Segon. — Que en els tractats que se celebren amb altres nacions s'exigeixin garanties de reciprocitat en l'intercanvi de mercaderies inclosos dels vins, entre els que aquells han d'adquirir obligatòriament.

Tercer. — Que se suprimeixi l'impost i els arbitris que graven el consum dels vins.

Quart. — Que es prohibeixi la fabricació de l'alcohol industrial amb matèries importades de l'estranger.

Cinquè. — Que es rebalxi l'impost sobre els alcohols per a afavorir la seva producció en favor del vi.

Sisè. — Exercir activa i intensa propaganda en el país perquè ajudi les anteriors conclusions.

En compliment d'aquest últim acord, el diumenge vinent, a les cinc de la tarda, se celebrarà un míting al Temelloso.

EL NOU GABINET

Madrid, 7, 4'15 tarda.

Des de tres quarts de deu fins a les tres menys vint minuts, ha romàs al Palau el marquès d'Alhucemas, el qual, en sortir, ha dit que havia sortit més a la firma del Rei la llista del següent ministeri:

Presidència, marquès d'Alhucemas.

Estat, don Santiago Alba.

Gràcia i Justícia, comte de Romanones.

Finances, senyor Pedregal.

Governació, duc d'Almodovar del Valle.

Guerra, enyor Alcázar Zamora.

Marina, enyor Silvela.

Instrucció Pública, enyor Salvatella.

Foment, enyor Gaset.

Treball, senyor Chapaprieta.

Ha afegit el senyor Garcia Prieto

que el nou Govern juraria a dos quarts de vuit de la tarda.

Ha dit també que per a més endavant, en les noves Corts, seria president del Congrés el senyor Alvarez don Melquiades i die Senat el Comte de Romanones.

MANIFEST DEL GOVERN

Després ha facilitat el marquès d'Alhucemas el següent manifest dirigit al país:

«Des del moment mateix en què el president del Consell dimissionari planteja la crisi al Congrés dels diputats, afirmo la seva posició la Concentració d'esquerrers governamentals sobre aquests dos fonamentals termes: Manteniment de l'actuació parlamentària per a la resolució justa del problema de les responsabilitats; exigència d'aquestes i satisfacció adequada a l'opinió del país mitjançant les solucions contingudes en el dictamen signat per les minories governamentals del Congrés.»

Es notori que la Concentració caireix de vots suficients a les Cambres perquè prevalgui cap iniciativa pel seu propi i peculiar esforç. Calgué, doncs, requerir el concurs de la majoria conservadora, amb el fi d'arribar, en servei d'Espanya i de la normalitat constitucional i parlamentària, a aquell resultat. Procurava merèixer la Concentració, prestant-se per la seva part al sacrifici patriòtic de compareixer al banc del Govern, davant d'unes Corts hostils i més que mai ara difícils d'encausar vers una obra de severa i serena justícia.

La negativa terminant, rodona, inapel·lable, oposada a tals designis pel precedent dimissionari del Consell, després d'escollir als que ho són de les Cambres, així com l'oposició de tots ells a la possible constitució d'un altre Govern conservador capaç de portar a terme la tramitació parlamentària que el senyor Sánchez Guerra no pogué o no va voler prosseguir, fan de la present crisi una de les més difícils per les quals ha travessat el règim.

No és políticament possible acudir a les Corts sabent que la majoria de les mateixes rebutjarà tota forma de sanció i, com a natural, la proposa en la qual les minories de l'esquerra condensaven el seu desig de justícia i formulaven els mitjans per a aconseguir-ho.

Compareixer així davant del Parlament, seria, com és natural, danyós per als propis elevats fins que desitgem. El vot negatiu de la Cambra ho faria ja impossible per a sempre. Intentar-lo tan sols en tals condicions, afavoriria, doncs, una veritable farsa, a la qual no hem volgut prestar-nos per respecte a l'opinió i a nosaltres mateixos, que ens impedeix anar a l'absoluta impunitat a què com a única solució ens portava.

I com que negat el partit conservador a tota solució, no hi cap tampoc que deixem indefinidament sense ella a la Corona, hem necessàriament de prestar-nos a fer-nos càrrec del poder.

No ho fem sense deixar exposats davant d'Espanya tota, com davant del Rei, els fets, els antecedents que queden lleialment consignats.

I afegim ara que, ja que així ho imposa l'actitud irreductible del partit conservador, el nou Govern sotmetrà oportunament el Decret de dissolució de Corts a la firma de S. M. el Rei, per a plantejar novament davant les que s'eleixin, el problema anomenat de les responsabilitats.

A exigir aquestes davant del país, perquè s'imposin i facin efectives en tots els ordres, mitjançant les futures Corts, fixi la seva significació el Govern i decuri que aquesta decisió d'impedir sancions a les faltes polítiques tal com ho ha proposat, serà, junt amb tot el programa de la Concentració, ja conegut, el sentit de les properes eleccions, apel·lant al país perquè es pronuncii i falli, afirmant els nostres propòsits i el nostre compromís.»

EN ROMANONES

Madrid, 7, 5'15 tarda.

El marquès d'Alhucemas ha manifestat que el comte de Romanones s'havia negat i nun principi a formar part del Govern, però davant de les reiterades instàncies del marquès

d'Alhucemas li considerant l'excepcional de les actuals circumstàncies, ha accedit a ocupar la cartera de Gràcia i Justícia i més endavant la presidència del Senat.

LA «GAUETA»

La «Gaueta» publica:

R. D. del ministeri de la Governació concedint la gran creu de l'ordre civil de Beneficència amb distintiu morat i blanc a don Josep Clara Píñol, doctor en medicina i inspector provincial de Sanitat.

Un altre ide midem idem amb distintiu blanc a donya Isabel Lago de Espinosa i de la Carcel.

Un altre concedint el tractament d'Il·lustríssim a l'Ajuntament de la vila de Montblanc (provincia de Tarragona).

LA MANIFESTACIO

Entre les adhesions rebudes per la comissió nomenada per l'Ateneu de Madrid per a organitzar la manifestació del diumenge, hi figuren les de les següents entitats madrilenyes:

Unió General de Treballadors, Lliga dels Drets de l'Home, Grup Cultural de Cigarreres i tabaquers, Partit republicà, Joventut Reformista, Joventut republicana radical, Casa del Poble radical, Associació de Veïns de Madrid, Federació d'entitats ciutadanes d'Espanya, Liceu de la Raza, Associació de Passius d'Espanya, Circol Instructiu republicà, Comissió pro-presos, Centre Obrer republicà de Chamberí, Entitats municipals reformistes, Defensa Mercantil patronal, Federació d'empleats i obrers de l'Ajuntament de Madrid, Associació general de Dependents de comerç, indústria i banca.

EL CONGRES DEL COMERÇ D'UL- TRAMAR

Han sortit cap a Lisboa, per a embarcar a bord del «Lucenia», en direcció a Buenos Aires, els delegats espanyols del Comitè organitzador del Congrés nacional del Comerç d'Ultramar, don Emili Boix, comissionat per a les repúbliques Argentina, Paraguai, Uruguai i Brasil, i don Galea Rosich, que ho és per a Xile, Bolívia, Perú, Ecuador i Panamá.

Porten una nombrosa documentació per a la propaganda del Congrés i recaptar del comerç espanyol a l'Amèrica la major cooperació possible a la tasca de l'esmentada assemblea.

Els senyors Boix i Rosich foren acompanyats per la Comissió executiva del Comitè organitzador del Congrés i nombroses representacions de corporacions mercantils i oficials d'aquesta Cort.

El senyor Boix passarà des de l'Argentina a les altres repúbliques del Plata i Brasil, i el senyor Rosich seguirà directament el seu viatge a Santiago de Chile.

AGITACIO A GALICIA

Vigo. — Als immediats pobles de Redondeja, Porriño, Puenteareas i Marín s'ha declarat també la vaga general. Es creu que durarà 48 hores.

S'ha reunit la Federació Patronal de Vigo per a pendre acord relatiu amb els successos desenrotllats durant la vaga als carrers, resultant diversos patrons ferits, un d'ells greu. Foren agredits per negar-se a tancar llurs establiments.

A la reunió s'ha acordat declarar el llocut en el cas de no ésser castigats els agressors.

A Vilagarcia la Federació obrera ha publicat un manifest donant compte que la vaga general com a protesta pels successos de Guillearey ha de terminar avui.

Les notícies de Pontevedra, Redondeja, Puenteareas, Porriño i Tuy acusen tranquil·litat.

L'atur a Pontevedra fou ahir absolut.

Dien de Tuy que s'han rebatxat les fiances que es demanaven als nou processats de 10.000 pessetes a 5.000, admetent-se fiança personal.

Respecte al pagament de tercos es tracta de transigir els pendents amb pagaments moderats, prèvia revisió de les càrregues forals i deixar de pagar aquells que no constin en document.

Es nomenaran advocats per totes dues parts, estranyes a la lluita, perquè es posin d'acord sobre el que

calgui pagar sense discutir la resolució definitiva del Govern. Per a aquest efecte s'ha instal·lat a Tuy una oficina.

El senyor Ordóñez ha enviat una caràlida de l'Institut de Previsió per als ordes de les víctimes de Sobreros.

ATEMPPTAT

Saragossa. — En retirar-se al seu domicili del carrer de Gil de Laza el patró paleta Josep Salvador, fou agredit per un grup d'obriers situat al carrer de Cervantes.

Li feren 6 disparats, fent blanc dos d'ells, que li causaren ferides greus a una cama i al peu dret.

Aquest patró tingué recentment un atur en una obra en construcció, en la qual treballaven obrers del Sindicat Lliure i de l'Unió, els quals li van promoure una vaga.

El ferit és president de la Societat Mutual d'Accidents.

Ha donat a la policia els senyals d'un dels agressors, al qual coneix.

L'ACTITUD D'EN ROMANONES

Madrid, 7, 6'15 tarda.

Durant tot el dia el domicili del comte de Romanones ha estat concorregut. Gairebé tots els ex-ministres del partit, diverses personalitats i bastants periodistes estaven allí quan ha arribat el marquès d'Alhucemas.

Aquest ha conferenciat amb el comte de Romanones.

Del resultat d'aquesta conferència, així com d'altres que ha tingut amb els ex-ministres liberals, i amb el cap del Govern, el propi comte de Romanones ha facilitat als periodistes la següent referència:

— El marquès d'Alhucemas ha vingut a comunicar-me que havia estat encarregat per S. M. de formar Govern, però que no podia complimentar aquest encàrrec si no comptava amb el meu concurs.

Jo l'he contestat que ja coexistia el meu criteri contrari a governar sense Corts, però que comprenia la gravetat del moment present i així m'obligava a consultar amb els ex-ministres del meu partit abans de donar-li una resposta definitiva.

En efecte, he reunit a nun altre despatx de casa meua els senyors Jimeno, Luque, Salvatella, Argeta, Roselló i marquès de Cortina, mentre el marquès d'Alhucemas tenia la bondat d'esperar uns instants el resultat del canvi d'impressions que anavem a tenir.

Jo he exposat als meus amics la qüestió i després de discutir breument, s'ha convingut en què, tractant-se de liberals, de la gran afinitat política que tenim amb el marquès d'Alhucemas, no li podiem negar l'ajuda en aquests crítics moments, perquè dificultar una solució democràtica a la crisi entranyava greu perill per a la vida nacional. El qui més explícitament ha defensat aquesta tesi ha estat el senyor Argente, encara que els altres participaven de la seva opinió.

Ha tornat a conferenciar amb el marquès d'Alhucemas, per a manifestar-li la nostra determinació. I no ha passat res.

— Jo — ha afegit el comte — aspiro a la presidència del Senat, però això no impedirà que continuï essent de punt, puix no vui deixar d'ésser un part integrant del Congrés en el que em quadi de vida. Em presentaré per Guadalajara i encara que tingui que renunciar l'acta no m'oposaré a la reelecció quantes vegades els meus electors vulguin afavorir-me amb llurs sufragis, encara que no pugui en tota la vida de les futures Corts jurar el càrrec de diputat.

CAP A BARCELONA

En l'express d'aquesta tarda han sortit cap a Barcelona tots els parlamentaris catalans que es trobaven a Madrid llevat del senyor Cambó, que encara romandrà aquí per ara.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a de trametre ns articles o notes suscrites, la necessitat absoluta i sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas d'avaluar degudament els crignats amb un segell a una firma: s. s. s. s.

L'afer de les responsabilitats al Congrés

La intervenció d'En Cambó

(Discurs pronunciat per l'ex-ministre nacionalista En Francesc Cambó el dia 1 de desembre de 1922)

El senyor CAMBÓ: Señores diputados, yo no sé si he de expresar mi queja o mi agradecimiento al señor Alvarez por las manifestaciones de vivísima indignación, de reproche acre que me ha dirigido por mi acto en la sesión de ayer. ¿Qué es lo que dije o hice yo en la sesión de ayer para merecer tan grave censura? He entendido siempre, señores diputados, que si en el Parlamento discutimos es con el propósito de convencernos mutuamente; si partimos del principio de que el convencimiento no ha de producirse, entonces somos una Asamblea de histriónes y de farisantes. Creo que si alguna vez se produce el caso de un mutuo convencimiento, es para que todos nos felicitemos, no para considerarlo una cosa extraordinaria y casi pecaminosa.

Es que el señor Alvarez se ha indignado porque yo acepté la doctrina de que pueden ser los ministros culpables y merecedores de sanción por actos que no tengan señalada figura de delito en el Código penal? Me sorprende esa indignación del señor Alvarez refiriéndose a mí, cuando la misma doctrina expuesta por el señor Prieto, hace unos días, mereció su consideración y su respeto; y únicamente podría yo atribuir a la grandísima estima, a la especial deferencia del señor Alvarez para mí que le produjera tal dolor al estar en discordancia que se tradujera en esa indignación. (Risas.)

Durante todo este debate (y digo estas palabras sin querer dirigir el menor reproche a cuantos en él han brillantemente intervenido) he deplorado constantemente que ante un problema tan arduo, que tan hondamente llega a la conciencia y al corazón de todos los españoles, esta Cámara fuera Academia, fuera todo menos un Parlamento soberano; me parecía que los señores diputados, que hacen las leyes y que marcan al país las normas que han de seguir los Gobiernos, se sentían poco soberanos, poco representantes de la voluntad del país.

Por eso ha de permitirme el señor Alvarez que no le siga en el camino de una disquisición puramente académica, absolutamente ineficaz, en la cual sabe S. S. que no vamos a convencernos mutuamente. (Rumores.) ¿Quieren SS. SS. un acto de contricción? Estoy dispuesto a ello, pero escuchad: (El señor Rodríguez de Viqueira: No niegue S. S. ahora la posibilidad de convencerse.) Os digo, señores diputados, que la experiencia de mi vida me ha enseñado que discutiendo teorías, generalidades, la gente no se convence y que, ante casos concretos, el convencimiento es mucho más fácil, y tanto admito esta posibilidad que voy a formular al señor Alvarez, a un espíritu recto y sincero como el del señor Alvarez, no un argumento de autoridad doctrinaria, no lo que ocurra en un país y lo que diga un tratadista, sino un argumento de elemental sencillez.

En la ponencia suscrita por el señor Pedregal, que suscribe el señor Bastos, se formulan ocho gravísimas acusaciones, y en esta ponencia se dice claramente que lo ocurrido en la Comandancia de Melilla no hubiera sido posible si los Gobiernos hubiesen cumplido con su deber. Y yo le digo al señor Alvarez: ¿Cree S. S. que, formulada esta afirmación, puede darse a la conciencia del pueblo español satisfacción completa diciendo que los culpables, originariamente, de este desastre quedan castigados con un voto de censura que les dé el Congreso? ¿Cree S. S. que a unos hombres que por estar tan altos, por tener en sus manos los destinos del país, pueden causarle el mayor daño, el Parlamento, el país no puede imponerles otro castigo que un voto de censura? Yo digo al señor Alvarez que si esta doctrina la proclama el Parlamento español, el pueblo espa-

ñol no puede considerarse representado en este Parlamento. (El señor Sala: Eso, al señor Bastos.) Perdóne el señor Sala. ¡Si hemos rectificado sinceramente! ¡Si lo confesamos! Pero he de rogar a los señores diputados que no me interrumpan y que me oigan con el mismo respeto con que yo he escuchado a cuantos han hablado. Creo que mi silencio constante me da algún derecho para requerirlos de los demás.

Yo digo al señor Alvarez que esta consideración es la que ha pesado en mi ánimo de una manera decisiva. A este asunto, señor Alvarez, tengo que confesarlo, y en eso acusarme, quizá no le haya prestado toda la atención que merece; lo confieso. (Rumores.) Insisto, señores diputados, en que en ese aspecto procesal no había fijado la atención tal cual era debido, y si habláis respondiendo a la verdad y a lo que os diga la conciencia, la inmensísima mayoría de los que me escucháis tendréis que confesar lo mismo. (El señor Salvatella: Es que la inmensa mayoría no somos jefes de partido.)

Digo, señor Alvarez, que lo peor que puede ocurrir en este asunto, muchísimo peor, de estrago inmensamente mayor para la conciencia pública, es que se diga que los ministros a los cuales se dirigen tan graves cargos no merecen otro castigo que un voto de censura. O hay que decir que no hay responsabilidad, o, de existir, tenemos que pedir que la sanción sea más dura, sea más grande, o que la exculpación sea completa.

Su señoría, señor Alvarez, ha ofrecido su voto, y el de la concentración en cuyo nombre ha hablado, para una proposición de acusación. Yo podría censurar a S. S. por haber hecho este ofrecimiento con cierta ligereza, porque no es natural que su señoría ofrezca su concurso a una acusación que desconoce; pero puede tranquilizarse S. S.; la acusación está formulada en términos que tengo el convencimiento de que no pugnan con ninguna de las convicciones de S. S., y no para suplir un trámite reglamentario de lectura, que deberá tener lugar, sino para que su señoría, y todos los señores diputados, conozcan cuál es nuestro criterio al formular la acusación, pido a la Presidencia la venia para leer la proposición.

El señor VICEPRESIDENTE (conde de Peña Ramiro): El modesto diputado que en este momento ocupa la Presidencia tiene la obligación de cumplir y hacer cumplir el Reglamento y, por tanto, lamentándolo mucho, no puede autorizar esa lectura, dicho sea con todos los respetos que S. S. merece.

El señor CAMBÓ: Acato, como siempre, las indicaciones de la Presidencia, y si no con la fidelidad que hubiera tenido la lectura de la proposición, con la referencia de mi memoria voy a decir a S. S. cómo se formula.

En su primer párrafo se recuerda el antecedente del nombramiento de la Comisión parlamentaria para señalar la conclusión a que ha dado lugar, a la divergencia de los dictámenes, y que en uno de ellos, que tiene ocho firmas (únicamente tiene diez el de la mayoría), se enumeran y precisan ocho cargos gravísimos de responsabilidad ministerial. Se afirma luego la doctrina que expuse ayer de que cuando una gran catástrofe, que a la vez es una gran vergüenza, cual la de que tratamos, cae sobre un país, hay que partir del supuesto de que el Gobierno es culpable, mientras no se demuestre lo contrario. (El señor Presidente del Consejo de ministros: ¡Qué enormidad!) Perdóne el señor Presidente del Consejo, al cual también escuché sin interrumpir. Y que únicamente en aquellos casos en que es tan evidente la inocencia que la unanimidad en apreciarla es casi completa, el Congreso no debe hacer uso de la facultad, que más que facultad, moralmente es un mandato, del artículo 45 de la Constitución. Pero que cuando se produce un caso como el actual, en que son tantos en número los que creen en la irresponsabilidad, entendemos que el Congreso ha de formular la acusación, y acusamos nosotros a los ministros especialmente señalados en la ponencia firmada en primer término por el señor Alvarado, de los actos y omisiones que constituyen grave responsabilidad, enumerados en la propia ponencia, y que extendemos

la acusación a todo el Gobierno, al el Senado, en la práctica de las diligencias sumarias previstas en la oportuna ley del 49 entiendo que hubo actos u omisiones colectivas de aquel Gobierno, que a todos hacen responsables de las culpas.

Y antes de sentarme he de decir que el señor Alvarez ha ofrecido el voto a una proposición que no conocía; espero que después de conocerla en sus líneas generales mantendrá su ofrecimiento; y luego ha anunciado que, de presentarse esa proposición, él tendrá que presentar otra contra el Gobierno que sucedió al acusado y que presidió el señor Maura, y del cual yo me he honrado formando parte. Y yo digo a S. S., señor Alvarez, que no cumpliría su señoría con su deber si, entendiéndose que aquel Gobierno era culpable, subordinase la acusación a que se formulara la otra. O entiendo S. S. que fuimos culpables, y lo seremos en todas las eventualidades, o juzga S. S. que no lo éramos. Eso de formular la acusación a base de que otra no se formule le quita a S. S. toda autoridad. (Asentimiento en el centro y protestas en la izquierda.)

No, señor Alvarez; no es por razón de que prevalezca esta teoría de la responsabilidad extendida más allá del delito, por lo que vosotros habéis sostenido y votado una ponencia que, al determinar culpas y censuras políticas, las concretáis a un Gobierno. (El señor Pedregal: Ser equívoco S. S., porque se censura al de S. S. y al del señor Maura.) El señor Cánovas: Y al actual, y a otros anteriores. — Rumores.) Se censura a todos y se acusa a unos. (El señor Pedregal: Se censura a todos en las conclusiones también.) Se censura a todos, y puede censurarse a todos los Gobiernos, y aquí estamos acostumbrados a censurar a todos los Gobiernos desde que existe régimen constitucional; pero no habrá nadie que lealmente pueda confundir una censura genérica con una acusación concreta, parrifada, como en la ponencia se articula. (El señor Pedregal: Parrifada ésta como la otra. — Porque ahí se parte de Abarrán, y hay que partir de mucho antes. — Rumores.) Para terminar, señor Alvarez, yo le ruego a S. S. que, si nos juzga culpables, nos acuse, y faltaría S. S. a su deber si no lo hiciera.

La intervenció d'En Cierva

Com saben els nostres lectors, a la sessió de dimarts, després de donar compte el senyor Sánchez Guerra del plantejament i la solució de la crisi, intervingueren en la discussió els senyors Besteiro i Ordoñez. Llegida per un Secretari la comunicació del senyor Bugallal presentant la dimissió dels mateixos motius que havien produït la sortida del ministeri dels senyors Fernández Prieta i Ordoñez, el senyor Domínguez Pascual proposà a la Cambra que aquella dimissió no li fos admesa.

El senyor Sánchez Guerra s'hi adherí en nom del govern, fent després qüestió de gabinet la votació de la proposta. El senyor Villanueva manifestà que no era oportú votar aquesta proposta mentre no restés aclarit parlamentàriament l'afer de les responsabilitats. El senyor Prieto es mostrà partidari d'admetre la dimissió. El senyor comte de Romanones s'adherí al manifestat pel senyor Villanueva. El senyor Cierva, en termes que provocaren constants rumors, es declarà partidari de la proposta del govern. El senyor Cambó s'adherí al manifestat pels senyors Villanueva i Romanones. El senyor Rodés va intervenir per a demanar al senyor Maura un aclariment de les seves paraules de dijous i divendres. El senyor Maura va contestar al senyor Rodés. El senyor Domínguez Pascual insistí en la seva proposta, encara que lamentant l'absència d'unanimitat de la Cambra. Després de noves intervencions dels senyors Villanueva i Sánchez Guerra, el senyor Cierva demanà altra volta la paraula i digué el següent:

El senyor CIERVA I PENAFIEL: Señores diputados, callé antes cuando se discutía la crisis, porque me parecía inoportuno intervenir; ahora, después de lo que se ha permitido decir el señor Villanueva (en uso de su

derecho, pero, en fin, refiriéndose al contenido de lo que S. S. ha dicho, creo que puedo emplear esa frase), me considero en el deber de manifestar ante la Cámara que el señor presidente del Consejo de ministros me llamó la noche en que se produjo la crisis; hablé con él muy breves minutos y me explicó la situación del Gobierno producida por la dimisión de varios ministros, haciéndome presente su propósito de plantear a S. M. la cuestión de confianza. Me preguntó si podía contar con nuestro apoyo, y me limité a decirle que venía prestando al Gobierno con mis amigos; que yo, en otro momento menos difícil para el Gobierno, habría tenido necesidad de hablar con él extensamente, pero que, en las circunstancias en que se hallaban el Gobierno y las fuerzas conservadoras que representa, no tenía que hacer otra cosa más que decir que me tenía absolutamente a su disposición. Y el señor Presidente del Consejo de ministros tuvo la bondad de proponer para ministro de la Corona a don Isidoro de la Cierva. El señor Villanueva supone que lleva ahí una representación novicia. (Rumores.) Eso ha dicho S. S.; ese es el concepto. Es decir, yo soy tan gran pecador, a juicio de S. S., que irrado incapacidad o indignidad a mi familia. (Rumores y protestas en la izquierda.) ¿Pues qué significa eso?

Dejando aparte sentimientos que todos tendréis que respetar, he de decir a S. S. que cuando hablaba de juego político, yo después, oyéndole esas palabras, pensaba que S. S. está en un juego político, no sé si en el único que hay o en uno de los que existen; pero haciendo aquí política alrededor de la gran tragedia de Annual. (Grandes rumores y protestas. — Muy bien, en la mayoría.) Yo he pedido y pido que el hay responsabilidades se exijan y se hagan efectivas. Recientemente se ha publicado una carta que yo dirigí al señor Conde de Romanones, a raíz de aquellos sucesos, en la cual decía lo mismo.

El señor Maura habló como habló y yo me levanté para manifestar, y en el «Diario de las Sesiones» está, que si os decidáis a acusarme, estos amigos míos serían requeridos para que dejasen el paso libre a vuestra levantada acusación. (Rumores.) Eso es lo que dije yo, y no me escuchó, o no ha leído el «Diario de las Sesiones», quien suponga que yo me comprometí a votar en favor de cualquier proposición acusatoria, que eso no lo hago yo; por ninguna razón, ni movimiento de delicadeza ni de dignidad, soy yo capaz de comprometerme a que se vote una acusación de cualquier persona; de mi persona puedo hacer lo que guste, de los demás, no. (Muy bien, muy bien. Grandes rumores y protestas.)

Y ahora digo, cuando invocáis un día y otro la opinión pública, pero ¿creéis de verdad que la opinión pública no ve claro lo que pasa? (Grandes rumores.) El señor Presidente del Consejo de ministros ha hablado esta tarde el lenguaje de la más alta dignidad; pero ha sido para llamar a vosotros a la misma dignidad, y si no acudís y si os dejáis, tal vez inconscientemente, dominar por vuestras pasiones políticas, no tengáis duda de que la opinión os va a juzgar a vosotros también. ¿Qué significa esto de que se reúna la Comisión parlamentaria y durante todo el verano esté examinando el expediente Picasso? que se reúnen las ponencias y unos opinen una cosa y otros otra, y en materia de justicia, en materia de responsabilidad personal, se hagan transacciones como si se tratara tan sólo de intereses? ¿Quién pedía la acusación? ¿Quién se oponía y decía a eso no me llevaréis? ¿Quién creía que había culpables, delincuentes en unas sesiones de unos cuantos minutos? ¿Qué es eso, señores? Con la fama, con el honor de las personas, ¿se juega así? (Muy bien, muy bien. — Grandes rumores y protestas.)

El señor Cambó, que no había visto al señor Maura antes, ni a nadie relacionado con el señor Maura S. S. es un hombre que hace claramente la política (Risas y rumores), después de haber suscrito, con su representación, el señor Bastos, una ponencia de pronto, habiendo vivido S. S. en el error oye al señor Maura y en el acto mismo se convence, en el acto mismo acusa a todos los ministros de aquel Gobierno, comenzando por decir: «Responsabilidad en

un Gabinete teóricamente, de todos; los que hemos gobernado sabemos que sólo los titulares de los Departamentos respectivos son los verdaderos responsables; y acaba (todo eso está en el «Diario de las Sesiones»; yo no lo he vuelto a leer, pero lo recuerdo) en aquellos breves minutos, anunciando la responsabilidad contra todos los miembros del Gabinete. En efecto, S. S. dio a luz al día siguiente su acusación (Risas) contra tres de los ministros, y una acusación condicional, para el caso de que se averiguara en el Senado si habíamos delinquido o no, contra los demás ministros. Señor Cambó, ¡otro golpe de política para desahacerlo todo! Su señoría está acostumbrado a ese juego; a S. S. le salió bien alguna combinación que dió al traste con la organización política de España. (Muy bien, muy bien.) S. S. se valió de las Juntas militares para dar aquel golpe, aquel verdadero golpe de Estado. (Muy bien, muy bien.)

Ahora S. S. iluminado repentinamente por la palabra y el pensamiento del señor Maura, acusa en esa forma, en forma condicional, si se averigua que hemos adoptado algún acuerdo del cual se desprenda responsabilidad. Y S. S., acusador, no pudiéndonos acusar concretamente, acusa para luego en forma condicional. Su señoría no tiene derecho a hacer eso; S. S., llevado de la pasión política y de la condición destructora de toda organización política (Muy bien, en los conservadores. — Fuertes rumores en distintos frentes de la Cámara), hace una acusación que no puede mantener ningún hombre que tenga ideas de su responsabilidad y de la dignidad de la Cámara. (Aplausos, en los conservadores. — Prolongados rumores.)

El señor VICEPRESIDENTE (Marqués de Arriucea de Ibarra): Señor Cierva... (Continúan los rumores.) ¡Orden, orden! Señor Cierva, ruega a S. S. que me oiga...

El señor CIERVA Y PENAFIEL: Concretaré.

El señor VICEPRESIDENTE (Marqués de Arriucea de Ibarra): No es para que concrete. Su señoría me permitirá que le interrumpa: estoy seguro de que S. S. se da cuenta de la difícilísima situación en que se encuentra la Presidencia, obligada a someter a la resolución de la Cámara una pregunta concreta. Y viendo que, no obstante todos sus esfuerzos, que son inútiles, va la discusión por otros derroteros (que además, dentro de los asuntos señalados en el Orden del día, tienen un lugar indicadísimo dentro de media hora), si S. S. me permite, interrumpiendo su discurso, voy a hacer la pregunta a la Cámara en la forma que he anunciado. (Aprobación en la mayoría. — Protestas en las minorías de la izquierda.)

El señor CIERVA Y PENAFIEL: La acusación del señor Cambó, que ha originado la dimisión de nuestro digno Presidente y sin duda la de algunos de los ministros anteriores, está redactada en esa forma, porque no quisó S. S. esperar a que la conociéramos, una vez autorizada la lectura, y nos adelantó, impaciente, el fondo de esa proposición. De suerte que para producir el efecto político S. S. no se atreve a acusar nada más que por si fuéramos pecadores. (Rumores.) Pero ¿quiere S. S. que yo redacte una proposición sobre S. S. (Risas. — Continúan los rumores), por si se podía probar que S. S., como ministro, trataba de hacer y hacía propuestas referentes al Banco de Barcelona? (Fuerzas y prolongados rumores. — El señor Cambó, puesto de pie, dirigiéndose al orador, pronuncia palabras que no es posible entender por la confusión que se produce en la Cámara. — El señor Presidente agita repetidamente la campanilla reclamando orden.) Si S. S. ha creído, y con S. S. los que le siguen, que va a poder emplear impunemente esas armas de difamación está equivocado, completamente equivocado, y yo desde aquí y desde donde sea... (Grandes protestas.) ¿No habláis vosotros de la calle y de la opinión pública? ¿No podemos los demás acudir a la opinión pública y a la calle? ¿Es que creéis que vamos a estar aquí nosotros presenciando claramente el juego político, y que invocando los altos intereses y sentimientos de la Patria vais a encubrir vuestras pasiones y vuestras ambiciones políticas a costa del nombre de algunas

personas? No, no. (Muy bien, muy bien.) ¡Eso, no! Por eso me levanté y dije que la Cámara tenía la obligación de rechazar la dimisión del digno señor Presidente del Congreso, porque ha obedecido a una singular acusación condicional del señor Cambó. Por eso me he levantado, y he tenido mucho sentimiento, porque, haciendo justicia al señor Cambó en sus altas dotes intelectuales, en cuanto a los procedimientos que emplea para realizar sus ambiciones, ya no me inspira S. S. el mismo respeto. ¡El señor Villanueva contagiarse también y hablar así de un ministro de la Corona porque tenga relaciones conmigo, presentándole ante la Cámara y luego ante la opinión pública como una persona que no tiene condiciones para sentarse ahí por llevar mi representación! (Voces en los liberales: No ha dicho eso. Fuertes rumores.) Yo digo, señor Villanueva, que si queréis que lleguemos a eso; vamos a llegar. Yo, por mí, viejo soy; pero puedo dedicar los años que me quedan a copiar esos procedimientos.

Señor Presidente del Consejo de ministros, no puede ser ya una conveniencia política de S. S. ni de nadie, perdonarme que se lo diga con toda clase de consideraciones, sino que es un deber de S. S. mantener energicamente la defensa de los que no merecen que se les acuse en esos términos.

Si se nos acusa, si a mí se me acusa personalmente, concretamente, cumpliré lo que dije aquí; pero por consideración a los que se aprovechan de esa situación mía? No; por consideración al origen de la acusación, que ha sido el señor Maura. Por eso, y porque creo que si las palabras que él pronunció tienen la interpretación que les daba el señor Rodés, ni un solo día (quiera Dios que viva muchos años) dejaré de pensar sobre su conciencia haber dado lugar... (El señor Maura pronuncia palabras que no se perciben claramente. Grandes protestas en la minoría maurista. —Muy bien, en la mayoría.)

Será lo único que yo oponga a la tremenda injusticia de que un hombre que fue ministro de Fomento unos cuantos meses y estaba culpado como yo, lo mismo que acontecía a los demás compañeros, por ese solo hecho surja el «leader» catalanista, recoja las palabras de S. S. y quiera envolvernos en toda esa infamia de Cataluña. (Fuertes protestas en distintos lados de la Cámara.) Y lo digo porque el señor Cambó, en el órgano suyo, en LA VEU, viene anunciando todo esto y diciendo que es necesario depurar todo, que aquí todo está podrido. Es indispensable que el aire puro que nos trae el señor Cambó nos sane. (Aplausos en los bancos de los cervistas y en la mayoría y fuertes protestas en los bancos de los regionalistas. —Los señores Cambó y Presidente del Consejo de ministros piden la palabra.)

Después d'aquestes paraules, s'alçà el senyor Sánchez Guerra, i no podent dominar l'escàndol que havien produït ni aconseguir l'apacigament de les passions, anuncià la dimissió del govern i sortí del saló de sessions i de la Cambra, anant tot seguit al Palau.

Vida religiosa

Avui: Sants Ambrós i Urbà, bisbes i confessors, i Santa Fara. — Demà: La Puríssima Concepció de Nostra Dona, patrona d'Espanya.

Quaranta hores: Demà, a l'església de l'Hospital de la Santa Creu. Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda.

La missa de demà: La Immaculada Concepció, color marjat.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona de la Concepció, a Sant Francesc, o a Santa Clara, o a l'Ensenyança (Eixample), o a la seva església (Eixample), privilegiada.

Adoració nocturna: Avui, Torn del Sagrat Cor de Jesús. — Demà, Torn del Beat Salvador d'Horta (a la parroquia de Santa Maria de Jesús, Gràcia).

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn dels Dolors de Maria i la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de la Immaculada Concepció, a la mateixa capella.

— Parròquia Major de Santa Anna. L'Associació de Filles de Maria celebrarà els següents cultes:

Dià 8, festa de la Puríssima i Immaculada Concepció de Maria.

A dos quarts de nou, missa de Comunió general amb plàtica pel reverend don Pau Galcerán, director

de l'Associació; la capella de música executarà escolits motets.

Durant les misses de dotze i dos quarts d'una, es practicaràn els exercicis de la Visita a la Santíssima Verge, cantant les Avemaries el cor de l'Associació.

A la tarda, a les sis es resarà el sant Rosari i les quaranta Avemaries, cant del Trisagi, exercicis de l'últim dia de Novena, sermó pel Rnd. don Josep Faura, cant de la Salve i besaments a la Verge.

Dià 9, a les nou, missa de sufragi de les difuntes que pertanyien a l'Associació.

— L'Arxiconfraria de Filles de Maria de Sant Miquel del Port, de Barcelona, satisfeta plenament de poder inaugurar un altar propi ricament restaurat, dedicat a la seva Regina Immaculada, l'obsequiarà enguany amb els següents cultes i honors:

Demà, a tres quarts de vuit del matí, es beneirà solemnement l'altar i imatge sagrada, i a les vuit, amb ple esplendor i il·luminació, es cantarà un solemne ofici, que serà de Comunió general, que celebrarà el Rnd. director de l'Arxiconfraria, i musicarà un nodrit cor acompanyat d'instrumentació, essent el sermó encarregat al P. Salvador de Solsona O. M. C.

Després de l'Ofici es cantarà un solemne «Te-Deum» en acció de gràcies.

A la tarda, i amb la mateixa riquesa i aparell que el matí, es finalitzarà, predicant el mateix orador.

— Congregació de Filles de Maria de la parroquia Basílica de Nostra Senyora de la Mercé.—Aquesta Congregació celebrarà el 43 aniversari obsequiant la seva Excelsa Mare i Patrona, sota el títol de la seva Concepció Immaculada, amb els cultes següents:

El dia 8, a les vuit del matí, missa de Comunió general, amb plàtica preparatòria; a les deu, la capella de música de la pròpia església de la Mercé, dirigida pel mestre Millet, cantarà a grans cors la missa de Mitterer, predicant el Rnd. P. Hedefons Ruiz, J. C. M. A dos quarts de set de la tarda, es començarà la novena, amb sermó pel citat orador, acabant amb els goigs i besaments. El dia de la Concepció es cantarà la Salve. Els altres dies la funció serà a la mateixa hora.

El dia 16, últim de la novena, a la tarda, abans de la funció, el reverend econom Dr. Salvador Barone, director de la Congregació, beneirà i imposarà les medalles a les associades que no la tinguin imposada. El dilluns, dia 18, a les deu, la Rda. Comunitat cantarà un solemne aniversari per les senyoretas Associades difuntes.

— Congregació de l'església del Sagrat Cor de Jesús.—Festa de la Immaculada.—Dià 8, a dos quarts de vuit del matí, missa de Comunió general per a les tres Congregacions Marianes. S'invita particularment a tots els senyors congregants honoraris.

A les deu, missa solemne en la qual els congregants, alternant amb el cor, cantaran la «Missa de Angelis». Glossarà les glòries de Maria Immaculada el R. P. M. Esturi, S. I. Se celebrarà, després, una missa resada a intenció dels senyors protectors de la Congregació.

A dos quarts de sis de la tarda, solemne admissió de nous congregants. Exposició de S. D. M. i exercici de la Novena com els dies anteriors. L'acte acabarà amb solemne benedicció, reserva i cant dels goigs de la Immaculada.

Pendrà part en les peces musicals el cor de la Secció Musical de la Congregació.

A les 7, 9'30 i 10 del matí, i a la tarda de 4'30 a les 6, la Secció de la Guàrdia d'Honor invita, segons antiga costum, a tots els congregants a honrar a la Santíssima Verge amb torns de vetlla extraordinaris davant del seu altar.

— La capella italiana del Sagrat Cor de Jesús (Canuda, 8), celebrarà demà la solemnitat de la Immaculada Concepció.

Durant la santa missa que serà aplicada en sufragi de tots els soldats morts per la grandesa d'Itàlia i en particular pels de la colònia italiana farà un sermó el R. P. Pere Balestra, Menoret conventual de Sant Francesc d'Assís.

— La Congregació de la Immaculada Verge Maria i Sant Lluís Gonçaga, celebrarà missa de Comunió general demà, festivitat de la Puríssima a dos quarts de vuit del matí a l'església del Sagrat Cor (carrer de Casp). A aquesta comunió s'invita particularment a tots els congregants honoraris. L'esmentada missa de Comunió ho serà també per a les Congregacions de la Purificació i de l'Anunciació de Nostra Dona.

— Parròquia de Sant Jaume.—So-

lemne festa i novena que la Felicitació Sebastina dedicarà a la Santíssima Verge en el misteri de la Puríssima Concepció demà, a les vuit del matí, missa de Comunió amb plàtica pel reverend doctor don Felip Fontanals. A les sis de la tarda després del ros del Sant Rosari es practicaràn solemnement els exercicis de la Felicitació cantats pel cor de senyoretas de l'Associació amb acompanyament d'instruments de corda, exercicis de la novena, sermó pel reverend P. Anicet de la Sagrada Família, C. D., cant de la Salve i besaments a la Santíssima Verge.

Els altres dies continuarà la novena a la mateixa hora i predicarà el dit orador.

— Església de Santa Clara.—Demà, per ésser la festa de la seva Patrona les filles de Maria l'obsequiaran amb els actes següents. A les vuit missa de Comunió amb la Reparació pel doctor Hospital, canonge i director de la Congregació. A les deu Ofici solemne cantat per les Mares religioses, i a les sis de la tarda, últim dia de la novena, sermó pel senyor Llopez, degà de la Catedral, acabant-se la festa amb la imposició de medalles a les noves filles de Maria i amb el besament a la Verge.

— Parròquia de Sant Pau del Camp.

Demà, divendres, dia 8, l'associació de Filles de Maria honorarà a sa excelsa Patrona la Verge Immaculada amb missa de Comunió general a les vuit, que celebrarà el reverend senyor Rector, amb plàtica preparatòria.

A les deu, missa major solemne, cantant-se la de Pius X.

Tarda, a dos quarts de cinc res del Sant Rosari, últim dia de la Novena, i sermó que predicarà el reverend mossèn Miquel Anglès, prevere, vicari d'aquesta parròquia, i besaments a la Verge Santíssima.

A tots els actes, la massa coral de l'Associació cantarà escolits motets marians sota la direcció de mossèn Antoni Sentís prevere, mestre de Capella de la parròquia.

Necrològica

Ha mort a Tarragona, on residia de molts anys ençà, En Baldomir Picón Llull, oncle del periodista En Josep Gaya Picón.

El finat era una persona coneguda i estimada en aquella capital, per haver exercit durant molts anys el càrrec de calxer d'una societat navilera.

A. C. S. i rebí el seu nebot l'expressió del nostre condol.

De Societat

A la Capitania general, i sota la presidència del marquès d'Estella, es reuní la Comissió Executiva del Palau Reial. Es donà compte de la marxa general de les obres i dels ofertaments que mitjançant el Foment s'havien rebut, per a cooperar a la prompta i definitiva terminació de l'edifici.

També es posà a coneixement, entre els ofertaments en metàl·lic, de l'important donatiu de 25.000 pessetes ramon pel Circ de l'Exèrcit i de l'Armada.

El president felicità el senyor Lacombe per la promptitud i forma amb què s'havien portat les obres, acordant tots els reunits d'imprimir la més gran activitat en els treballs per a aconseguir, en el més curt termini possible la total terminació del Palau.

Les noces del diplomàtic En Valentí Via amb Na. Maria Teresa Martínez-Añido i Baldrich, se celebraran per cap d'any a l'Escorial.

Demà, festivitat de la Puríssima Concepció, celebran llurs dies les baroneses d'Almenar, de Güell; vescomtessa de la Laguna, marquesa de Torre del Espadol; senyores i senyoretas de Llorach de Ferrater, Salvadó Prim de Muntadas, Benessat de Bojell, Barraguer vidua Masó, Albó de Gatell, Poncet de Riusach, Bobigas de Balcells, Dolça de Matheu, vidua Inglada i filla, Muntadas de Gironella, Vallès de Barrera, Guarro de Pla, Jacas de Bassols, Salvadó de Girona, Nieto de García, Masó d'Ardo de Girona, Nieto de García, Masó d'Armenol Abella, Coll i Pujol, Montés d'Ibarrera, Casadevall de Degollada, Cuyàs de Carrion, Palleja de Balaguer, Ibarra de Maristany, Costa de Balaguer, Cullaré de Baixeras, Bruguera vidua Múlan, Mallet de Sans, Puig i Mir

de Villarechia, Biel vidua Pi, Romeu de Freixa, Sans de Taya, Ferrer de Eguithor, Fontcuberta d'Alós, Urruela, Urdaniz, Gollericichs, Casanovas de Fontcuberta, Valls i Miralles, Ferran, Plassa, vidua Farrés Delas, Pourich, Estruch, Llopis, Dalmases, Semillosa, Sojo, Pons, Soler, etc.

A totes felicitam coralment.

Surt cap a Madrid el marquès d'Alfella amb el seu fill En Lluís Fabra i els senyors Fabra (don Joan) i Palleja (don Josep).

FIVE

Els esports

Futbol

ESpanya-UNIO ESPORTIVA SANS

Per a demà s'anuncia a Sans, al camp de la Unió, un interessant partit entre el seu primer equip i el de l'Espanya F. C.

L'anunci d'aquest partit ha estat ben rebut pels admiradors d'un i altre bàndol.

El partit començarà a les tres de la tarda.

BARCELONA-BADALONA

Promet resultar interessant el partit que disputaran demà, divendres, a la tarda, al camp de les Corts, l'equip reserva del F. C. Barcelona i el primer del Badalona.

Després dels èxits que han vingut assolint els jugadors del Badalona, és de creure que apretaran en ferm per arrabassar el triomf a llurs rivals.

El partit començarà a les 2'30 en punt.

EL M. T. K. A BARCELONA

Des Clubs continentals poden presentar un record magnífic com el que té el M. T. K. de Budapest. Començant a jugar a la primera sèrie l'any 1903, i des de llavors ha estat onze vegades campió d'Hongria, els set últims anys seguits.

El famós onze hongarès vindrà complet a Barcelona, disposat a arrabassar els honors de la victòria al nostre Club Campió.

Aquestes grans partides, la celebració dels quals està anunciada per als dies 24 i 25 del mes corrent, seran arbitrats pel conegut esportman holandès M. Boas, una de les més altes personalitats del futbol continental.

F. C. FORTZHEIM-C. D. EUROPA

Demà a la tarda es jugarà al camp del C. D. Europa el primer dels partits anunciats entre aquests importants Clubs, el qual serà sens dubte molt disputat.

El Fortzheim sabem que farà tots els possibles per adjudicar-se la victòria, al qual li anirà avui a entrenar-se en el terreny de l'Europa, on haurà de lluitar els dies 8 i 10.

Per la seva part, el C. D. Europa presentarà tot el seu primer equip, per deixar ben sentit el seu pavelló, i a qual cosa creiem que ho aconseguirà davant la cohesió i escomesa que desenvolupa en partits d'aquesta índole.

VELA

El repartiment de premis corresponents a les regates a vela que organitzades pel Club Marítim, tingueren lloc en aquest port últimament, tindrà lloc el pròxim diumenge, a les sis de la tarda, a la sala d'actes de l'esmentada entitat nàutica.

PILOTA BASCA

El pròxim diumenge al matí es jugarà al Frontó Comtal entre socis de la Societat d'Esport Basc, els partits següents:

Primer partit, a les onze del matí: Vermells, Arana-Palmada; blaus, Cuchy-Bo (J.)

Segon partit, a les dotze: Vermells, Ferrer-Mas; blaus, Bo (A.)-Barguñó.

BOXA

Els organitzadors de la A. E. P. pensen sotmetre a En Ricard Alís a una dura prova abans de posar-lo davant del campió, pel títol; dimarts serà posat davant del francès Sirvain, que a París va vèncer En Valls per punts.

Si En Ricard Alís, davant del francès, fa el que va fer davant de Baker el dimarts en la seva exhibició, tal vegada veurem que el seu rèpte no té res de temerari.

Anuncis oficials

COMPANIA DELS FERROCARRILS DE MADRID A SARAGOSSA I A ALACANT

Comité de Barcelona

Havent de procedir-se a l'adquisició d'obligacions d'aquesta Companyia del 2 1/4 % de l'emissió de primer d'octubre de 1864, fins a la quantitat de pessetes 425.767'17; de la de 20 d'abril de 1878, fins a la quantitat de pessetes 315.902'295; de la de primer de gener de 1883 fins a la quantitat de pessetes 108.610'10 i de la del 4 % Sèrie C. emissió de primer d'agost de 1902 fins a la quantitat de pessetes 363.280'93; comprats en les dites quantitats als respectius remanents de pessetes 167'17, 27'295, 110'10 i 280'93 de la subhasta de 26 de juny últim, com a valor de les que correspon amortitzar al 2 de gener de 1923, s'invita les persones a les quals pugui interessar el presentar proposicions a concórrer a la subhasta que tindrà lloc el dia 22 de l'actual, a les deu, a les Oficines d'aquest Comité amb subjecció al plec de condicions que des d'avui estarà de manifest en aquesta Secretaria tots els dies feiners de nou a dotze.

Es destinen a més a més 600.000 pessetes per a l'amortització d'obligacions de l'emissió de 1878, podent a l'efecte presentar-se proposicions en la forma que s'indica en l'expressat plec de condicions.

Barcelona, 7 de desembre de 1922. — P. A. del C.: el secretari, P. Castany.

ASSEMBLEA D'OBLIGACIONISTES DE LA BARCELONESA DE NAVEGACIO, S. A.

Per a coneixement de tots els interessats, es reproduïx l'anunci que es publica el dia primer de l'actual, convocant la segona assemblea dels ocs d'obligacionistes de la «Barcelonesa de Navegació, S. A.», provenint a tots els que assistiran ja a la primera, que els és preste també per assistir a la segona, proveir-se de la corresponent papereta d'entrada.

De conformitat amb els acords adoptats per la primera assemblea d'obligacionistes poseïdors de les 15.160 obligacions de la «Barcelonesa de Navegació, S. A.», celebrada el dia 30 d'octubre últim i a requeriment del Comité d'obligacionistes que en la pròpia assemblea es designà, li plau al Sindicat de Banquers de Barcelona, S. A., d'acord amb el que disposa la clàusula 14 de l'escriptura d'emissió, convocar per mitjà del present anunci tots els obligacionistes poseïdors dels esmentats 15.160 títols, per a la nova reunió de l'assemblea, que tindrà lloc el dia 11 del vinent desembre, a dos quarts de cinc de la tarda, al local del Sindicat (Fernando, 34, principal), amb la prèvia advertència que si no es reunissin en el dit dia, per si o per representació, les dues terceres parts de les 15.160 obligacions, l'assemblea es reunirà de segona convocatòria al següent dia 12, a la mateixa hora i en el propi local, adoptant vàlidament acords sigui el que sigui el nombre dels assistents.

L'objecte de l'assemblea és conèixer l'informe que formularà el Comité d'obligacionistes sobre la situació present de la Companyia deutora, i deliberar i resoldre sobre les mesures i acords que el dit Comité proposi per conseqüència de la dita situació.

El dret d'assistència a l'assemblea solament es reconeixrà als senyors poseïdors d'obligacions que, prèvia presentació a les oficines del Sindicat de Banquers, dels títols originals o de document autèntic que acreditï la seva propietat, estiguin previstos de targeta d'entrada, en la qual consti el seu nom, domicili i numeració de les respectives obligacions de què es tracti; els senyors obligacionistes podran delegar en un altre, llur representació.

L'assemblea quedarà reunida 15 minuts després de l'hora assenyalada.

Barcelona, 29 de novembre de 1922. Pel Consell Directiu del Sindicat de Banquers de Barcelona, S. A. — El president: Lluís Marsans Peix.

HOTEL RITZ

Demà, divendres
TE DE MODA ESPECIAL

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 6

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor finlandès «Suomen Nello», de Glasgow, amb carbó.
 Llagut espanyol «Virgen del Carmen Pastora», de Vinaròs, amb garrofes.
 Vapor espanyol «Marquès de Turia», de Gijón, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Canosa», de la mar, amb peix.
 Vapor espanyol «Terra Nova», de la mar, amb peix.
 Vapor espanyol «Francisco», de la mar, amb peix.

VAIXELLS DESPATXATS:

Veler espanyol «San Sebastián», en llit, cap a Vinaròs.
 Goleta espanyola «Comercio», amb càrrega general, cap a Sant Feliu.
 Pallebot espanyol «Ramon Freixa», amb càrrega general, cap a Ciutatella.

Vapor espanyol «Aragón», amb càrrega general, cap a Melilla i escales.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «La Guardia», amb càrrega general i de trànsit, cap a Tarragona.

Vapor espanyol «Cádiz», amb càrrega general, cap a Cartagena i escales.

Vapor espanyol «Tirso», amb càrrega general, cap a Cartagena i escales.

Vapor espanyol «Namrod», en llit, cap a Bermeo.

Vapor suec «Mongolia», en llit, cap a Gibraltar.

Vapor alemany «Siracusa», amb càrrega general i de trànsit, cap a Catania.

Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.

Accidents marítims

NOTES DEL LLOYD

Sant Joan de Terranova, 4. — Continua el foc al vapor anglès «Canadian Gunner», havent-se propagat de la bodega número 2 a la bodega número 1. S'està procedint a la descàrrega de les bodegues, tasca que dificulta la densitat del fum. El foc resta domat.

Kilindini, 4. — El vapor anglès «Nairobi» segueix embarrancat. La seva situació és perillosa. No han reeixit

els esforços per a fer-lo surar. El capità diu que el vapor ambarca aigua.

AGREGAT COMERCIAL AMERICA A BARCELONA

A l'objecte de celebrar entrevistes amb els principals importadors, exportadors i industrials de Catalunya, especialment en els rams de cotons i teixits, vindrà a nostra capital el dijous al matí el senyor Charles M. Cunningham, agregat Comercial de la Embaixada Nord-americana a Madrid. L'estada del senyor Cunningham entre nosaltres que es prolongarà fins el dissabte a la nit, i potser fins el dilluns, oferirà una oportunitat molt favorable per a nostres industrials i tots els qui tracten negocis amb els Estats Units d'Amèrica, d'entrevistar-se amb ell, qui amb molt gust els rebra en les oficines de la Cambra de Comerç Nord-americana, Rambla dels Estudis, 8, segon.

La visita del senyor Cunningham a Barcelona revesteix excepcional importància en els moments actuals, degut a la recent denúncia de nostre tractat comercial amb els Estats Units. Sabem que l'Embaixada i Consols de dit país i la Cambra de Comerç Nord-americana laboren d'acord a fi que els Estats Units envin a Espanya molt aviat els seus comissionats per a negociar un nou tractat comercial que protegeixi l'intercanvi de productes entre ambdues nacions. La Cambra de Comerç Nord-americana ha pres la iniciativa, celebrant aquests dies reunions dels seus Directors i arribant a importants acords per a la defensa dels interessos comercials Hispano-Americans i a benefici dels seus socis.

EL CONSELL DE FOMENT

Celebrà la seva reunió mensual el Consell de Foment, que fou presidida pel Comissari Regi En Leonet Soler i Mardà.

S'aprova l'acta per la qual el Consell designa a N'Antoni Velez Fernandez de la Torre, per a ocupar la vacant que es produí en el Consell Superior per la mort d'En Joan Francesc Gascón, i l'informe donat en la petició del Sindicat Agrícola de Mataró i la seva comarca per tal que sigui declarada d'utilitat general la importació de 400 tones de llavor de patata anglesa de l'anomenada Royal Kyddney.

BORSA DE BARCELONA

7 de desembre de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords a 69'60 i a 69'55, i d'Alacants a 69'50.
 A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 69'60 a 69'85 i a 69'80, Alacants de 69'50 a 69'70, Andalusos a 56'60, i Colonials a 66'75.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial:

Barcelona Traction and Light Power 7 1/2%, «1921», a 99'25 i 99'75.
 Barcelona Traction and Light Power 7 1/2%, a 106'00.
 Barcelonense de Navegació 6 1/2%, a 50'00 i 00'00.
 Obligacions Espanyola Colonització 6 1/2%, a 95'00.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers		Tres. v. febrer 1924 B		Segovia		Bonos E.	
Paris, rec. publicat	45'75	v. octubre 1923 A	101'95	E. Almansa	76'00	Prod. Forces M.	88'00
Londres, rec. publicat	25'52	v. 1923 B	101'35	• Almansa, ad.	63'15	Reg. Llevant 6%	91'50
Berlin, rec.	0'125	C. de Emis. 5%, 84'00		• dond.	46'00	Hisp. Amer. d'E. 6%	95'00
Viena, rec.	0'015	Ajustaments i Diputacions		• Sant Joan.	85'75	• Bono	103'25
Roma, rec.	32'40	Municipi 1908		• Almansa	90'25	Varies	
Genova, rec.	0'000	1904		• Oseba F.	76'25	Transatlantica 4%	83'50
Zurich, rec.	121'70	• 1905		Alcansa L. hipot.	57'00	Canal Urgel	87'25
Nova York, rec.	6'45	• 1904 A.		• E.	90'35	T. Filipines 1908	99'75
Corones sueques, París	303'50	• 1904 B.		• C.	68'35	Alsland 5%	98'75
Corones sueques, Londr.	153'15	• 1904 C.		• D.	68'15	• 7%	103'00
Dones Estats		• 1907 D.		• E.	75'20	Foment d'Obres	85'25
Interior	A. 70'30	• 1913 B.		• F.	81'25	Unio Vidrera.	90'00
•	B. 70'20	• 1913 C.		• G. 6%	99'00	Carbona Berya.	64'00
•	C. 70'20	• 1913 F.		• France 1908	60'00	A. Regenta Ebra.	85'25
•	D. 70'15	• 1913 B.		• 1910	51'25	Const. Naval 5%	99'00
•	E. 70'10	• 1914 H.		• Directes	49'50	Const. i Pav. 5%	90'00
•	F. 70'25	• 1913 B.		Orense A. B. C.	31'75	Asl. Cardonna 6%	41'00
•	G. 70'25	• 1913 B.		• GI H. Prior.	59'00	G. Regadius 6%	84'00
Exterior	A. 87'20	• 1914 H.		• M. Cac. i Portugal	72'00	Mecanica Vellutera 5%	95'00
•	B. 85'60	Emissio 1899		Olot a Girona.	62'03	A. Fornas Andalusia 6%	91'50
•	C. 87'80	• 1907		• L. hip.	86'00	Teneria Moderna 7%	98'50
•	D. 85'60	• 1911		Andalusos 1, 3%	53'75	Accions Bancs	
•	E. 85'60	Bonos Helorus		• 2%	53'00	Banc Barcelona, pts.	35'00
•	F. 85'60	Diputacio A.		Aux. F.-C. Besana	100'00	Banc d'Espanya.	517'00
•	G. 87'80	• B.		Grat. San Javier 4%	78'00	Banc de Terrassa.	6'50
•	H. 87'00	• C.		Trav. S. Andreu	74'00	Credit Dock.	180'00
Amort. 5%	A. 94'80	Mancomunitat L.		• F.-C. Sarria 5%	102'50	Banc Hisp. Colonial	332'50
•	B. 94'80	1923		• F.-C. Catal. 4%	91'60	Varies	
•	C. 94'80	Caixa Crediti Com.		• F.-C. Catalans 4%	95'50	F.-C. Nord ptes.	346'25
•	D. 95'00	Obligacions		Aigua, Gas i Electricitat		• Alcant. ptes.	243'75
•	E. 95'00	Poste de Baro 1905		• Elect. 1906.	94'00	• Andalusos.	57'03
•	F. 95'00	• 1908.		• 1907.	78'50	Hull. Espanyola.	170'00
•	G. 94'60	• de Melilla.		• 1912.	83'00	• A. Arag. ord.	200'00
•	C. 94'70	Port de Sevilla.		• 1914.	83'75	• prof.	99'00
•	D. 95'45	Port Girona Muse.		• 8%	96'75	C. Hisp. A. Elect. S. A.	190'00
•	E. 94'90	Ferrocarrils i tramvies		Alguas Bara.	28'50	• S. B.	183'03
•	F. 95'80	Nord Esp. 1.ª A.		Catalans Gas S.	74'50	Espanya Industrial	181'00
Tres. v. juliol	1923 A.	• 2.ª A.		Catalans Gas F.	74'25	General Telefonos.	86'50
•	• B.	Pamplona nac.		• Bono	86'00	Penninsular Telefonos	84'50
• v. gener	1924 A.	Prioritat lit. nec.		Mallorquina.	100'25	Anonima Cros.	130'00
• v.	1924 B.	Asturies, 2.ª hip.		Energia Elect. 6%	85'03	Estrangers	
• v. febrer	1924 B.	• Laida Rep.		• 6%	95'00	Banc E. Rio Plata.	230'00

Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a guia del llegidor.
 Cotització: Francs, 45'75; suïssos, 121'70; belgues, 42'00; lliures, 29'52; líres, 32'40; dolars, 6'48; marcos, 0'125 i 1'000, 0'015.
DARRERA SESSIÓ. Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es tanca de Nords a 70'05, Alacants a 69'95, i Andalusos a 56'65.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es baixa 0'10 de Nords.
 De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'ahir, es puja 0'40 de Nords i 0'45 d'Alacants.

REBLA

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA

TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	14.49	00.00	14.27	00.00		00.00
Futurs:						
Gener	13.84	13.57	13.62	00.00		00.00
Març	13.64	13.40	13.43	00.00		00.00
Maig	13.49	13.20	13.28	00.00		00.00
Juliol	13.29	13.03	13.09	00.00		00.00
Octubre	12.59	N.	12.43	00.00		00.00

Alexandria	Desembre	Febrer	Junel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs. Asmhouni	27.50	27.65	Gener.	16.95	00.00	00.00
	Gener	Març	Març	17.20	00.00	00.00
Sakellaridis	33.20	34.05				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	24.55	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Desembre	24.40	24.38	00.00	00.00
Gener	24.34	24.54	00.00	00.00
Març	24.53	24.45	00.00	00.00
Maig	24.43	24.24	00.00	00.00
Juliol	24.12	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	24.50	00.00		00.00
Futurs:				
Desembre	24.04	00.00		00.00
Gener	24.04	00.00		00.00
Març	24.03	00.00		00.00
Maig	23.95	00.00		00.00
Juliol	23.69	00.00		00.00

Barcelona, 6 de desembre de 1922.

Es quedà informat de diverses comunicacions rebudes del Servei Agronòmic d'Almeria, Consells de Foment de Tarragona i València, Estació Enològica de Requena, Sindicats Agrícoles de Caldes de Montbui, Sant Joan Despí, Alella i Pla del Penès, Sindicat Central d'Aragó invitant a una assemblea bladera, a l'Associació general de ramaders del Regne d'interès al Consell feli propaga per al Concurs de posta de gallines que celebrarà aquella entitat i del qual en el Consell es donaran tota classe de detalls.

Es comissiona a l'enginyer agrònom En Jaume Nonell perquè representi el Consell en el curs que sobre entomologia dona a l'Escola Superior d'Agricultura el professor Sylvestri, i s'aprova el pressupost per a l'extinció de plagues del camp corresponent a l'any 1923, que es remetrà immediatament a l'aprovació de la Superioritat.

LA FEDERACIÓ AGRÍCOLA CATALANA

S'ha reunit la Federació Agrícola Catalana que ha estat presidida per En Pere Mir.

S'aproven les gestions que ha fet la Federació per a designar al senyor Vidal Barraquer a fi de que formi part de la Junta Consultiva del Laboratori General d'assaigs que crea la Mancomunitat de Catalunya; de la representació que en el seu nom ha de formar part de la Junta Assessora de la Fira oficial de Mostres de Barcelona, i de l'escriu que es va remetre al senyor ministre de Finances perquè es compleixi integralment la Llei d'alcoholis segons s'acordà demanar en el Congrés de Sant Sadurn de Noya.

També s'acordà adherir-se a l'escriu que ha dirigit al senyor ministre de la Governació l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, perquè es denegui la petició formulada per

l'Assemblea de fabricants de llangonissa a fi de que es prohibeixi la matança de bestiar porquí durant els mesos de juny, juliol, agost i setembre.

Dels afores

GUINARDÓ

El senyor bisbe, doctor Guillaumet, acompanyat del seu familiar doctor Doce, ha visitat les obres del temple parroquial de la Moreneta, quedant ben impressionat de la bona marxa amb què va avançant l'obra de bastir una parròquia en una barriada que tant ho necessita, per poblar-se d'una manera sorprenent.

Les Germanes Dominiques del P. Coll, que tants Col·legis tenen arreu de Catalunya, sabem que tenen llogada una torre en un dels llocs més centrals del Guinardó, per a instal·lar-hi un col·legi, cosa que ha de contribuir eficaçment per a la formació instructiva i moral de la barriada. Començarà a funcionar per any nou.

Va constituir una manifestació de dol l'acte de l'enterrament de doña Anna Planas i Armet. (A. C. S.). Dama cristiana i exemplar, la qual serà força plorada pels molts pobres que socorria i per les moltes bones obres que fomentava. Déu li haurà pagat tota la caritat. El nostre més sentit condol per a la seva germana.

Institut de Massatge Depilació elèctrica, Massatge facial. Exclusivament per a senyores. Rambla del Centre, 7, pral. (davant del Liceu).

Dr. Farré Pijuan Malalties de la Pell i Sexuals, Rda. Universitat, 5, pral., de 4 a 5 i de 6 a 8.

— La festa de la Puríssima d'enguany tindrà una major solemnitat, prenent-hi part un P. Jesuïta de Sarrià, que celebrarà la Santa Missa i farà la plàtica preparatòria.

— El cor parroquial, que dirigeix N'Agustí López, està preparant la Missa del Gall, que tanta solemnitat revesteix en la nostra parròquia.

— Aquests dies darrers, de bella primavera, foren molt visitades aquestes muntanyes des d'on albiren la blancor de neu que cospa el nostre Montseny. A estones ha bufat un vent gelat, que prou es coneixia que havia acarolat aquells caps blancs de les alteroses muntanyes.

Excursionisme

El Grup Excursionista «Montcau», organitzat, per al dia 28 de gener de 1923, una Cursa Excursionista de Marxa lliure i individual, el recorregut de la qual, que aproximadament és d'uns 25 quilòmetres, és el següent: Gavà, Vall de la Sentiu, Begues i Vallbarona.

La inscripció quedarà oberta a mitjan de la propera setmana, essent els drets de la mateixa, d'una peseta per cada participant.

Banca Tusquets, S.A.

CANVI — VALORS — CUPONS
 Rambla del Centre

La restauració del contrapàs

En virtut de comunicacions de diversos pobles de Catalunya, manifestant llurs projectes per a contribuir a la restauració del contrapàs i afavorint les iniciatives de l'Ateneu Empordanès, el Comitè constituït per a l'estimada restauració, d'acord amb el dit Ateneu, ha projectat la creació de premis en metàl·lic i de distincions honorífiques per a fomentar aquestes aficions, que seran adjudicats a les colles que millor ballin i resolguin aquesta gran dansa popular.

Les entitats que es creuin en condicions de poder aspirar-hi, es poden posar en comunicació amb el secretari del Comitè: Pl. 11, principal.

En la darrera reunió celebrada pel Comitè, fou pres l'acord d'admetre-hi com a vocal a don Francesc Carré, distingit músic de còpia i compositor, resident a aquesta capital.

Entre els títols que justifiquen la intervenció de l'estimada senyor a les tasques del Comitè, hi ha l'haver estat un dels organitzadors de l'assaig de restauració realitzat a Banyoles l'any 1907, amb caràcter de músic, doncs va ésser el senyor Carré qui va harmonitzar i instrumentar el contrapàs llarg, que va servir per a aquell acte, i que recentment ha estat utilitzat per a la repetició de la dansa a aquella ciutat.

D'espectacles

Gran Teatre del Liceu

MARINA

Aquesta antiga sarsuela del mestre Arrieta, elevada a la categoria d'òpera espanyola, cantada en castellà, pel prestigiós tenor N. Hipòlit Lazaro, ha estat un esdeveniment prou important per a omplir el Gran Teatre del Liceu, donant-li l'aspecte de les grans solennitats.

No obstant, creiem que és una equivocació lamentable l'haver posat aquesta obra, oposada en absolut al prestigi artístic que hauria de mantenir sempre a gran altura el nostre primer teatre líric.

De l'obra no val la pena de parlar-ne. Consignarem, això sí, que les decoracions que no foren pintades per la «La dama de Piques», s'han pintat ara, i que el públic que manca a un «Fidelio» de Beethoven, a un «Cavaller de la rosa», de Strauss, a un «Boris Godunov», de Moussorgski, i a altres obres d'una positiva valor musical i artística, ha acudit ara.

Al tenor senyor Lazaro volem dir-li ben francament que no és cantant aquesta mena d'obres com formara el seu bon gust artístic i com farà creixer la seva reputació de veritable artista.

El públic hauria sortit fortament desil·lusionat, a no ésser els brams i pers «phyllos» del tenor en el darrer acte. Els intel·ligents a aquest gènere afirmaven que l'obra s'havia donat, en conjunt, molt millor en teatres de segon i tercer ordre, manlles vegades.

Interpretaren l'obra les senyores Cassani i De Mauro i els senyors Lazaro, Sarobé, Gaiola, Frau i Giralt. Hi prengué part la còpia «Principal Barcelonina», i dirigí l'escena l'alcarrit Rafel Moragas. Les decoracions, dignes dels senyors Vilumara i Alarín. Va dirigir l'orquestra el mestre Padovani. — J. LL.

Tivoli

«El castell dels tres dragons»

La interpretació i la «mise en scene» que de bon començament ha assolit la infantil rondalla «La Ventafocs».

ha arribat a la 200 representació, que tindrà lloc avui, dijous, i per a sol·licitar aquesta data, després de «La Ventafocs», s'estrenarà l'espectacle d'una pàgina arrencada de la realitat que el seu autor, En Josep M. Folch i Torres ha batejat amb el suggestiu títol de «Les confidències de Nineta».

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Avui, 13 de propietat i abonament. A dos quarts de nou. Debut de la soprano OLGA GUERRIERI i de l'aplaudit tenor ENRIC ALVAREZ. L'òpera en quatre actes CARMEN, presentant-hi part els aplaudits artistes senyores Buades i senyor Ghirardini. — Demà, tarda: MARINA, pel divo tenor HIPOLIT LAZARO. — Aviat: presentació de l'extim artista SEGI-MON ZALESKY.

Principal Palace

Plaça del Teatre, 214. Tel. 5125 i 4736 A

AVUI, DIJOUS, NIT, A LES DEU

PREUS POPULARS

La fastuosa revista de gran èxit **CRI-CRI**

amb la novetat «exènica»

Siluetes, Llums i Colors

Demà, divendres, festivitats de la Puríssima Concepció.

MATINEE, A LES QUATRE DE LA TARDA.

CRI-CRI

PREUS POPULARS

que seguirà regint tota la setmana.

En preparació: el nou quadre

Idil·li de Ninots

Decorat nou de Deshayes i Arnould.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

Vestits de Max Weldy.

ÓSSOS COMEDIANTS DE BRECKERS

de gran èxit, a tota Europa. Els més famosos exemplars de la seva raça. Patinadors, ciclistes, còmics, acrobates i notables ballarins. Completen el programa 14 atraccions de grans èxits. — Demà, divendres: Diada de la Puríssima Concepció. Dues extraordinàries funcions. 2. Tarda, a les quatre, i nit, a tres quarts de deu. — El dijous, dia 14: Sensacional DEBUT del més intrèpid dels domptadors, Mr. Fortunio, amb els seus lleons salvatges. — Es despatxa a Comptaduria.

ELDORADO

Companyia de sarsuela

ORTAS : : LEONIS : : GALLEGO

Avui, dijous, dia 7. Vespre a les deu, l'apunt de sarsuet LA MAGDALENA TE GUIE i la preciosa sarsuela EL NINO JUDIO. — Demà, divendres, Diada de la Puríssima Concepció. Tarda, gran programa: LA PLANCHA, EL CONTRABANDO, SERAFIN EL PINTURERO. Nit, gran festival, organitzat pel Centre d'Ultramarins, Comestibles i Similars.

TEATRE NOU

Companyia d'òpera

VICTORIA PINEDO

ILLUÍS BALLESTER

Calefacció central

Demà, divendres, festivitats de la Puríssima. Tarda, a dos quarts de quatre, EL APURÓ DE PURA i LA REINA DE LAS PRADERAS. Èxit monumental. Nit, a tres quarts de deu, QUE ES GRAN BARCELONA i LA REINA DE LAS PRADERAS. Creació d'aquesta companyia.

TEATRE COMIC

Avui, dijous, nit, a dos quarts de deu. El drama social en cinc actes, EL CRISTO MODERNO, i la tragi-comèdia en tres actes, LA MONJA ENTERRADA EN VIDA.

Teatre Victòria

Nit, a tres quarts de deu. EL CAMPEONATO, AGUA AZUCARILLOS i AGUARDIENTE, EL GALLO DE MORON i EL TAMBOR DE GRANADEROS.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevill, Pep Santpere

Avui, dijous, nit, a les deu. ELS POLVOS DEL DOCTOR RIVET.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia

GOELL - Tudela - Asquerino - Cortès

Avui, nit, a les deu. MODA SELETA POPULAR, BUTACA PLATEA AMB ENTRADA, DUES PESSETES. La comèdia en tres actes.

EL AMIC FRITZ

Demà, divendres, FESTIVITAT DE LA PURÍSSIMA CONCEPCIO. Tarda, a dos quarts de quatre, Primera sessió, EL AMIC FRITZ. A les sis, segona sessió, LA POBRE GENIOIETA. Nit, a les deu, LOS BAROS DE SOL.

Es despatxa a Comptaduria. — Tel. 4135 A.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dijous, extraordinaris programes: BANQUET D'EDGARD, CALGUDA DEL CEL, LA REINEIETA, i la tercera jornada de la monumental novel·la LA FILLA DE NAPOLEO. — Demà, divendres, FESTA DE LA PURÍSSIMA CONCEPCIO, d'once a una, gran matinal. Tarda, de quatre a sis i de sis a vuit, Nit, a les deu. Magnífics programes del més gran èxit.

Diorama

Programa per a avui: «Una pàgina heroica». «El robot del collar de perles», segona i última jornada; «En rehença», «Príncep i ballarina». — Demà, festivitats de la Puríssima Concepció, grans sessions a la tarda. Nit, augment de programa i estrena de la super-producció: «De mala ombra».

deliciosa comèdia, per Dorothy Gish, del Programa Ajuria.

Saló Catalunya

Gran Sala de Moda

Notable sextet Jordà-Moltó. — Avui, dijous, dos grans èxits, dos Colossal triomf del Programa Ajuria: «Animes inquietes», formosíssima comèdia dramàtica, per la genial artista Ethel Clayton. Succés extraordinari. «Triomf de la via ferria» (Artistes Associats), assumpte de gran interès i emoció. «Sandall gallard i canavera», gran broma i la «Revista d'Esports», amb els partits de futbol del diumenge proposats. — Dissabte, el més gran dels esdeveniments de la temporada: «Joana d'Arc» (dues jornades), per les dues estrelles de la pantalla Geraldina Farrar i Wallace Reid, presentació escènica la més colossai que s'ha vist en pel·lícula, serà l'èxit de l'any. — Avui, durant la funció, es despatxaran butaques numerades per a la sessió de dos quarts de set de demà a la tarda.

Palau de la Música Catalana

Diumenge, a dos quarts de cinc de la tarda. Concert a càrrec de

FRANCESCO COSTA, violinista.

EMILI VENDRELL, tenor.

BLAI NET, pianista.

Programa: «Sonata d'Handel», viol·li i piano; «Xacona de Bach», viol·li sol; Cançons de Beethoven, Schubert, Brahms, Wolf, Lambert, Toldrà, Apelles Mestres. Obres per a piano i viol·li de Desplantez, Rimsky-Korsakoff, Florillo, Couperin, Kreisler, Bocherini, Mozart. — Localitats: magatzem de música Unió Musical Espanyola, 1 i 3, Portal de l'Angel. Condicions especials per als senyors socis de l'Orfeó Català.

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DA CAMERA

Dissabte, 9 de desembre.

Dimarts, 12 de desembre.

A prec de nombrosos socis i per tercera vegada, el famós:

LONDON STRING QUARTET

Obres de Mozart, Weldo, Warner, Beethoven, Revel, Goossens, Schubert i Schumann. Exclusivament per als socis.

Nota: Els concerts començaran a tres quarts de deu en punt.

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

KURSAAL - Artístic Saló

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

El saló de més confort de Barcelona. — Orquestrina Sunò. — Avui, dijous, extraordinari programa d'estrenes: UNA DONA PERILLOSA (exclusiva), sentimental assumpte, per la gran artista Viola Dana; UNA DONA (exclusiva), meravellosa alta comèdia, per la genial artista Perla Blauca; èxit colossai de la finíssima comèdia NO EM DIGUI NOIAI (exclusiva), per la bellíssima artista

Mary Miles, i ACTUALITATS GAUMONT. — NOTA: Avui, dijous, des de sis a vuit, i demà, divendres, festivitats de la Puríssima, en la sessió matinal d'once a una, es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de les sis.

Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria

Demà, divendres, dia 8, a les quatre de la tarda: GRAN FESTIVAL PER A INFANTS, amb originals i vistosos jocs de mans i de prestigiació, pel popular GRAU, la notable atracció THE LLIVIA AUD Co, amb el famós gos PICH-XIT-XI.

PUTXINEL·LIS «MIRIA»

Roselló, 200, davant frontó Comtal. DEMÀ, DIVENDRES, A LES CINQUE: LLONJA & COMPANYIA i LA MOSCA MORTA. Ball Dimoni i Tururut. EL DIUMENGE, GRAN FUNCIO. Entrada i seient, una pesseta.

Frontó Principal Palace

Avui, nit, a un quart d'onze, interessants partits a distella. Vermells: BARRENECHEA i MARTIN. Blaus: MAZO i SALSAMENDI.

FUTBOL

GRANS PARTITS INTERNACIONALS

ERSTER FUSSBALL

CLUB PFORZHEIM

famós equip campió del gran Duca de Baden (Alemanya)

C. D. EUROPA

DIES 8 i 10 DESEMBRE

CAMP EUROPA 2'45 TARDA

Per entrades i localitats: estatge social, carrer de Salmerón, núms. 25 i 27, principal, segona.

FUTBOL

Partits populars. Dia 8 de desembre.

F. C. Barcelona, reserva - F. C. Badalona.

Dia 10 de desembre. F. C. Barcelona, reserva - F. C. Martinec. Camp de les Corts, a les 2'50 de la tarda.

Preus: Tribunes, 2 pessetes. Preferències, 1 pesseta. Goats, 0'50. Entrada general, 1 pesseta. L'abonament serà reservat als socis fins la vigília del partit, a les vuit del vespre.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. — Exit de La Precidella, La Nauke, Les Serar, Nita Cora i altres moltes atraccions.

VERSIONS PARTICULARS

Tertúlia Catalanista

TEATRE CATALA ROMEA

Avui, dijous, nit, reposició de la magnífica comèdia en tres actes, de l'illustre literat En J. Pous i Pagès, PRIMERA VOLADA

LA CASAMENTERA

Es despatxen vals: Sombreteria Gili, Hospital, 16, i Relotgeria Molitor, Davallada de la Presó, 8.

LES MALALTIES

ENCOMANADICES

TENEN EL DOBLE PERILL DE LEUR FÁCIL CONTACTE

RENTAR no és DESINFECTAR

A l'aigua de rentar-se les mans, treu-hi un raig de FENOL COMELERAN (perfumat), gran desinfectant, sense ésser corrosiu ni verinós, i quedareu lliurats d'encomenau-se ni tifus, ni verola, ni tuberculosi, ni grippe, etc.

DEMANEU-LO EN FARMACIES I CENTRES D'ESPECTACLES

DIPOSITARIS : J. URIACH Y C^a Bruch, 49.

Els monjos de Montserrat i la casa J. Fonollada Serra, de Barcelona

fan avinent que l'únic licor elaborat en aquell Monestir és el que es ven a tot arreu amb el nom de

AROMES DEL MONTSERRAT

Calma i cura!

... Calmar no és curar. Per a treure la tos curi l'estat d'irritació bronquial que la provoca.

BRONQUIOLINA

és un preparat científic balsàmic, antisèptic, de bon gust, que no perjudica l'estómac i ràpidament calma i cura la tos.

Farmàcies i centres d'específics i a la de l'autor: F. Sirera i Pont, Bruch 64. A l'engròs: Vidal Ribas, Montcada, 21, Barcelona.

Lloguers

Pianos delloguer de va-
ria premsa. Bruch
n.º 12, entresol. C. BIEGHE.

MAGATZEM

Se lloga a Gràcia, tocant a la
Rambla del Prat, amb aigua,
gas i electricitat, propi per a
taller o indústria, preu 35 du-
ros al mes. Raó: Portal de l'An-
gel, 12, pral., 2.º. De 7 a 8. Te-
lèfon núm. 4428 A.

Vendes

**COPIES
Circulars**
reproduïdes en l'aparell
MULTIGRAPH
LES MES PERFECTES

Casa García Suarez
38, Rambla Catalunya
Telèfon 4335 A.

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, a
pes. Compror or, plata, platí,
brillants i perles.

Jolerias de J. Mates
Rambla de les Flors, 8A
1 Cardenal Casañas, 8.

Prensa hidráulica

Per a col·locar moissos.
Preus econòmics i treball rà-
pid. Roger de Flor, núm. 191.

Medicaments

Químics i puríssims, específics
farmacèutics, alguns mino-
ra, es reben directament
dels punts d'origen. Farmà-
cia de Botall, Balta, Rambla
de Catalunya núm. 10, entro-
nada Ronda de la Unió, 1.

Es venen dues cases

al Poble Sec. Raó: Muntaner,
8, principal. De cinc a set.

**HE AQUÍ LA CURACIÓ DE LOS
DOLORES DE LAS COYUNTURAS
Y DE LOS RIÑONES.**

El Sr. Antonio Pedraza, Calle Facorro
No. 3, Havana, escribe: "He sufrido de
dolores de los riñones y espalda, también de
grandes dolores en la vejiga. Tomé una
dosis de las Píldoras De Witt el día que las
compré y sentí gran alivio."

LA PRUEBA DE UNA CURA RADICAL

Un año más tarde el Sr. Pedraza escribe:
"Una vez más tengo que agradecerles por
sus celebres Píldoras De Witt. Ya estoy
curado."

Los dolores de espalda, en las arti-
culaciones, sensación de irritabilidad o
desaliento, orina turbia, mal sabor en la
boca, todo esto se debe a desórdenes de
los riñones. Estos son los primeros
síntomas del reumatismo, mal de piedra,
gota, ciática, u otras graves enfermedades
de los riñones y de la vejiga. Estos
síntomas indican que Vd. necesita una
verdadera medicina para los riñones. Las
Píldoras De Witt dan pruebas reales de
que van al origen de estas enfermedades,
siendo por consiguiente, el mejor remedio.

**Pildoras
DeWITT**

para los Riñones y la Vejiga
El Mejor Remedio en el mundo entero para
Reumatismo. Cistitis.
Lumbago. Piedra.
Ciática. Gota.
Calculus. Dolor de
debilidad de Espalda.
Espalda. Lumbago.
Todas las Formas de Trastornos de la
Vejiga.

Agents generals per a Espanya
ANDREU I RAMON

Rambla de Catalunya, 119.-Barcelona

En el moment més perillós dels seus viatges una làmpara elèctrica de la
marca LOT li prestarà excel·lent servei amb la seva llum ràpida i po-
tent, sense que res li pugui apagar.

De venda a: «Suprema», Pelayo, 56.—E. Schilling, Fernando, 23. — Be-
rístola i Companyia, Fernando 1.—Laplana i Companyia, Fernando, 15.
—Vicens Ferrer Plaça de Catalunya, 12.—A. Valverde, Comtal, 9.—J. Vi-
lalta, Cucuruga, 2.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes ROBES

Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Fella, 18 i 15, pral.

Salve, PECA-CURA immortal! La Poesia
derrocha para ti cien mil ideas.
Salve, PECA-CURA immortal! Llegará un día
que en el mundo no habrá mujeres feas.

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 1.º 50.—Crema, 2.º 50.—Polvos, 2.º 50.—Aigua colada, 5.º 50.
Aigua de Colònia, 1.º 50, 5.º 10 i 15 ptes. segons frasc. Loción
per al cabell, 4.º 50, 6.º 50 i 20 ptes. segons frasc.

Darreres creacions

Productes sèrie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, GINESTRA, Rosa de Jericó, ADMIRA-
BLE, Matinal, CHYPRE, Rocio Flor, ROSA Vértigo, OLA-
VELL, Muguet, VIOLETA, Jazmin.

Sabó, 3.—Polvos, 4.—Loción, 4.º 50, 7.º 50 i 9 ptes. segons frasc.
Esencia per al mocador, 16 ptes. segons frasc amb estop.

CORTES GERMANS - BARCELONA

**Salut : Força : Vigor : Joventut
HISTOGENIC PUIG JOFRE**

L'ideal dels reconstituents. Rehabilita des dels
primeres dosis els organismes agotats per la
TUBERCULOSI, ANEMIA, NEURASTENIA i
demés afeccions CONSUMPTIVES.

Vintanys d'èxit. — PREMIAT pel Congrés In-
ternacional de la Tuberculosis de 1910.

Demani's a totes les farmàcies

Catarro dels nois

L'Anti-catarro BORDONET, és el veritable específic ac-
reditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de
tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmàcia de l'Antoni, Carders, 44; Doctor An-
dreu i J. Viladomat, Rambla de les Flors

**ESA TOS,
atàjela ràpidament usant
TABLETAS
GABA**

refrescantes, desinfectantes, soberanas
contra la TOS y afecciones de la garganta.

Producto de la S. A. GABA, BASILEA (Suiza).
Fidase en todas las farmacias.

Anuncis

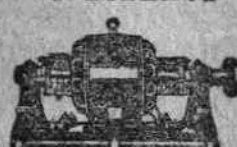
Telegrams

Cablegrams, Radis
(servei oficial)
telefonemes. Es cursen
inmediatament servint-
se de la

**EMPRESA IDEAL
D'INFORMACIÓ**

Estalviaren temps i mo-
lesties. Rambla de les
Flors, 16, baixos.

**ELECTROMOTORS
I DINAMOS**

especialitat en les de
ELECTROQUÍMICA
Bobinats · Instal·lacions
Reparacions
Maquinària Elèctrica, S. A.
(Antics tallers Balcells)
Corts Catalanes, 418. T. 558 H

Professor de piano i solfeig
i totes les Consell de Cent, 391

MOBLES : DECORACIO

Es molt interessant visitar la nostra

GRANDIOSA EXPOSICIO

de

Dormitorís, Salons, Menjadors, Halls, Boudoirs, etc., etc,

Els nostres models són propis, elegants i d'immillorable
construcció.

Esperem amb gust la vostra visita per atendre'us en tot, en
l'antiga casa

FILLS de J. OCHOA

Els nostres preus són sense competència.

Pressupostos especials per a pisos complets.

No deixeu de visitar la nostra grandiosa
Exposició.

Barcelona **50, Pelayo, 50** Tel. 5064 A.